

**HISTORIE
VÝVOJE
ZEMĚDĚLSTVÍ
PO ROCE 1945
V OBLASTI
OBCE**

ČERNÁ V POŠUMAVÍ

Autor: ing. František Záhora

CELKOVĚ K ÚVODU DO PROBLEMATIKY

23.února 1949 byl přijat zákon o zemědělském družstevnictví, čímž začala postupná likvidace soukromých zemědělců a zakládání Jednotných zemědělských družstev / JZD/. Pro naprostou většinu rolníků na vesnici to byl ohromný zásah do jejich života i do vesnických vztahů. Pamatuji si na tuto dobu i z vlastní zkušenosti, při zakládání JZD v mé rodné vesnici mi bylo dvanáct let, což byl tehdy pro vesnické děti věk, kdy už byly do řady prací v zemědělství i do probíhajících událostí ve vesnici, poměrně dobře zasvěceny. Po problematických a velmi těžkých začátcích, se však tito vesničtí sedláci, kteří zde hospodařili po několik generací a svému „řemeslu“ rozuměli, a kterým, v té době již nic jiného nezbyvalo než do JZD vstoupit, propracovali postupně přece jenom na slušnou úroveň, tak jako ve většině družstev v celé republice.

Jiná však byla situace v oblasti současného příhraničí, tedy například i v obci Černá v Pošumaví. Po odsunutém německém obyvatelstvu, přicházeli s vidinou vlastní půdy, na základě přidělu, dosídlenci, kteří měli chuť a snahu hospodařit, i když někteří sedláky nebyli a onen potřebný vztah k půdě v nich nebyl zakotven. Hospodaření jim moc nešlo a tak nebylo divu, že podlehli slibům a nechali se přesvědčit o prospěšnosti společného hospodaření. Bylo však mnoho těch, kteří se vehementně vzpírali, hospodařili tak dlouho, dokud to jen pro ně bylo únosné. Dlouho se to však vydržet nedalo, stát jim určoval tzv. dodávkovou povinnost, kterou nakonec jen stěží byli schopni plnit. Na základě jejich dodávek pak stát přiděloval jednotlivým občanům potraviny na tzv. přidělový systém. Ten se však na zemědělce nevztahoval, na přiděl dostávali pouze cukr a to jen tehdy, pokud splnili předepsané dodávky.

Postupně tak nakonec všichni do JZD vstoupili, někteří zase po čase vystoupili a pokud se neodstěhovali jinam, stejně se nakonec zase stali členy družstva. Začátky hospodaření však podle toho vypadaly. Již v roce 1949 vzniklo JZD na Muckově. Přímý účastník pan František Novotný mi již začátkem osmdesátých let vyprávěl jak družstvo prosperovalo. Cituji: „ Do družstva se nám vůbec nechtělo, pomalu jsme se začali stavět na vlastní nohy a najednou se toho máme vzdát. Není divu, že vznikalo plno hádek a svárů, nakonec se však družstvo založilo a ozimy jsme seli již společně. Moc nám to však nešlo, byli jsme zvyklí na to svoje, každý byl z jiného koutu republiky a najednou máme dělat dohromady. A tak se všelijak šidilo, kradlo, jen aby měl každý co nejvíce pro sebe. Vydrželo to tak jen dva roky a pak nutně muselo dojít ke krachu, funkcionáře zavřeli a vystěhovali, družstvo však pod jiným vedením pokračovalo, jenže stejně to všechno nakonec přešlo pod Státní statky“. Ani v Černé v Pošumaví, / tehdy v Černé na Šumavě/, buhvíjak dobře JZD neprosperovalo. Během jeho existence docházelo k nedostatkům, jak organizačního, tak ekonomického rázu. Vydrželo však až do roku 1960, kdy bylo převedeno do Státního statku. Rovněž družstvo v Bližné po jednorocní existenci zaniklo, část členů přešla ke statku do Dolní Vltavice, někteří ještě soukromě hospodařili do roku 1956 a pak se připojili ke statku.

Kolektivizace zemědělství ve formě JZD se v této oblasti moc nevydařila, zemědělství zde pak bylo řízeno systémem Státních statků, které se postupně různými delimitacemi neustále měnily a rozšiřovaly svou působnost. Během dalších let docházelo ke specializaci, dělbě práce, kooperaci, rozvoji mechanizace a zvyšování produktivity a nakonec i přes řadu problémů, sehrály statky v této oblasti svou důležitou roli. Navzdory násilnému uskutečňování politiky státu při združstevňování, která plně odpovídala totalitním praktikám, další vývoj však ukázal, že družstva byla nakonec schopna prosperovat a úspěšně se rozvíjet. Při připomínce tohoto, pro řadu zemědělců neblahého výročí, je možno však konstatovat, že zemědělci svou svědomitou a poctivou prací dokázali, že toto období nemusí být zařazeno v kategorii těch úplně špatných.

Z článku autora Ing. Františka Záhory, Českokrumlovský deník, 30.ledna 2009

Horská pastvinářská družstva

Podle výnosu ministerstva zemědělství z 15. ledna 1946, se na základě připravovaného odsunu německého obyvatelstva, začalo se zakládáním horských pastevních družstev. Jejich zřizovateli byly některé vnitrozemské i pohraniční okresy a pastevní družstva byla nájemci půdy a zemědělského majetku. Po odsunu Němců zde byla spousta neobdělávané půdy, vzniklo mnoho neosídlených oblastí, kde se půda nepřidělovala, ale bylo nutno jí obdělávat. Horská pastvinářská družstva byla v bývalých okresech Český Krumlov a Kaplice založena na několika místech. V naší oblasti např. v Kovářově a v Kyselově, kde HPD založil okres Jihlava, ve Světlíku to byl HDP okresu Týn nad Vltavou a v Přední Výtoni HDP okresu Jindřichův Hradec. Výsledky však byly nevalné a tak půdu a budovy zde tedy přebíral Národní pozemkový fond.

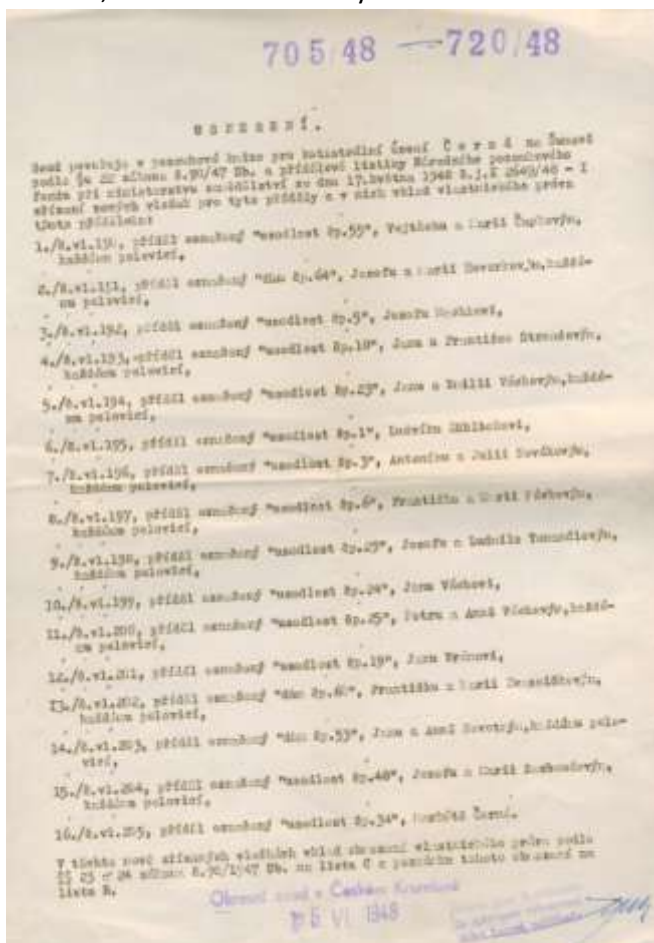
První osídlenci

Na základě schváleného prezidentského dekretu a na výzvu vlády začíná proto velká osidlovací akce. Do pohraničí přichází osídlenci z různých oblastí většinou ještě v době, kdy jsou zde i němečtí obyvatelé, kteří čekají na odsun, který pak probíhá po etapách v roce 1946. Po odsunu německých obyvatel vyvstala především otázka, co s dobytkem, který museli odsunutí v jednotlivých statcích zanechat. Státní správa ještě natolik nefungovala, a tak vše záviselo na obyvatelích příslušných vesnic, lépe řečeno na Místní správní komisi.

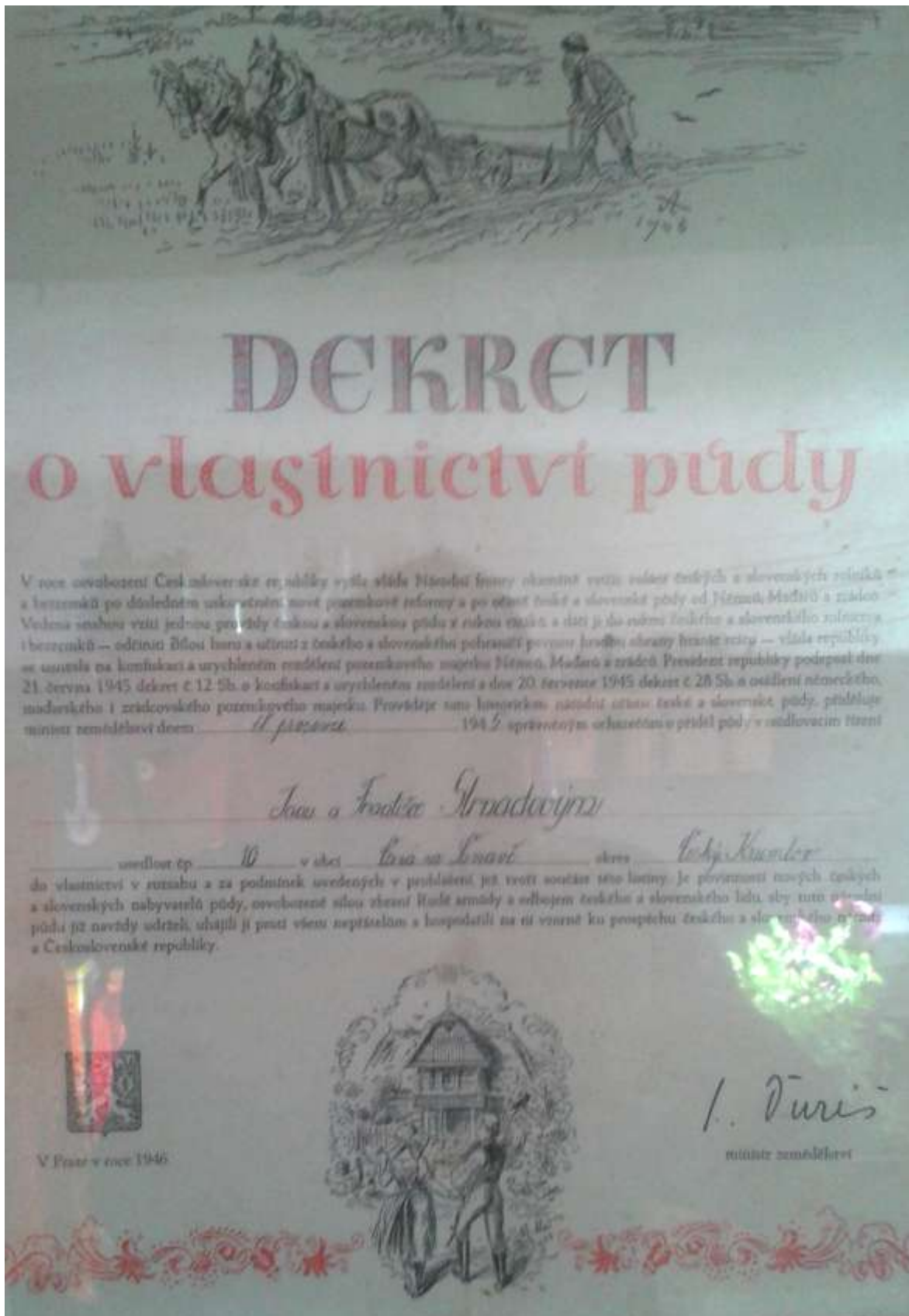
K problému se přistupovalo různě. Ve Frymburku rozhodli, že se dobytek svede do větších stájí a dosud neodsunutí Němci ho budou ošetřovat a krmit, čímž se zamezí velkým ztrátám. Na Muckově zase, jak vyprávěl pamětník František Novotný(viz dále) „nebyl nikdo, kdo by to krmil a ani nebylo čím, odvážali jsme všechno zvířectvo od žlabu a všechno jsme vypustili ven do volné přírody a stavení jsme uzamkli. Celkové stádo čítající kolem 150 kusů se volně páslo až do příchodu prvních mrazíků. Pak se postupně začalo stahovat ke vsi. V té době ještě nebyl takový pořádek, a tak si tedy každý vzal z dobytka, co potřeboval. Nic nebylo evidováno, a tak se zařezávaly ovce, někdo si vyměnil malé tele za velkou jalovičku a podobně. To, co zbylo, jsme nahnali do ohrady a po projednání v Krumlově jsme pak dobytek hnali přes Slavkovice a Černou do Hůrky, kde se nakládal do vagonů na dopravu.“

První osídlenci přicházeli již v roce 1945, šli většinou „za lepším“, ale ničeho lepšího se v počátcích nedočkali. Na základě přidělové listiny Národního pozemkového fondu při Ministerstvu zemědělství dostali přiděleny jednotlivé usedlosti a půdu.

Syn přídělců Jana a Františky Strnadových – Karel Strnad (viz dále) mi zapůjčil k ofocení schválený vklad vlastnického práva na základě přidělové listiny pro katastrální území, tehdy Černé na Šumavě - viz:

Dekret o vlastnictví půdy vydaný manželům Strnadovým 18. prosince 1945, v době, kdy netušili co je brzy čeká (Vzpomínka jejich syna Karla Strnada v další části)

KOLEKTIVIZACE ZEMĚDĚLSTVÍ

Jednotná zemědělská družstva (JZD) – vznik a vývoj v jednotlivých obcích

JZD Černá na Šumavě

R o k 1 9 4 9

V Černé v Pošumaví vzniklo JZD již v roce 1949. Tehdy bylo jako vzor dááno družstvo v Perneku, které vedl František Kubiš, otec našeho občana Františka Kubiše.

Zakládajícími členy JZD v Černé byli občané Josef Bláha, Antonín Rosický, Josef Zášková, Jan Rizák a další. Předsedou byl zvolen Antonín Rosický, po něm tuto funkci převzal Karel Novák z čp.3 a dlouhou dobu pak družstvo vedl Josef Bláha z čp. 21. Vzniklé družstvo bylo tzv. I. typu, po žních v r. 1949 se přešlo na II. typ a v prosinci 1956 na III. typ. V té době družstvo obhospodařovalo celkem 176 ha zemědělské půdy, z toho 52 ha luk, 45 ha pastvin, 5 ha zahrad a 74 ha polí. Celkem JZD chovalo 65 ks skotu, z toho 32 ks krav, 72 ks prasat, 10 ks prasníc, 6 ks koní a dále 105 ks slepic a 16 rojů včel.

Pokud se týče práce JZD v Černé, docházelo během jeho existence k nedostatkům jak organizačního, tak i ekonomického rázu, což se odráželo v hospodářských výsledcích. Byl zde rovněž nedostatek pracovních sil, část členů se odstěhovala do vnitrozemí. Někteří členové své členství zrušili a začali hospodařit soukromě, ale i oni byli nakonec nuceni začlenit se postupně do ČSSS, kam bylo družstvo jako celek převedeno v roce 1960.

R o k 1 9 5 1

V souvislosti se změnou názvu obce s platností od 3.března 1951 se změnil i název na -

JZD Černá v Pošumaví

Členové JZD

Na základě kopie výplatní listiny bylo možno sestavit seznam členů JZD Černá na Šumavě, seznam je ze dne 9. září 1951.

Antonín Novák; Josef Machka; František Pávek; Josef Zášková; Josef Fikar; Jan Rosický; Jan Rizák; Jan Vrána; Rudolf Vácha; Jan Vácha/čp. 24/; Josef Bláha; Petr Vácha; Jan Strnad; Ludvík Küblbeck; Jan Vácha /č.p.43/; Ladislav Fusek; Oldřich Gregar; Marie Gregarová; Markéta Černá.

R o k 1 9 5 4

Počty a váha zvířat

Druh zvířat	Počty zvířat v ks	Váha v kg	Umístění
dojnice	53	27320	kravín
prasnice	18	2800	vepřín čp. 4
koně	8		ustájeny u členů
jalovice březí a ostatní	42	12000	teletník u MNV
býčci	12	1560	
telata ssavá	3	130	
krmníci	59	4275	vepřín čp.4
selata	15	150	
slepice	182	364	
kuřata	120	60	
kohouti	1		
včelstva	15		

R o k 1 9 5 7

Členská přihláška

Ukázka členské přihlášky Kristiny Macháčkové ze dne 29.8.1957

Iméno a příjmení Macháčková Kristina Za členský příspěvek na návrh představenstva —
Bydliště Černá v Poš. čp. 45. členskou schůzí ze dne: _____
Datum narození: 2. května 1913. Celo člen, samostatně: _____
Povolání: domácnost Poznámka o členství: _____
Víměris zemědělské půdy: 2,17 ha z toho orná 0

ČLENSKÁ PŘIHLÁŠKA

Přihlásil se za členský jednotného zemědělského družstva v Černá v Pošumově
okres Český Krumlov, kraj Jihočeský

Do družstva vstupuji s vlastního přesvědčení a s vědomím, že výstavba a rozvoj jednotných zemědělských družstev je správnou cestou k budování šťastné a spokojené vesnice. Přihlašuji zároveň, že budu řádně plnit všechny povinnosti vyplývající ze stanov družstva a pracovního řádu a z usnesení členských schůzí a představenstva družstva.

29. srpna 1957

v Černá v Poš. dne 29. 8. 1957

Kristina Macháčková
Vstoupil pošta

R o k 1 9 5 8

Výtah z politicko-organizačního zajištění zimní kampaně pro rok 1958 – 1959

I když se jedná o plán na zajištění zemědělských prací, který se v této době zpracovával prakticky na všechny práce a kde bylo určeno, jak vše bude provedeno, do kdy se provede, kdo zodpovídá atd. lze z něho vyčíst mnoho podstatného o tehdejší hospodaření. Půdní evidence, hospodářské stavy dobytka, stavy strojů a podobně, je možno brát jako skutečnost, ostatní se mohlo různě měnit / zejména termíny, výnosy, užitkovost zvířat apod. / - pozn. kronikář F.Z.

Plán hektarových výnosů

žito	-	18 q	pšenice	-	14 q
oves	-	18 q	ječmen	-	19 q
brambory	-	150 q	směsky na zeleno	-	120 q
len	-	30 q	seno z luk	-	20 q
jetelotrávy	-	35 q	kapusta	-	300 q

K vypěstování vlastního klimatizovaného obilí budou zajištěny 2 ha semenářského dílce žita, 3,50 ha pšenice, 3 ha ovesa, 2 ha brambor a 5 ha červeného jetele na semeno.

K zajištění hodnotnějších porostů na pastevních plochách je nutno náležitě odvodnit 10 ha na silně zamokřených a rozbahněných pastvinách. Do května 1959 bude vybudována prostorná silážní jáma.

Stavy hospodářského zvířectva.

skot - 150 ks krávy - 48 ks
 prasnice - 10 ks

Plán zástavu hovězího dobytka je možno splnit za předpokladu, že bude postavena nová stáj včetně skladovacích prostorů na seno a slámu. Vše je závislé na řešení a pomoci ONV Český Krumlov.

Užitkovost a plán výroby

Denní přírůstek u hovězího masa	-	0,55 kg/ ks/ den
Celková výroba hovězího masa včetně naroz. telat	-	167 q
Průměrná dojivost na dojnici	-	1 800 l
Celková výroba mléka	-	86 200 l
Denní přírůstek u vepřového masa	-	0,48 kg / ks/ den
Odchov selat od 1 prasnice	-	11,5 ks
Celková výroba selat	-	103 ks
Připuštění jalovic	-	11 ks
Celoroční zástav skotu na žír	-	10 ks
Porážková váha skotu	-	400 kg
Výroba sena	-	1 856 q
Výroba siláže	-	1 500 q
Kompostů bude založeno	-	100 m ³

Pro zlepšení produkce vepřového a drůbežního masa bude postaven vepřín a drůbežárna.

Za splnění všech úkolů zodpovídá celé představenstvo, denní kontrolu jakosti práce bude provádět zootechnik Ondřej Kušník a nedostatky bude každý týden hlásit představenstvu družstva, které zjedná nápravu.

Za vypracování celoročního výrobního plánu a zpracování závěrky hospodaření JZD zodpovídá předseda JZD Josef Bláha a účetní družstva Rudolf Šmahel.

Vydávání krmiv v družstvu včetně sena bude provádět skladník Josef Pilař.

Dosídlení JZD

Při stávajícím počtu pracovních sil a s přihlédnutím k jejich stáří je nutné, aby bylo ze strany ONV provedeno do jarních prací 1959, dosídlení. S dosídlením je potřeba vyřešit možnosti dalších adaptací, neboť jsou k dispozici pouze dvě bytové jednotky. V družstvu se však jeví potřeba alespoň pěti rodin po dvou pracovních silách. S dosídlením je nutno počítat i proto, že stav hovězího dobytka se zvýší ze 111 ks na 150 ks a tak bude muset být počet pracovníků zvýšen, čímž se zkrátí pracovníci pro rostlinnou výrobu. Nebude-li však dosídlení vyřešeno, musí být za každou cenu zajištěna stálá brigádnická výpomoc v počtu 10 lidí.

R o k 1 9 5 9

Projekt HTÚP JZD Černá v Pošumaví

Tento projekt Hospodářsko-technických úprav / HTÚP/ zpracoval Ing. Josef Zolman z Krajského státního ústavu pro projektování zemědělské a lesnické výroby.

Z něho je možno čerpat dostatek materiálů týkající se tehdejšího JZD.

Hospodářská poloha obce

Obec se nachází v západní části okresu Český Krumlov, od kterého je vzdálena 21 km a prochází jí silnice II. řádu spojující Český Krumlov s Horní Planou. Železniční nádraží je od středu obce dva kilometry, Horní Planá, kde je mlékárna, je vzdálena 7 km. STS je v sousední obci Mokrá.

Obcí vedou autobusové linky Český Krumlov-Horní Planá a Horní Planá-Frymburk. V místě je pošta, škola, ředitelství ČSSS, obchod, hostinec a Výrobní ovocných šťáv.

Poměry členů JZD

JZD Černá má 25 členů, průměrné stáří je 48 roků a věkové rozvrstvení je následující:

skupina 16 – 20 roků - 1 člen skupina 21 – 30 roků - 3 členové

31 – 40 roků	-	7 členů	41 – 50 roků	-	5 členů
51 – 60 roků	-	5 členů	61 – 70 roků	-	4 členové

Z celkového počtu 25 členů jsou 4 přestárlí, 3 jsou dlouhodobě nemocní. Mimo účetního všichni funkcionáři manuálně pracují, předseda JZD je placen ONV.

Společné zařízení členů JZD

V hospodářské budově čp. 15 byla provedena adaptace stáje pro 48 ks dojníc, dále jsou zde umístěni koně a odstavená telata. V čp. 4 byla provedena vnitřní úprava stáje pro prasnice se selaty.

Nová výstavba společného zařízení nebyla ještě projektována z důvodů nejisté stability.

Budova čp. 1, kde jsou umístěni vepři na žír, je po zdravotní stránce závadná a nelze ji adaptovat z důvodů starého nízkého klenutí a pro všeobecný špatný stav zdiva a střechy.

Mladý dobytek je ustájen v budově vedle kravína, která byla pro tyto účely vnitřně upravena.

Drůbežárna je vybudována z dřívější kůlny pro hospodářské stroje a je částečně vnitřně upravena.

Skladovací prostory se nacházejí nad jednotlivými stájemi a jsou vcelku prostorově postačující pro současný stav hospodářského zvířectva.

JZD vlastní tyto stroje a nářadí:

brány koňské	-	7 ks	secí stroje	-	3 ks
vozy na pneumatikách	-	2 ks	vozy žebřinové	-	6 ks
pluhy koňské	-	4 ks	žací stroje	-	4 ks
obraceče sena	-	4 ks	pohrabovače	-	2 ks
výfuk na seno	-	1 ks	mlátička	-	1 ks
řezačka výfuková	-	1 ks	zrnočet	-	1 ks
voznice	-	2 ks	šrotovník	-	2 ks
vyoravač brambor	-	2 ks	rozmetadlo hnoje	-	2 ks
čistící mlýnek	-	1 ks	plečka koňská	-	1 ks
trier	-	1 ks	decimálka	-	1 ks

Stavy hospodářského zvířectva

Hovězího dobytka bylo celkem 115 ks, z toho dojnice 48 ks, mladý dobytek 38 ks, telata do 3 měsíců 14 ks a telata od 3 do 6 měsíců 15 ks.

Vepřového dobytka celkem 68 ks, z toho prasnice 9 ks, běhouni 38 ks, selata 20 ks a kanec 1 ks.

JZD mělo 8 ks koní a 294 ks drůbeže, z toho 107 ks slepic a 187 ks kuřat.

Výše pracovní jednotky

Je uveden stav z roku 1957, kdy bylo vyplaceno na pracovní jednotku 10 Kčs a dále naturálie, které činily 2, 90 kg zrna a 3 kg brambor na pracovní jednotku.

Přehled půdního fondu

Výměra zemědělské půdy intenzivně obdělávané činí 127, 95 ha, z toho je orné půdy je 105, 23 ha.

Výměra zemědělské půdy extenzivně obdělávané činí 80, 77 ha, veškerá výměra je v lukách a pastvinách.

Na jednu pracovní sílu připadá při současném stavu 7, 10 ha zemědělské půdy, z toho ,85 ha orné půdy, intenzivně obdělávané.

Poměr kultur v % zemědělské půdy

Kultura	Intenzivní půda		Extenzivní půda	
	výměra v ha	%	výměra v ha	%
Role	105,23	82,24	-	-
Louky	22,72	17,76	51,46	63,71
Pastviny	-	-	29,31	36,29
Celkem	127,95	100	80,77	100

Osevní postup a osev plodin

Je navrhován osmihonný osevní postup o výměře 105, 23 ha orné půdy. Příkladový postup stejně jako obilnářsko-pícninářský se nedoporučují, jelikož převažují pastviny a louky, které jsou navíc zamokřené a neschopné polního obdělání.

Plodina k osevu, sadbě	výměra plodiny v ha	% z plochy
pšenice	4,76	4,5
žito	14,55	13,8
ječmen	20,80	19,8
oves	12,59	11,8
směska na zrno	5,68	5,4
obilniny celkem	58,38	55,3
len	4,00	3,9
brambory	12,06	11,4
tuřín	0,50	0,5
jetelotrávy	22,53	21,5
směsky na siláž	7,76	7,4
CELKEM ORNÁ PUDA	105,23	100,0

Druh zvířat	Počet kusů	V D J
Koně	8	10,4
Dojnice	48	48,0
Telata do 3 měsíců	11	2,2
Telata 3 – 6 měsíců	9	3,6
Jalovice 6 – 12 měsíců	10	6,0
Jalovice 1 – 2 roky	26	20,8
Jalovice nad 2 roky	7	6,3
Býčci 6 – 12 měsíců	7	4,2
Býčci přes 1 rok	11	8,8
S o u č e t	129	99,9
Prasnice + kanec	10+1	4,4
Selata do 8 týdnů	20	0,4
Běhouni do 35 kg	10	1,0
Žír do 110 kg	21	3,15
Prasničky k chovu	3	1,80
S o u č e t	65	10,75
Slepice	250	1,25
Kuřata	150	0,37
S o u č e t	400	1,62
Celkem VDJ		122,67

Přehled živočišné výroby

VDJ na 100 ha celkové zemědělské půdy
- 58,9

VDJ na 100 ha intenzivně obdělávané půdy
- 117,0

Kusů hovězího dobytka na 100 ha zem. půdy - 62

Na fotografiích - studený odchov telat, tzv. Steimanovy boudy byly za čp.15, dále odchov prasat a býčků
Seznam staveb a objektů

O b e c	čp	název stavby	vystaveno vroce	druh stavby	vybavení
Černá v Poš.	15	kravín	1850-1949	kámen cihla	hnoj. drážka doj.zař.vod.
Černá v Poš.	15	odch. ml. dob.	1850-1949	kámen cihla	vodovod
Černá v Poš.	15	sýpka	1850-1949	zděná krov dřevo	jednoduchá
Černá v Poš.	15	sýpka	1850-1949	zděná krov dřevo	jednoduchá
Černá v Poš.	U hřbitova	kolna	1900-1949	dřevěná uzavřená bedněná	jednoduchá
Černá v Poš.	1	skladnaslámu	1840-1949	bedněnýs hliněnou výplní	jednoduchá
Černá v Poš.	1	vepřín	1850-1949	bedněný s hlin.výpl.	jednoduchá
Černá v Poš.		včelín	1953	dřevěný	14 úlů

Seznam členů JZD v roce 1959

Bláha Josef; Bláhová Marie; Bednář Václav; Bednářová Anežka; Čapková Marie; Dubovský Josef; Kušník Andrej; Kušnířová Anna; Mahr Rudolf; Mahrová Bohema; Machka Josef; Machková Marie; Macháčková Kristína; Pilař Josef; Pilařová-Brůžková Božena; Podroužek František; Podroužková Jitka; Strnad Jan; Strnadová Františka; Šmahel Rudolf; Šmahelová Eva; Šmahelová Augusta; Vácha Jan; Vácha Petr; Váchová Anna; Váchová Anna; Strnad Jindřich; Rosický Jan; Rosická Božena; Zášková Josef; Zášková Emilie.

Sloučení JZD Mokrá na Šumavě s JZD Černá v Pošumaví

Na členské schůzi dne 30. listopadu 1959 bylo jednáno o sloučení obou JZD, které pak od 1. ledna 1960 společně hospodařilo pod názvem JZD Šumava až do 31. srpna 1960, a od 1. září bylo začleněno do Státního statku, n. p. Černá v Pošumaví.

Funkcionáři nového sloučeného JZD

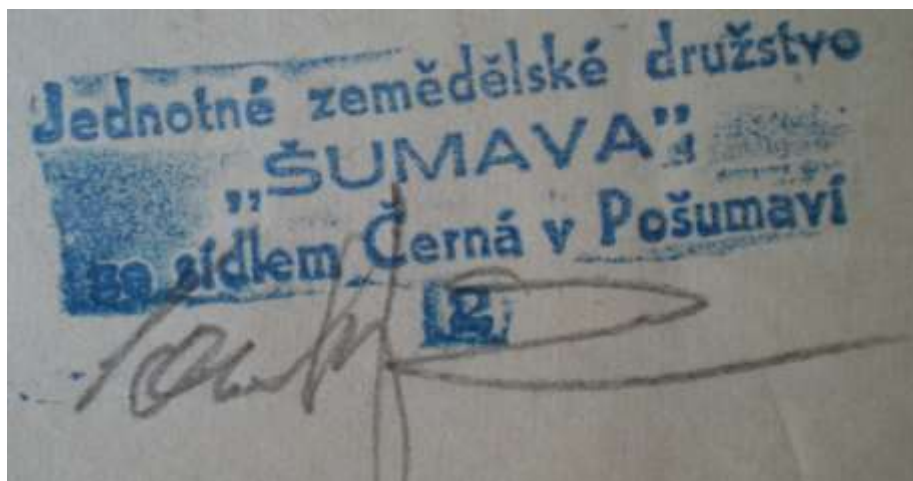
Na výroční schůzi JZD dne 12. února 1960 byl podán návrh na nové funkcionáře/ návrh je k dispozici pouze neoficiální v tužce, předpokládám, že byl na schůzi schválen – pozn. F.Z./

Předseda JZD - Václav Hykyš
Rostlinář - Ladislav Ťažký
Živočichář - Josef Zášková
Účetní - Rudolf Šmahel
Pokladník - Marie Mahrová
Skupináři - Josef Bláha a František Ondrovič
Skladníci - Rudolf Mahr a Hedvika Vyletětlová
Revizní komise - Josef Machka, Jan Rosický a Vilém Knotek
Představenstvo JZD tvořili: Václav Hykyš, Josef Bláha, Marie Čapková, Rudolf Mahr, Ladislav Ťažký, Josef Zášková a Hedvika Vyletětlová.

Inventurní seznam budov převzatých z Mokré

Obec	čp.	název stavby	vystaveno v roce	druh stavby	vybavení a cena v Kčs
Mokrá	11	kravín	1809-1954	kamenný	jednoduché 220 000
Mokrá	11	porodnice dojnic	1809-1955	kamenná	jednoduché 28 600
Mokrá	2	vepřín	1859-1959	kamenný	jednoduché 100 000
Mokrá	2	sklad	1859-1959	kamenný	jednoduché 17 000
Mokrá		drůbežárna	1954	zděná	jednoduché 58 000
Mokrá		silážní jáma	1955	cementová	kámen 2 000

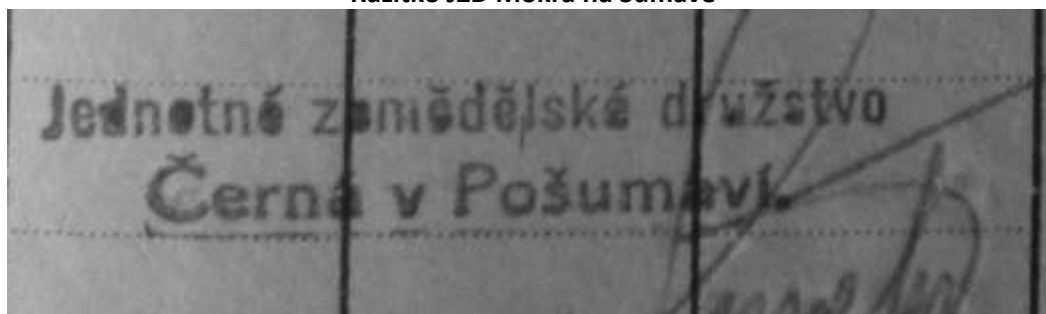
V roce 1960 Jednotné zemědělské družstvo ŠUMAVA zaniklo začleněním do Státního statku Černá v Pošumaví, n. p.

Razítko JZD ŠUMAVA

Razítko JZD Mokrá na Šumavě

Razítko sloučeného družstva Černá + Mokrá

Razítko Rady MNV v Mokrém (účastník jednání)

Na začátky JZD vzpomíná pamětník Karel Strnad:

„Hned začátkem ledna 1949 se v Černé založilo JZD. Dobytek musel být ustájen různě po lidech a hned se také začal stavět kravín u Fikarů na čp.15. Za jejich stavením byla velká kůlna a tam se vystavěly první maštale. Krávy tam pak byly vlastně až do doby, než se začal stavět nový kravín nahoře na louce za Medovými. Pamatuji se, že jsme tam byli také se školou pomáhat, podávali jsme cihly.

Do družstva jsme vstoupili až v roce 1951, ale hospodaření družstva bylo velmi špatné, na pracovní jednotku bylo 5 Kč a tak si lidé vydělali také jen 60 Kč za měsíc.

Znovu soukromníčíme

V roce 1954 jsme z JZD vystoupili a začali soukromě hospodařit. V družstvu bylo velmi málo lidí, protože někteří, jako Fikar, Bláha,

Rosický, Jan Vácha a jiní, úplně odešli a my spolu s Janem Rosickým, Machkou a Záškodou jsme vystoupili a hospodařili, vystoupil prý i Med, který však měl jen tři hektary a dělal ve šťavárně.

Po vystoupení z družstva v r. 1954 bylo soukromničení velmi svízelné, mačkali nás šeredně, až to nebylo k tomu“.

Karel Strnad ukázal výměr povinných dodávek na rok 1955, z kterého je patrné, že:

Na výměru 15 ha zemědělské půdy jim stát určoval dodat 450 kg vepřového masa, 825 kg masa hovězího, 5 700 l mléka, 1 405 ks vajec, dále ovčí vlnu a 435 kg sena dodat museli rovněž obilí a to 590 kg žita, 80 kg pšenice a 685 kg ostatních zrnin v dodávce bylo i 5 705 kg brambor. Rozpis byl proveden na jednotlivá čtvrtletí, případně na měsíce, jako u vajec.

„V době hospodaření jsme měli nejen svoje problémy s dodávkami, ale i s družstvem. Například krávy se často pásly volně, málokdy u nich byl nějaký pasák a tak vnikaly i na naše pozemky a ničili je. JZD hospodařilo špatně, družstevníci měli nepořádek v umělých hnojivech, krávy to rády lízaly a pak se občas některé nafoukly. Nebylo čím krmit, prakticky všechny došky, kterými byly pokryty střechy stodol, se zkrmily.

Opět do JZD

Situace v hospodaření byla čím dál tím svízelnější a tak postupně začali zase soukromníci do JZD vstupovat. Čím dál tím větší dodávkové povinnosti jsme jen stěží plnili. Peníze na splácení jsme měli na účtu ve spořitelně / záložně / v Horní Plané, pamatuji se, že jsme obdrželi platební záповeď, že nám zabavují pohledávky, naučtovali nám i pojištění za tu chvíli, co jsme byli v JZD.

V roce 1957 na podzim vstoupil Josef Machka, kolem vánoc pak Rosický a Záškoda a v únoru 1958 nakonec jako poslední i my.

Tehdy jsem zrovna vycházel ze školy, do školy tehdy přicházely tzv. rozmisťovací komise, a všechny děti, které měly rodiče v JZD, zavolala, a nechtěli nás pustit nikam na další školu, protože bylo potřeba pracovat v JZD. Bratra Jindřicha nepustili vůbec nikam, ten je o rok starší, já jsem šel do učení na zedníka. Učil jsem se pro JZD, jinak to nešlo, teprve až když družstvo převzal v roce 1960 Státní statek, dokončil jsem učení pro OSP.

JZD chovalo i plemeníky – plemenné býky na čp.15, plemenného hřebce měli u Ant. Rosického na čp. 22 a plemenného kance měl na čp.1 Küblbek“.

JZD - Mokrá na Šumavě

Ustavení

Ustavení Jednotného zemědělského družstva v Mokrém/ používán název v Mokrém na Šumavě/ bylo schváleno Okresní družstevní radou v Českém Krumlově dne 3. ledna 1950.

Družstvo vzniklo přetvořením ze Zemědělského strojního družstva v Mokrém. Do společenstevního rejstříku byl zápis družstva proveden 6. 5. 1950. JZD mělo 27 členů a prvním předsedou byl Pavel Horňáček.

R o k 1 9 5 0

Závazek zemědělců

Na členské schůzi konané 23. dubna 1950 byly učiněny závazky na počest 1. máje a 5. výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou – tak začíná text uzavřených závazků a pokračuje:

Všichni zemědělci naší obce jsou členy JZD a JSČZ a jsou zapojeni do společného osevu. Využijí všechny půdní rezervy NPF k zvýšení krmné základny pro dojnice. Jako nadplán bude z této rezervy oseto: 13 ha ovsem, 4 ha brambory, 5 ha lnem, 2 ha mákem a ostatní půda směskami.

Členové se dále zavazují dodat nad kontingent:

Soudruh	Horňáček Pavel	-	1500 l mléka a 500 kg hovězího masa
	Donát Vilém	-	1000 l mléka a odchová 1 tele nad stav
	Horňák Michal	-	500 kg hovězího masa
	Kantor Vojtěch	-	odchová 1 tele nad stav
	Cílek Milan	-	150 ks vajec
	Šembera Ludvík	-	200 ks vajec a 100 l mléka
	Daniš Jan	-	130 kg hovězího masa

Členové provedou společnou práci letošní senoseč a sklizeň. K společnému hospodaření v rostlinné výrobě jsme nastoupili.

Budeme neustále přesvědčovat zemědělce o výhodách společné práce i v živočišné výrobě, abychom nastoupili cestu k socialistické velkovýrobě.

Plán žní a výmlatu 1950.

JZD v Mokré mělo v tomto roce zaseto 10 ha pšenice, 22,5 ha žita, 5 ha ječmene, 30 ha ovsa, 9 ha luštěnin, 0,5 ha máku a 5 ha lnu.

Na tyto práce mělo k dispozici 1 traktor zn. Deutsch – 11 HP, dále 1 samovaz, 4 sekačky, 3 pluhy pro podmínku dvouradličné a 8 pluhů víceradličných, 2 pohrabovače, 10 žebřinových vozů a 4 elektromotory.

Dále mělo družstvo 15 párů koňských a 2 páry volských potahů a celkem k dispozici 15 mužů a 20 žen do výroby.

Se strojní stanicí uzavřelo smlouvu o pokosu 64 ha a provedení 40 ha podmínky.

K dispozici na tyto práce mělo celkem 600 kg nafty, 40 kg benzínu a 40 kg oleje, z náhradních dílů pouze 1 hnací řemen.

R o k 1 9 5 5

Předání a převzetí budov

Ze zápisu o předání a převzetí budov ze dne 14. prosince vyplývá, že podle článku 6 Vzorových stanov JZD Mokrá, předal MNV Mokrá Jednotnému zemědělskému družstvu v Mokré na Šumavě budovu čp. 5.

V ní se nacházely: 1 stáj velikosti 18 x 6 m; 1 stáj 22 x 8 m; 1 stodola velikosti 11 x 15 m a jeden skladový poschoďový prostor velikosti 18 x 15 m. Budova je zděná a krytá tvrdou krytinou.

Předání se zúčastnil předseda JZD Pavel Horňáček a účetní Michal Astaloš.

R o k 1 9 5 8

Soupis staveb a jejich hodnota v Kčs k 31.12. 1955

Kravín – adaptace	-	198 000
Kravín – novostavba vodovodu	-	7 200
Kravín – montáž vodovodu	-	1 216
Kravín – elektroinstalace	-	6 000
Kravín – drážka na hnůj	-	16 000
Drůbežárna – novostavba	-	54 000
Drůbežárna – elektroinstalace	-	4 000
Silážní jáma – adaptace	-	2 000
Porodnice dojnic – adaptace	-	28 600
Meliorace pozemků	-	410 991

Rozestavěné stavby

Novostavba krmné drážky	-	18 029
Novostavba močůvkové jímky	-	3 849
Novostavba silážní jámy	-	9 890

Soupis základního stáda a tažných zvířat

druh zvířat	počet	váha	umístění	hodnota v Kčs
dojnice	55	24 360	čp.11	84 740
prasnice	10	1 800	čp.3	15 000
koně	2		čp.2 a 5	14 200
koně	3		čp.2 a 5	neoceno

Soupis mladých zvířat a zvířat ve výkrmu

druh zvířat	počet	váha	umístění	hodnota v Kčs
jalovice nad 2 roky	17	5 434	čp.11	27 170
jalovice 1 – 2 roky	20	2 643	"	13 215
býčci 1 – 2 roky	10	1 071	"	5 355
jalovice do 1 roku	12	1 004	"	5 020
býčci do 1 roku	6	548	"	2 740
býčci do 3 měsíců	1	45	"	225
ovce	31	620	čp.2	3 100
slepice	232	348	drůbežárna	4 524
kohouti	8	12	drůbežárna	156
běhouni	38	1 330	čp.3	10 640
selata	14	168	čp.3	1 344

Průzkum ekonomických podmínek J Z D Mokrý na Šumavě

(z roku 1958)

Hospodářská poloha obce

Vzdálenost obce od okresního města Český Krumlov je 20 km, nejbližší osobní železniční stanice je Hořice na Šumavě, vzdálená 5 km.

Obec je na autobusové trati Český Krumlov – Horní Planá, spojení s okresním městem je 3x denně.

V místě se nachází obchod a národní pětitřídní škola. Nejbližší výkupní podnik je v Černé v Pošumaví a mlékárna v Horní Plané. V místě je středisko STS.

Počet členů JZD

Celkový počet členů JZD je 31. Jejich věkové rozvrstvení je následující:

do 20 roků	-	5 členů	do 25 roků	-	0 členů
do 30 roků	-	9 členů	do 35 roků	-	0 členů
do 40 roků	-	7 členů	do 50 roků	-	7 členů
do 60 roků	-	3 členové			

Společná zařízení JZD

Jeden kravín adaptace na 49 ks; 1 drůbežárna na 500 kusů; silážní jámy na 650 m³.
Ostatní hovězí a vepřový dobytek je ustájen v nevyhovujících malých stájích.

JZD v současné době vlastní mechanizační prostředky, které převzalo od soukromníků, kteří vstoupili do JZD. Jedná se o: 1 zrnomet; 1 senomet; 1 kladívkový šrotovník; 1 výfuková řezačka a 2 elektromotory po 10 k.s.

Stavy hospodářských zvířat

Koní 5 ks, z toho 3 ks klisen
 Hovězí dobytek celkem 139 ks, z toho 52 ks dojnic
 Vepřový dobytek celkem 66 ks, z toho 10 ks prasnic
 Ovce celkem 31 ks, z toho 10 ks bahnic
 Slepice 124 ks
 Kuřata celkem 380 ks

Dosahovaná výška PJ / pracovní jednotky/

JZD Mokrá vyplatilo na pracovní jednotku 13 Kčs a naturálie v hodnotě 5, 85 Kčs.

Výrobní zaměření rostlinné výroby

Hlavní výrobní směr rostlinné výroby je vyprodukovat dostatek objemné píce, jadrných krmiv pro navrhované stavy dobytka a zajištění osiva a sádě pro vlastní potřebu, hlavně u jetelů.

Vzhledem k nedostatku pracovních sil a stavu dobytka na zemědělskou půdu, byl půdní fond rozdělen na půdu v intenzivním obdělávání – výměra 222,20 ha, z toho orné půdy 126,05 ha a na půdu v extenzivním obdělávání, kde je výměra 64,16 ha, orná půda není žádná.

Výrobní zaměření živočišné výroby

Hlavní výrobní směr živočišné výroby bude skot s užitkovým zaměřením na výrobu mléka a odchov mladého dobytka s využitím daných pícninových ploch.

Chov vepřového dobytka se navrhuje ve zmenšené míře, tak jak to dovolí rozpis okresního plánu.

Prasnice s užitkovým zaměřením na odchov selat pro stávající potřebu JZD a členů JZD a odchovem prasniček pro doplnění vlastního stáda.

Jako doplněk živočišné výroby se navrhuje chov ovcí, jejichž základní stádo nutno vyměnit nákupem základního stáda.

Dále se jako doplněk navrhuje chov slepic s užitkovým zaměřením na výrobu vajec a odchov kuřic pro doplnění základního hejna.

R o k 1 9 5 9

Mimořádná členská schůze

Byla svolána představenstvem dne 14 září 1959 s tímto programem:

1/ přechod služeb z STS na JZD 2/ prémiové odměňování v JZD 3/ diskuse k dané problematice
 Na schůzi byli pozváni tito členové: Ťažký L. – Ťažká J. – Ťažká L. – Motičáková A. – Vyletělová H. – Ordoš J. – Ondrovič F. – Ondrovičová P. – Žardecký J. – Žardecká Ž. – Šandor M. – Šandorová A. – Sivera F. – Siverová A. – Placek F. – Placková R. – Mašek F. – Mašková R. – Knotek V. – Knotková A. – Baštýř J. – Baštýřová Z. – Baštýřová M. – Motyčák J. – Kutláková M. – Koišová V.

Schůze představenstva JZD 22.10.1959

Hlavním bodem byla výměna funkce účetního JZD Jiřího Žardeckého k 1. listopadu 1959. Místo něho nastoupil s. Votava z Českého Krumlova, který bude ve funkci do doby než se najde nový účetní.

Projednání proběhlo za přítomnosti předsedy JZD Michala Šandora, dále Hedviky Vyletělové, Františka Ondroviče a Jiřího Žardeckého .

Přítomen byl za ZO NF František Štěpán a za SBČS s. Votava.

Doplatky členům JZD Mokrá za rok 1959

Jméno člena	celkem PJ	hodnota v Kčs /10 Kčs/PJ/	zálohy v Kčs celkem	po srážkách k výplatě v Kčs
Ťažký Ladislav	916,39	9 163,90	5 135,34	3 103,81
Ťažká Josefa	917,61	9 176,10	5 126,34	3 780,36
Ondrovič František	873,11	8 731,10	4 932,24	2 656,36
Ondrovičová Pavla	640,38	6 403,80	3 589,86	2 594,57

Koňarik František	122,53	1 225,30	756,41	447,66
Koňariková Julie	80,56	805,60	521,68	65,60
Švehla Jaroslav	159,61	1 596,10	957,66	138,44
Švehlová Josefa	93,90	939,00	563,40	375,60
Mácha Josef	19,30	193,00	135,10	38,60
Máchová Antonie	16,68	166,80	116,76	33,36
Placek František	503,07	5 030,70	2 898,24	1 347,72
Placková Růžena	592,30	5 923,00	3 169,92	2 303,68
Ordaš Jan	613,24	6 132,40	3 447,06	2 515,94
Vyletěllová Hedvika	623,53	6 235,30	3 547,74	2 212,16
Šandor Michal	733,71	7 337,10	4 080,30	1 992,20
Šandorová Anna	1 115,21	11 152,10	6 357,00	4 525,70
Baštýřová Marie	163,46	1 634,60	980,76	653,84
Baštýřová Zdeňka	211,26	2 112,60	1 267,56	845,04
Baštýř Jiří	156,82	1 568,20	940,92	59,68
Žardecký Jiří	433,79	4 337,90	2 602,74	945,06
Žardecká Živa	142,23	1 422,30	853,38	568,92
Koišová Veronika	465,97	4 659,70	2 766,84	1 873,46
Štefíček Michal	251,31	2 513,10	1 507,86	1 005,24
Kutlákova Marie	267,88	2 678,80	1 589,28	975,12
Pocklan Petr	159,25	1 592,50	955,50	637,00

Sloučení JZD Mokrý na Šumavě s JZD Černá v Pošumaví

Na členské schůzi dne 30. listopadu 1959 bylo jednáno o sloučení obou JZD, které pak od 1. ledna 1960 společně hospodařilo pod názvem JZD Šumava až do 31. srpna 1960, a od 1. září bylo začleněno do Státního statku, n. p. Černá v Pošumaví.

Výplatní listina dosídlenců JZD Šumava v Černá v Pošumaví za
odpracování IV za měsíc březen 1960.

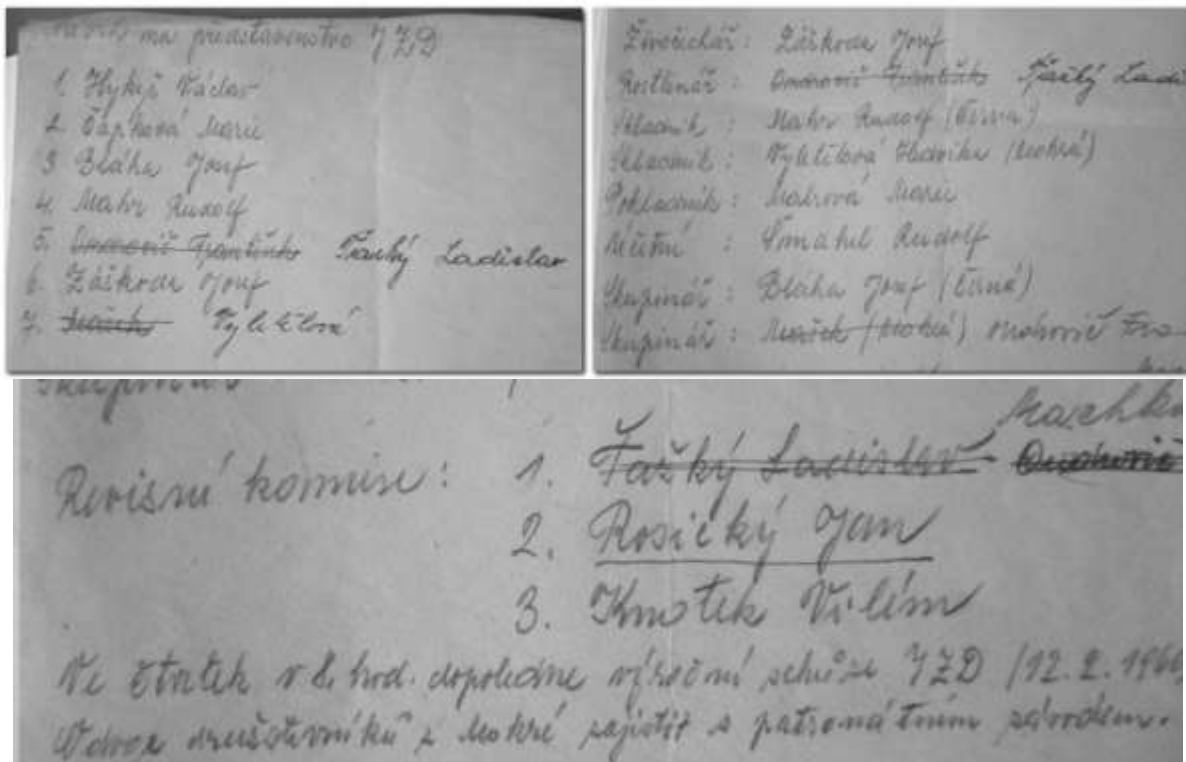
Placek Fran.....	17,66 Kč	.....	5 Kčs.....	Kčs	81,30
Sivera Karel.....	77,50 Kč	.....	3 " " "	"	112,50
Kučák Fr.	46,64 Kč	.....	3 " " "	"	233,20
Kučková H.	36,75 Kč	.....	3 " " "	"	116,75
Kučtek V.	43,47 Kč	.....	4 " " "	"	169,72
Kučková A.	33,-- Kč	.....	3 " " "	"	99,--
Čalík L.	59,03 Kč	.....	4 " " "	"	236,12
Čalík J.	69,50 Kč	.....	3 " " "	"	306,50
Ondrovič F.	57,61 Kč	.....	4 " " "	"	230,44
Ondrovičová P.	49,19 Kč	.....	3 " " "	"	147,57
Ordaš J.	57,26 Kč	.....	4 " " "	"	229,04
Šandor H.	73,30 Kč	.....	3 " " "	"	317,50
celkem.....					2.080,34

Výplatní listina souhlasí s výplatní listinou za měsíc březen 1960.

Schválil: *[Podpis]*
Vedoucí odboru zaměstlaví rody *[Podpis]*

Originál výplatní listiny dosídlenců JZD za březen 1960

Návrh na představenstvo sloučených JZD

JZD Mokrá na Šumavě ukončilo svou činnost !

JZD Muckov

JZD v Muckově bylo založeno již v roce 1949.

Začátky hospodaření JZD v Muckově nejprve osvěžíme vzpomínkou účastníka a člena JZD Františka Novotného(nar. 1919), kterou mi poskytl v roce 1985.

„V roce 1949 vzniklo v Muckově Jednotné zemědělské družstvo / JZD /. Při zakládání se nám moc do družstva nechtělo, vždyť jsme se pomalu začínali stavět na nohy a tak vznikalo plno hádek a svárů. Dost jsem se narožčiloval, ale nakonec jsem musel uznat, že už na to sám nestačím. Žena už mi odešla a já měl na starosti 3 koně, 8 krav, 2 prasnice, 8 velkých prasat a spoustu drůbeže. A tak se nakonec JZD založilo a ozimy jsme již seli společně. Strojní traktorová stanice z Mokrý nám však dost pomohla. Přesto nám to moc nešlo, byli jsme zvyklí na svoje, každý zde byl z jiného koutu republiky a najednou máme dělat dohromady. A tak se to všelijak šidilo, kradlo se, jen aby měl každý co nejvíce pro sebe. Založili jsme společnou drůbežárnu, každý musel dát ze svého 5 slepic, ale slepice postupně mizely, vejce mizela, krmění mizelo, vagon kukuřice určený pro prasečák rovněž zmizel. Prostě nebylo to k tomu.

Předsedu družstva zde dělal Lang, agronoma Štefan Řezníček a já jsem dělal zootechnika. Vydrželo to jen dva roky a pak nutně muselo dojít ke krachu. Nastalo vyšetřování a nakonec došlo k trestním sankcím. Lang a Řezníček byli zavřeni a potom vystěhováni na Olšov. Já jsem dostal podmínku. V práci jsme však museli pokračovat, předsedu JZD dělal Mahr a zdálo se, že se situace začíná zlepšovat. Dokonce jsme postupně dobírali i poměrně slušné peníze“.

Sčítání hospodářských zvířat k 1. říjnu 1949

jméno osídence	čp	osada	potřeba čeledě	Selata	mladá prasata	hovzí dobytek celkem	z toho krávy
Nadaský Pavel	1	Muckov			2	10	5
Mahr Rudolf	2	Muckov		10	2	16	5
Dirn Jaroslav	3	Muckov	1			15	5
Langová Emilie	4	Muckov	1	1		4	3
Hejduková Božena	5	Muckov				4	1
Řezníček Emil	3	Emry		1		7	4
Karafiát Ladislav	5/6	Emry				8	3
Turín Josef	8	Emry		2		5	2
Pejša Jiří	9	Emry				1	1
Sochorová Antonie	11	Emry			2	6	4
Kubinec Ján	2	Kramolín				8	3
Sojka Karel	3	Kramolín				7	2
Dirn Jakub	5	Kramolín				11	5
Novotný František	2	Hostínova Lhota			2	6	2
Řezníček Štěpán	3	Hostínova Lhota		2		9	3
Lang Josef	4	Hostínova Lhota			3	7	4
Řezníček Petr	1/2	Vyžbohy		6		15	4
Kouble Václav	3	Vyžbohy			3	11	7

Vstup a přínos jednotlivých členů

Do JZD, podle zápisů, vstoupila tehdy celá obec. Jména a počet vnesené půdy uvádí následující tabulka:

jméno vstupujícího	výměra zem.půdy v ha	výměra orné půdy v ha
Kouble Václav	16,55	3,88
Sochorová Antonie	10,08	5,13
Řezníček Petr	17,41	8,61
Řezníček Emil	15,04	5,80
Řezníček Štefan	19,13	7,41
Lang Josef	15,40	9,06
Sojka Karel	13,82	8,20
Pekárek Josef	19,50	8,98
Kuběna Antonín	15,65	6,28
Mahr Rudolf	17,21	8,65
Novotný František	18,94	7,94
Kubinec Jan	13,43	8,61
Kubinec Václav	17,85	7,70
Pekárek Milan	11,23	7,16
Kubinec Josef	13,26	8,06
Cvrček Antonín	10,80	5,40
Kortiš Jan	4,55	3,99
C e l k e m	249,85	120,89

Převzetí dobytka od členů a ustájení

V zápise ze dne 11. dubna 1951 se dozvíme, že členů JZD je v té době celkem 19 a že do JZD ke společnému ustájení odevzdali téměř veškerý dobytek. Pro sebe si ponechali 15 krav celkem. Ustájeno tak bylo 151 kusů, z toho 53 krav, z nich 25 kusů březích, dále 53 kusů jalovic, z nich bylo 9 kusů březích. Dále bylo převzato a ustájeno 37 kusů býků a volků.

Za JZD je podepsán Josef Lang a za MNV Rudolf Mahr.

V okresním archivu je uloženo kolik a jakého dobytka každý družstevník převedl.

Uvedeni zde jsou:

Kouble Václav, Vyžbohy čp.3 - Sojka Karel, Kramolín 3 - Kubinec Jan, Emry 8 - Mahr Rudolf, Muckov 2 - Bigas Josef, Emry 3 - Kortiš Jan, Emry 9 - Novotný František, Hostinná Lhota 2 - Sochorová Antonie, Emry 11 - Cvrček Antonín, Muckov 5 - Řezníček Petr, Vyžbohy 1 - Kubinec Václav, Kramolín 5 - Lang Josef, Hostinná Lhota 4 - Kubinec Jan, Kramolín 2 - Kuběna Antonín, Muckov 1 - Řezníček Štěpán, Hostinná Lhota 3 - Pekárek Josef, Muckov 3 - Pekárek Milan, Muckov 4 - Řezníček Emil, Emry 3 .

František Novotný předal:

1 kráva – červená straka -	11 měs.- březí –	395 kg – hodnota	5 925 Kčs
1 kráva – červená straka-	12 měs.	315 kg –	4 090
1 kráva červená	13 měs.	335 kg -	4 690
1 kráva žlutá straka	21 měs.	330 kg -	3 960
1 jalovice červená straka			550
3 jalovice žlutá straka		550 kg -	6 370
1 jalovice tmavě žlutá		175 kg -	1 925
1 býk tmavě žlutý		290 kg -	3 450
1 býk žlutý straka		350 kg -	4 900
1 volk červená straka		320 kg -	4 160 Kčs

JZD - Muckov

číslo	barva	stáří	hmotnost	hodnota
1	červená straka	11 měs. - březí	395 kg	5925
1	červená straka	12 měs.	315 kg	4090
1	červená	13 měs.	335 kg	4690
1	žlutá straka	21 měs.	330 kg	3960
1	červená straka			550
3	žlutá straka		550 kg	6370
1	tmavě žlutá		175 kg	1925
1	tmavě žlutý		290 kg	3450
1	žlutý straka		350 kg	4900
1	červená straka		320 kg	4160

Řezníček Petr, Vyžbohy 1 předal do JZD – autentický zápis

Předání strojů a nářadí do JZD

Následuje výpis jednotlivých strojů a zařízení, které předali jednotliví členové do společného hospodaření / existuje seznam pouze následujících šesti členů/

Sojka Karel, Kramolín 3 - 3 žebřinové vozy se železnou nápravou - 2 vozy na hnůj s dřevěnou nápravou - 1 brány železné čtyřdílné - 2 pluhy - seno

Bigas Josef, Emry 3 - 1 žací stroj na obilí - 2 vozy žebřinové se železnou nápravou - 1 brány železné třídílné - 1 řezačka na slámu - 1 šrotovník na pohon - 1 vyorávač na brambory - 1 mlátička s čistěčem - 1 secí 15 řádkový stroj - 1 železný oborávač - 2 pluhy

Řezníček Štěpán, Hostinná Lhota 3 - 1 bruska obyčejná ruční - 1 bruska patentní - 2 voznice na močůvku - 2 vozy žebřinové se železnou nápravou - 2 vozy na hnůj s dřevěnou nápravou - 1 vůz kladák - 1 pluh dvouradličný železný - 1 secí stroj 15 řádkový - 1 pohrabáč

Řezníček Štěpán, Hostinná Lhota 2 - 1 brány železné čtyřdílné - 2 saně kovové zánovní - 1 motor benzinový Kovařík - 1 šrotovník na pohon - 2 pluhy s dřevěnou hřídelí

Kouble Václav, Vyžbohy 3, 4 - 1 pluh dvouradličný železný - 1 brány železné luční - 1 brány železné čtyřdílné - 1 talířové brány diskové - 1 kultivátor železný 7 hrotů - 1 brány na plevel - 1 secí stroj 17 řádkový - 1 rozmetadlo - 1 oborávač železný - 1 plečka potažní - 1 obraceč na seno - 1 pohrabovač - 1 vyorávač brambor - 1 žací stroj travní - 1 výfuková řezačka - 1 mlátička - 1 trier na obilí - 1 strojový buben na moření obilí

Pekárek Josef, Muckov 3 - 5 vozů žebřinových se železnou nápravou - 1 motor naftový 6.8 HP - 1 secí stroj 17 řádkový - 1 brány železné čtyřdílné - 1 žací stroj travní - 1 pohrabovač - 1 lis na mošt - 1 raketa na močůvku - 1 brus palubní na kosy

R o k 1 9 5 2

Soupis členů JZD

Vybráno z přehledu odpracovaných PJ / pracovních jednotek/ za 1 pololetí roku 1952.

K dispozici je pouze malá část přehledu odpracovaných jednotek, které nepostihnou pravou skutečnost a tak nemá cenu je vůbec uvádět.

Jako členové jsou uvedeni:

Mahr Rudolf; Mahrová Marie; Pekárek Josef; Řezníček Petr; Kubinec Jan čp. 8; Řezníček Emil; Koublová Antonie; Kuběnová Kateřina; Kortišová Rozalie; Pekárková Marie; Novotný František; Kuběna Antonín; Pekárek Josef starší; Kouble Václav; Kubinec Vincenc; Řezníček Štefan; Sojka Karel; Čurda Vladislav; Langová Anna; Langová Zdena; Řezníčková Emilie; Gembický Pavel; Maunová Milada; Petrášek Josef; Sochorová Antonie; Řezníčková Evženie; Lang Josef; Sojková Anna; Řezníčková Anna.

R o k 1 9 5 3

Zpráva o průzkumu v JZD Muckov

Tento rok byl pro hospodaření JZD kritický, neboť došlo k postupné likvidaci celého družstva s neblahými následky pro některé členy, zejména funkcionáře. Hovoří o tom zpráva o průzkumu v uvedeném JZD, která je datována dnem 5. února 1953.

Ve zprávě je uvedeno, že někteří zemědělci zakládali JZD již s vědomím, že z něho brzy odejdou. Jmenování jsou: Josef Pekárek, který odešel pracovat na Lipno, Kubinec Ján a Kubinec Václav odešli do STS Mokrý, Kubinec Josef se odstěhoval na okres Cheb, Cvrček Antonín na okres Znojmo, Kortiš Jan odešel na Dolní Okolí, okres Kaplice a Pekárek Milan, který je t. času v prezenční službě, pracoval u ČSSS Český Krumlov. Přitom všichni, kteří odešli mají v Muckově svá hospodářství a svou půdu.

Pohled do počátků:

V roce 1950 přistoupili družstevníci ke stavbě kravína, který zadaptovali ze stodoly na čp. 3 a již tehdy, podle zprávy, se ukázala ta skutečnost, že špatnou pracovní morálkou mají nyní investiční zatížení 975 122 Kčs.

Svedení veškerého dobytka provedli 10. dubna 1951 a již od té doby vznikaly velké rozpory a hádky mezi jednotlivými družstevníky, což narušovalo pracovní morálku, rozpory se stupňovaly, jeden

druhému nevěřil, navzájem se podezřívají z krádeží a podvodů, přičemž celkově docházelo k rozkrádání družstevního majetku.

To způsobilo, že pod špatným vedením předsedou JZD Josefem Langem, nedobíralo celé družstvo v roce 1951 i v r. 1952 ani korunu doplateků za pracovní jednotky.

V Muckově se prakticky neustále střídali funkcionáři okresu, dohlížející na hospodaření družstva. Aktivistou OV KSČ byl přímo pro Muckov určen s. Pařízek, do obce dojížděl sám vedoucí tajemník OV KSČ s. Čermák a rovněž místopředseda ONV s. Laštovka. Přes všechna opatření, která zde prováděli se však setkali s velkým neúspěchem.

Předsedou organizace KSČ byl Josef Pekárek, který z družstva odešel pracovat na Lipno a zanechal hospodářství čp.3. Tvrdil navíc, že nic nevlastní, nic není jeho a je jen námezdním dělníkem. Když však družstvo vyplácelo částečnou splátku za svedený dobytek, domáhal se náhrady za 30 ks hovězího dobytka, který považoval za svoje někdejší vlastnictví. Tím se dostával do rozporu s tvrzením, že nic nevlastní a nic není jeho. Ve zprávě se navrhuje, aby tento případ prošetřilo SNB ve spolupráci s náměstkem KNV s. Čeřovským.

K uvedenému se vyjadřuje syn Josefa Pekárka - Vlastimil Pekárek, roč.1941

“Naše soukromé hospodaření však dlouho netrvalo, v roce 1951 jsme museli vstoupit do JZD a předat dobytek. Tátovi se zpočátku do družstva moc nechtělo a když už pak byl členem, hledal jiné možnosti výdělků. Starší bratři však v družstvu dělali rádi, ovšem strašně se nadřeli a výdělek téměř žádný. Zpočátku bylo 0,80 Kčs na pracovní jednotku. V té době probíhala výstavba Lipenské vodní nádrže a tak tam odešel otec pracovat, bylo nás hodně a družstvo neposkytlo možnost obživy. Tátovi to bylo vyčítáno, že má v družstvu pole a že by na nich měl zůstat dělat. Odešli však i jiní, několik se jich odstěhovalo, mezi nimi i původní soused Kuběna, někteří začali dělat na STS na Mokré. Táta na Lipně začal pak přece jenom trochu vydělávat a nakonec byl vlastně rád, že pole a vše ostatní zanechal v družstvu.

Ve stodole našeho statku byla vystavěna stáj a sem se svedl dobytek od všech členů. Zpočátku tam byly dojně krávy, postupně pak mladý dobytek, který krmil Šimon Dirbák a nakonec teletník. To ovšem znamenalo, že jsme se opět museli přestěhovat, tentokrát na statek pod silnici s pop.číslem 4. Tento statek dostal můj bratr Milan, který se vrátil z vojny a stejně jako ostatní převedl dobytek do družstva. Zůstala nám však jedna záhmenková kráva pro naši potřebu, která byla ustájena na našem bývalém stavení čp.4.

STS na Mokré si samozřejmě pamatuji, jako kluci jsme tam chodili na brigády něco málo si přivydělat, např. jsem jako závozník jezdil na samovazu.

JZD se po celou dobu potýkalo s problémy, sice bylo na pracovní jednotku o něco více, přesto v roce 1953 prakticky zaniklo a vše převzal Státní statek”.

Předseda JZD Josef Lang, podle zprávy, neměl za celou dobu kladný vztah k družstvu, nikdy se o nic nestaral, necítil se za vše odpovědný a svým postojem narušoval pracovní morálku všech členů JZD. Jako zodpovědný funkcionář zavedl celé družstvo do hluboké hospodářské krize. Další funkcionář JZD, agronom Štefan Řezníček má postoj vůči JZD rovněž nepřátelský. Přestože je v obci považován za jednoho z nejzdatnějších zemědělských pracovníků, své vědomosti a schopnosti družstvu nepředával a jako vedoucí rostlinné výroby svým jednáním způsobil neutěšený stav v rostlinné výrobě, což mělo kritický dopad i na stav hospodářského zvířectva.

Skližeň obilí samovazačem Státní statek 1958 – traktorista František Novotný a pomocník Vlastimil Pekárek

Například z jeho popudu sklízeli družstevníci píci na vzdálených cizích pozemcích, přestože kvalitní píce na vlastních pozemcích přicházela nazmar. Špatnou organizací práce nesklidilo družstvo druhé seče jetelů z plochy 27 ha, téměř všechn oves svezli do špatně připravených stohů, ačkoliv byly k dispozici úplně prázdné stodoly, velmi dobrý len na ploše 5 ha a brambory na 7 ha nechali zapadnout sněhem. Byly konány mnohdy naprosto zbytečné práce, kultivací nevhodných pozemků, na kterých měl být proveden osev, který se pak neuskutečnil, to vše posléze zavinilo naprosto neutěšený stav celého družstva.

Funkcionáři družstva jsou v úzkém příbuzenském poměru s několika rodinami družstevníků a tak vliv těchto funkciónářů se odrážel v práci celého družstva.

Současná celková situace v obci je velmi vážná, všichni, kteří v obci bydlí, by ji nejraději opustili a utekli tak od zodpovědnosti za stav věcí, který v obci panuje.

Jediným poctivým pracovníkem, který se všemožně staral o rozvoj JZD je předseda MSK Rudolf Mahr. Pokud bude učiněn v Muckově konečný správný zásah, jsou ostatní pracovníci ochotni zapojit se do budování a prosperity JZD, ovšem současný naprosto nevyhovující stav družstva by byl pro tento malý počet členů neúnosný.

Pokus se bude jevit nutnost udržet existenci družstva, pak musí být neschopní členové vyměněni nejméně šesti novými rodinami, které by se do práce v JZD zapojily.

Druhou možností je pak to, aby družstvo převzal v co nejkratší době Státní statek n. p. Černá v Pošumaví, za předpokladu, že by se všichni členové JZD stali zaměstnanci statku.

Likvidace JZD Muckov

Rozhodnutím rady ONV Český Krumlov ze dne 18. března 1953 na návrh KNV České Budějovice a OV KSČ Český Krumlov došlo k likvidaci JZD Muckov. Ta se uskutečnila hned po odchodu některých členů, kteří neměli kladný poměr k družstvu a budou v nejkratší době, podle zákona, potrestáni.

Pozemky těchto členů byly převzaty Státním statkem Černá v Pošumaví a dobytek / 42 ks hovězího a 30 ks vepřového/ připadajících na výměru vyloučených, byl z příkazu ONV přesunut do pěti JZD v okrese k docílení plánovaného stavu. Tržba za prodaný dobytek vyloučených členů v částce 32 683 Kčs byla rozhodnutím rady ONV v Českém Krumlově ze dne 8. dubna 1953 přenechána novému družstvu Muckov – Bednáře.

K 31. 12. 1953 přestalo JZD Muckov vyvíjet svou činnost, dále však probíhala likvidace.

JZD Muckov – Bednáře

Všichni zbývající družstevníci pak po likvidaci původního JZD Muckov, pokračovali v nově založeném JZD Muckov-Bednáře. Protože v původním družstvu nebyly ani zčásti dotovány fondy krmiv a osiv a nové družstvo by vše muselo nakupovat z vlastních zdrojů, byly jim přisouzeny tržby z likvidace bývalého družstva. Částka za prodaný dobytek se ponechala na běžném účtě, aby byl úspěšnější rozjezd.

Při likvidaci původního družstva činila aktiva celkem 235 592 Kčs v nové měně, pasiva byla však ve výši 584 406 Kčs, z toho dluh u SBČS činil 483 241 Kčs, celkové předlužení tedy činilo 348 814 Kč.

Východisková bilance JZD Muckov-Bednáře činila k 1. dubnu 1953 celkem 202 909 Kčs aktiv. Ve stejné výši jsou rovněž i pasiva. Ta činí 41 173 Kčs dlužníci a věřitelé a 161 735 Kčs tvoří dluh u Státní banky čsl. který nové družstvo přebralo od starého JZD.

R o k 1 9 5 4

Dne 29. května 1954 bylo požádáno Ministerstvo zemědělství, hlavní správa JZD v Praze o uhrazení zbylého dluhu ve výši 321 506 Kčs. Uhrazením této částky, což bylo již přislíbeno Ministerstvem, jsou tak dány předpoklady k úspěšnému hospodaření JZD Muckov- Bednáře.

Likvidace JZD pokračuje

Likvidátorkou JZD Muckov v likvidaci byla Okresní zemědělskou správou ustanovena Marie Jindřichová, Český Krumlov, Náměstí 3.

Ve své zprávě uvádí:

JZD Muckov začalo svou činnost jako JZD III. typu se základním jměním 133 425 Kčs. Státní statek v Černé v Pošumaví převzal v době likvidace od JZD základní prostředky v částce 267 827 Kčs a zásoby ve výši 136 244 Kčs, celkem tedy za 404 071 Kčs. Tuto částku Státní statek vyrovnal a z ní jsem uhradila úvěr Investiční bance České Budějovice ve výši 205 850 Kčs.

Podle směrnic by měla být proti jednotlivým zemědělcům vymáhána pohledávka za přeplacené zálohy v částce 146 456 Kčs a částka 35 800 Kčs na zakládací náklady. Vymáhání těchto částek se mi jeví jako tvrdost a proto žádám jejich odepsání. To vše i s ohledem na to, že bývalí členové se z družstva již většinou vystěhovali a proti novým 19 členům by vymáhání bylo velmi obtížné a vleklé, čímž by se i likvidace neúměrně protáhla.

V rozvaze družstva k 31.12. 1953 jsou v pasivech vyčísleny investiční zápůjčky v hodnotě 80 % vneseného živého majetku členy družstva v částce 97 161 Kčs. Na tuto částku mají bývalí členové nárok avšak v prvé řadě se musí uhradit dluhy NPF za převzatý majetek.

Seznam zemědělců dlužících Národnímu pozemkovému fondu

Kouble Václav, Vyžbohy čp. 3 – 8 180 Kčs; Sochorová Antonie, Emry čp. 11 – 2 397 Kčs; Řezníček Petr, Vyžbohy čp. 1- 9 603 Kčs; Řezníček Emil, Emry čp. 3 - 2 114 Kčs; Řezníček Štefan, Hostinná Lhota čp. 3 – 6 120 Kčs; Lang Josef, Hostinná Lhota čp. 4 – 10 025 Kčs; Sojka Karel, Kramolín čp. 3 – 3 420 Kčs; Pekárek Josef ml. Muckov čp. 3 – 5 924 Kčs; Kuběna Antonín, Muckov čp. 1 – 7 513 Kčs; Mahr Rudolf, Muckov čp. 2 – 12 444 Kčs; Novotný František, Hostinná Lhota čp. 2 – 7 975 Kčs; Kubinec Jan, Emry čp. 8 – 3 918 Kčs; Kubinec Václav, Kramolín čp. 5 – 8 378 Kčs; Cvrček Antonín, Muckov čp.5 – 3 476 Kčs; Kortiš Jan, Emry čp. 9 – 1 070 Kčs; Bigas Josef, Emry čp. 3 – 1 618 Kč;

Karafiát Ladislav – 1312 Kčs;

Řezníčková Emilie – 1 848 Kč; Kubinec Jan, Kramolín čp. 2 – 8 354 Kčs;

R o k 1 9 6 2

JZD Muckov v likvidaci ještě stále existuje, likvidátorka Marie Jindřichová zajistila zaplacení většiny dlužné částky, stále se však vleče soudní jednání s obžalovanými Josef Lang a spol.takže konečná likvidace se protahuje. Některé pohledávky / odměna za pracovní jednotky/ i dluhy / vůči STS Mokrá/ jsou promlčeny a mohou být odepsány.

Likvidátorka předpokládá, že v brzké době bude provedena konečná likvidace JZD Muckov, včetně smazání v podnikovém rejstříku Okresního soudu v Českých Budějovicích.

14. 00101
 PRAHA VII, BĚLSKÉHO TR. 2
 Telefon 707-48

Číslo sčítacího obvodu: _____
 číslo listu: _____

Zprávodajská povinnost se zakládá na § 5 zákona o organizaci statistické služby z 28. I. 1919, č. 49 Sb. a na ustanovení 224, schůze Ústřední plánovací komise ze dne 3. XI. 1948 podle § 44 zák. o povinnosti pětiletého hospodářského plánu ze dne 27. X. 1940, č. 241 Sb.

Čtvrtletní soupis prasat a skotu k 1. říjnu 1949.

Soupisový (sčítací) list

pro sčítací komisaře

ve městech a venkovských obcích s méně než 5.000 obyvateli

Kraj: Úst. Burdubov Okres: Úst. Krumlov
 Obec: Muckov

Správnost údajů potvrzuje:
Lionel H.
 sčítací komisař

Soupisový list a sčítací lístky pro soupis prasat a skotu k 1.říjnu 1949

jednotné zemědělské družstvo
 Muckov, pp. Hořice na Šum.
 okres Čes. Krumlov.

Razítka JZD Muckov a Místní správní komise

JZD Plánička

V obci bylo počátkem 50.let založeno družstvo II. typu, přičemž do společného obhospodařování bylo přežato celkem 7 ha orné půdy po vysídlených usedlostech, což byl majetek NPF / Národního pozemkového fondu/.

Na tuto výměru byl podle plánu ONV Český Krumlov naset len.Vzhledem k tomu, že družstvo mělo tak nízkou členskou základnu, že ani tuto výměru nebylo schopno obdělat, zadalo veškerou práci STS Mokrá a za práci bylo zapláceno z debetního účtu OSAZ v Českém Krumlově.Z tohoto účtu byla rovněž zakoupena semena a hnojiva.

Při sklizni byly ovšem tak nízké výnosy, že veškeré vynaložené náklady neuhradily a tak vznikl neuhrazený zůstatek 13 850 Kčs. Na členech družstva však nemohl být vymáhán, jelikož pracovali na půdě, která jim byla přidělena.

JZD tak bylo po roce zrušeno, neboť většina zemědělců vysídlila na Slovensko a tak bylo družstvo delimitováno do Státního statku.

Po delimitaci do Státního statku zůstali však na celém území obce Černá v Pošumaví (z pohledu současné katastrální výměry) jednotlivě hospodařící zemědělci, zejména v samotné Černé.

Na Pláničce byl jediný - **JUROČKO JAN /obr.)**

Z dostupných údajů je k dispozici plnění uložených dodávek v padesátých letech (přesný rok není podchycen), tak jak bylo zveřejněno na schůzi MNV Černá v Pošumaví, který byl garantem za chod zemědělské výroby.

Jan Juročko byl přímým účastníkem bojů ve Slovenském národním povstání v roce 1944.

Jurečko Jan - vepřové maso splnil na 40,29 % - hovězí maso na 90,48 % - mléko na 100 % - vejce na 100,40 % - brambory na 20 %. Jurečko Jan dne 21.11. dodal dvě prasata, takže vepřové maso má splněno téměř na 100%, ostatní nedodané produkty, hlavně brambory splní vepřovým a hovězím masem. Jest to jedán ze soukromě hospodařících zemědělců, který se vyrovná náhradním plněním na 100 %.

Dobové plakáty

STROJNĚ TRAKTOROVÁ STANICE (STS)

V 50. letech, po kolektivizaci vesnic a založení jednotných zemědělských družstev, byly zakládány strojní traktorové stanice (STS). V té době byla také založena STS Mokrá. Strojní traktorové stanice vlastnily veškeré zemědělské stroje a poskytovaly služby zemědělským družstvům. Služby zahrnovaly veškeré zemědělské práce, počínaje přípravou polí před setím až do sklizně. Rozmachem družstev si již družstva sama kupovala zemědělské stroje a práce na polích si vykonávala sama. Strojní traktorové stanice už jenom prováděly opravy těchto strojů.

V hostinci u Tomandla v Černé se 25. února 1948 konala schůze k založení strojní stanice, její funkce a určení sídla. K tomu byli pozváni zástupci následujících obcí: Černá na Šumavě, Hůrka, Bližná, Radslav, Hodňov, Horní Planá, Dolní Vltavice, Kyselov, Plánička, Muckov, Slavkovice, Mokrá, Hořice, Mýto a Skláře. Fonogram z ONV Český Krumlov převzal Jan Fikar za MNV Černá na Šumavě.

V roce 1948 byla v Černé v Pošumaví zřízena Strojně traktorová stanice /STS/, která sídlila na Mokré v objektu, kde bydlel jakýsi Helebrant a budovu předal pro potřeby STS(**dle pamětníka Jana Motičáka z Mokré**). Pomáhala při sklizni sena, obilí a lnu a zajišťovala kompletní obdělávání půdy „Národního pozemkového fondu“ v Bližší Lhotě, Hodňově, Dolní Vltavici a v části Černé a Hůrce. V zimním období pomáhali traktoristé při přibližování dřeva.

Mechanizační vybavení v roce 1949 bylo následující:

1 ks	-	traktor Zetor 15
8 ks	-	traktor Zetor 25
14 ks	-	traktor Škoda 30
12 ks	-	vlečné vozy
28 ks	-	pluhy 3 – 5 ti radličné
6 ks	-	secí stroje
6 ks	-	nesené lišty na traktor Škoda
3 ks	-	nesené lišty na traktor Zetor
6 souprav	-	hřebových bran
4 ks	-	diskové brány
3 ks	-	smyky
5 ks	-	samovazy 7 snop
12 ks	-	samovazy 6 snop
5 ks	-	mlátičky do 32 snop
1 ks	-	pluh diskový
2 ks	-	lis na slámu stacionární bez vázání.

Vedoucím STS na Mokré, která později převzala název STS Černá v Pošumaví, byl v druhé polovině 50.let Bohuslav Švarc, pozdější mechanizátor Statku Černá v Pošumaví. V dostupných materiálech se uvádí, že traktorová stanice skončila se vznikem státních statků, pamětníci udávají její činnost ještě v polovině 50 let(Vlastimil Pekárek).

V roce 1950 se zřizuje další nová STS v Českém Krumlově.

Budova na Mokré, kde sídlila v letech 1948 – 1960 STS, posléze Státní statek
(foto F.Z. 2008)

Zpustošená vnitřní část budovy bývalé STS, kde poté bývala opravárenská dílna statků až do roku 1976

Obec Mokrá- podle www.kontaminace.cenia.cz v roce 1949 a 2011. Oranžová šipka ukazuje na budovu bývalé STS, později dílny Státního statku a rovněž část odchovny kuřecích brojlerů

STÁTNÍ STATKY – VZNIK A POSTUPNÝ VÝVOJ

Podle výnosu ministerstva zemědělství z 15. ledna 1946, se na základě připravovaného odsunu německého obyvatelstva, začalo se zakládáním horských pasterbních družstev. Jejich zřizovateli byly některé vnitrozemské i pohraniční okresy a pasterbní družstva byla nájemci půdy a zemědělského majetku. Po odsunu Němců zde byla spousta neobdělávané půdy, vzniklo mnoho neosídlených oblastí, kde se půda nepřidělovala, ale bylo nutno jí obdělávat. Půdu zde tedy přebíral Národní pozemkový fond.

Politická změna po roce 1948 přinesla mimo jiného i kolektivizaci zemědělství. Vedle Jednotných zemědělských družstev začaly, především v horských pohraničních oblastech, vznikat z těchto pasterbních družstev a z další půdy národního pozemkového fondu v roce 1949 **Státní statky**.

Vznik Státního statku Kyselov v Dolní Vltavici

Taková byla i situace v oblasti Černé v Pošumaví, nejprve konkrétně v Dolní Vltavici.

Budovy a pozemky, které po osídleních zůstávají, přebírá NPF, který je v roce 1949 přetvořen na Státní statek Kyselov. Ředitelství má v Dolní Vltavici a do jeho majetku patří zemědělské budovy, inventář a pozemky v katastru Dolní Vltavice, Kyselova, Pestřice a Valtrova. Hlavní stáje, středisko i kanceláře jsou po několik let na čp. 2 v Kyselově.

Ředitelství statku s ředitelem Jaroslavem Kubíkem se postupně přestěhovalo do Frymburku a statek ve zdejší obci, se střediskem v Kyselově, připadl pod statkové ředitelství v Českém Krumlově, aby tak bylo dodrženo rozdělení podle okresů. Státní statek Český Krumlov předal k 1.1.1951 svá hospodářství Valtrov, Zvonková, Kyselov a Jestřábí – Státnímu statku Světlík.

Vzniká Státní statek Černá v Pošumaví – historie vývoje

Delimitací částí statků Želnavá, Světlík, Frymburk a Český Krumlov vzniká k 1.lednu 1951 Státní statek Černá, národní podnik. Vnitropodnikově je pak rozdělen na hospodářství Kyselov (Dolní Vltavice), Valtrov, Zvonková, Olšov, Jestřábí, Kovářov, Blatná a Světlík. Součástí je Výrobna ovocných šťav.

Hospodářství KYSELOV podrobněji (z Kroniky obce Černá – Pamětní kniha Dolní Vltavice – kronikář František Nejedlý, ředitel školy a předseda MNV

Správcem t. zv. „hospodářství „ Kyselov se stává František Chromík, ale po něm, ještě v roce 1951 přichází František Augsburg.

Dnem 1.ledna 1954 přistupují ke zdejšímu statku zemědělci z Bližné a Radslavi a dochází k nové organizaci státního statku. Ředitelství zůstává nadále v Černé a Dolní Vltavice, Bližná, Radslav a Jestřábí vytváří tzv. „oddělení“ státního statku, jehož střediskem je i nadále Dolní Vltavice. Celé oddělení má asi 1 800 ha zemědělské půdy, výroba se člení na rostlinnou a živočišnou. Dobytek hovězí, vepřový a koně jsou ustájeny ve větších, ponejvíce adaptovaných stájích, pole se obdělávají koňskými potahy, za pomoci strojní a traktorové stanice. Obytné budovy v bývalých hospodářstvích slouží jako byty pro zaměstnance statku, z hospodářských objektů jsou používány jen větší stáje, stodoly a skladovací prostory.

Značnou závadou dobrého chodu statku je v poslední době značné střídání správců /vedoucích oddělení/. Pro zajímavost zde uvedu všechny, kdož se v Dolní Vltavici vystřídali ve vedení statku od jeho utvoření do dnešního dne:

v roce 1949, 1950 a 1951	-	bratři Jaroslav a Rudolf Kubík
v roce 1951 ještě	-	František Chromík, František Augsburg
v roce 1952	-	Rudolf Kubík, Josef Olšák a znovu Rudolf Kubík
v roce 1953	-	Benc, Kostka, Dušek
v roce 1954	-	Blažek, Přibíl, Kulháňková a znovu Dušek
v roce 1955	-	Krajíček, Chamaj, Lepeška, Rambousek, Kuruc, Pazour

Z celkového pohledu je jasně vidět, že střídání vedoucích je příliš časté, postupem doby se stále zvětšuje a nemůže být prospěšné celkovému hospodaření statku, tím spíše, že k němu dochází často i v době největšího pracovního vypětí / v senoseči, o žních nebo na podzim/.

Je přitom všem zajímavé i to, že často odcházejí i velmi dobří správcové, kteří mají schopnosti i velké plány na zvelebování statku, kterým se ve Vltavici líbí, ale sotva začali svou práci, musí odejít. Je samozřejmé, že za takové situace, výroba živočišná, rostlinná a produkce statku vůbec, stále více a více upadají, dochází k nespokojenosti a neklidu mezi zaměstnanci statku, podmínky pracovní, bytové a mnohdy i platové se stále horší a tak počínaje rokem 1953 odcházejí z obce první rodiny zemědělských pracovníků statku a hledají si práci na jiných statkových odděleních, kde se jim zdají poměry klidnější a uspořádanější.

Tak se do dnešního dne vystěhovala z obce asi polovina rumunských reemigrantů. Na jejich místa přišly sice rodiny nové, ale ty nevydržely v obci většinou déle než rok a opět se vystěhovaly. Tedy věčná a stále vzrůstající fluktuace zaměstnanců statku, jak ve vedení, tak z prostých dělníků. Stěhování zde samo není velkým problémem, neb nikdo není v obci vázán nějakým majetkem, či jinými ohledy a za krátkou dobu svého pobytu a za poměrů výše vylíčených mu zde rovněž nemůže nic přirůst k srdci, obec se mu nemůže stát novým a milým domovem a tak snadno jde zkusit štěstí jinač.

Poněvadž však výroba rostlinná se již nemůže plně zvládnout s dosavadními pracovníky, přijíždějí do obce statkům na výpomoc krátkodobé brigády z různých podniků a škol; vždy na týden, 14 dní, od senoseče do sesbírání brambor. Ale ani toto řešení, praktikované po několik let se nezdá vhodné a proto na jaře 1955 přijíždí do Dolní Vltavice skupina mladých chlapců a děvčat, kteří se ve svých domovských závodech přihlásili na roční zemědělskou brigádu do pohraničí. Z původního počtu asi 30 lidí, jsou někteří odesláni zpět domů, část jich přesunuta na Přední Zvonkovou a zbytek zůstal dodnes v Dolní Vltavici.

Mnohým se zemědělská práce zalíbila; pracují ve výrobě rostlinné i živočišné. V současné době pracuje u státního statku 64 lidí, v nichž je zahrnuto i 14 brigádníků z řad mládeže.

Vzpomíná Erika Zemanová (z knihy Vzpomínky na mládí aneb Zatopené domovy)

„V roce 1949 byl založen v obci Kyselov státní statek. V bývalé pile byl do hospodářských budov ustájen hovězí skot. Bylo málo zaměstnanců, proto je byla potřeba doplnit novými lidmi. Na práci do chléva ke kravám krmíče a dojičky, ke koním kočí, také do chléva k prasatům krmíče těchto zvířat. Zemědělská stavení Dolní Vltavice, Kyselova, Pestřice a Valtrova, byly majetkem státního statku. V těchto budovách byly použity prostory k ustájení koní, uskladnění sena, vozů, které se používaly k přepravě materiálu a k práci na polích. Ke všem pracím scházely pracovní síly. V roce 1949 v celém prostoru kolem hranic vytvořilo vojsko zakázané hraniční pásmo, kam se smělo vstoupit jen na propustku. Obyvatelé v nově obsazených domech poblíž hranic, bylo nutno vystěhovat. Tyto domy vojsko potřebovalo zbourat a některé použít jako vojenské objekty. Záchranou pro statek byl nový přísun lidí z obce Zvonková. Byli to lidé ze spřízněných slovenských rodin, z Rumunska, kde žili původně jako slovenská menšina v obci Valea Ungurului. Po válce, na výzvu vlády, emigrovali z Rumunska do Československé republiky a společně byli přivezeni a osídlili německou vesnici Zvonkovou“.

V roce 1952 začíná statek přebírat zemědělskou půdu od jednotlivě hospodařících rolníků v oblasti Blatná, Moravice a Milná.

K 1.lednu 1953 jsou jednotlivá hospodářství reorganizována do čtyř oddělení statku. Hospodářství Blatná je sloučeno s hospodářstvím Kovářov a je vytvořeno oddělení Milná. Hospodářství Olšov, Jestřábí, Valtrov, Zvonková a Kyselov (Dolní Vltavice) jsou sloučena v jedno oddělení Kyselov(Dolní Vltavice). Hospodářství Světlík zůstalo samostatné, takže v té době jsou na statku oddělení: Kyselov(Dolní Vltavice), Milná a Světlík. Čtvrtým oddělením je nově vytvořené oddělení mechanizační. Vytvořením čtyř oddělení vznikly na statku velké celky, které začaly hospodařit na objektech od sebe vzdálených až 20 km. Naopak v živočišné výrobě se sloučením dosáhlo nebývalých výsledků. Přesto bylo nutno přistoupit ke zmenšení jednotlivých oddělení a tak se oddělení Milná rozdělilo na oddělení Blatná a oddělení Kovářov. Oddělení Kyselov bylo rozděleno na oddělení Kyselov s farmami Olšov, Jestřábí a Kyselov.

Během roku 1953 se do statku začleňuje JZD Muckov, dále celá obec Bližná a osady Plánička, Žlábek a Jelm. Další delimitací v roce 1956 je převzato JZD Bližší Lhota a půda bez hospodářů v oblasti obce Malšín.

K převzetí JZD Muckov – znovu vypráví pamětník František Novotný

„Na podzim roku 1953 přijel na Muckov jakýsi Wuršl ze statku a povídá: „ Tak hošánkové, přišli jsme vás převzít, JZD končí, bude tady statek“. Byli jsme náležitě rozčileni, teď, když se konečně začíná práce dařit, tak se máme znovu rozejít? Nikomu se nechtělo, ale zase se nedalo nic dělat, statek nás převzal a Wuršl se zde stal prvním správcem.

Během celého trvání statku až do příchodu Františka Kokrady se na Muckově vystříдалo 22 správců. Někteří tomu ale vůbec nerozuměli, např. nějaký Kuruc, který hned vyhrožoval ministerstvem a přitom sám chodil po lidech, kde by co dobrého snědl, mnoho věcí nasliboval a nic nesplnil. Toho zde lidé rádi neměli. Pak třeba Jirka Blažek za ředitelování Burdy, to byl člověk, který měl moc rád koně, vychloubal se tím, jak dokonale jim rozumí a pak jednou hnal hřebnou kobyliku ustájenou u starých Pekárek do Černé a zpět. Přijel s ní, byla celá pod pěnou, no a ráno se narodilo hříbě.

Dále zde byli správci Štěpányi, Zajac, Stronček a další. Později zde dělal správce i Josef Janutka, dělal jsem mu mechanizátora, ten zase hodně dělal do doktořiny, však jí také studoval, léčil zde téměř všechny lidi pomalu jako doktor“.

V roce 1958 se stává součástí Statku Černá JZD Frymburk a provozovna Slupečná. Oddělení Valtrov, Zvonková a Další Lhota jsou v souvislosti se vznikem vodního díla Lipno předány Pastvinářskému družstvu.

K převzetí JZD Frymburk – z Kroniky obce Frymburk – kronikář Jaromír Nekovařík

V r. 1957: Stav JZD je kritický. Do družstva byl dosazen placený předseda Ovčáček, ovšem za půl roku byl odvolán a znovu nastoupil Karel Kocar. Vše ale směřuje k zániku JZD a jeho začlenění do Statku Černá v Pošumaví.

K 1.4.1958: JZD bylo převzato St. statkem Černá v pošumaví - při předání byl nízký stav dobytka, užitkovost u krav byla 0,7 l/ dojnicí – posléze byl veškerý dobytek dán na jatky, neboť byl zamořen tuberkulózou.

JZD tehdy předávali: Karel Kocar, předseda + Miroslav Toušek, účetní + Josef Janáček, předseda MNV Frymburk

Za Statek Černá přebírali: Jaromír Nekovařík, ředitel statku + Otakar Mikuška, hlavní účetní + Jaroslav Krákora, agronom statku + Ing. Vladimír Vítek, zootechnik statku.

Statek Černá je rozdělen na oddělení: Bližná, Muckov, Milná, Frymburk a Světlík. K oddělení Bližná patřila farma Olšov a k oddělení Frymburk farmy Blatná a Slupečná.

Podrobněji k hospodářství Bližná – z Kroniky obce Bližná – Černá v Pošumaví – červen 1958

Jak výše uvedeno vzniká k 1. lednu 1951 Statek Černá v Pošumaví, jehož jedním hospodářstvím je i Olšov. Ředitelem statku je jmenován Rudolf Kubík, bratr prvního ředitele Statku Dolní Vltavice (Kyselov) Jaroslava Kubíka, předtím pracovníka vrchní hospodářské správy Český Krumlov. Při reorganizaci k 1. lednu 1953 je hospodářství Olšov spolu s Jestřábím, Valtrovem, Zvonkovou a Kyselovem (Dolní Vltavice) sloučeno v jedno oddělení - Kyselov (Dolní Vltavice).

Celé oddělení má kolem 1 800 ha zemědělské půdy, výroba je rozdělena na rostlinnou a živočišnou. Dobytek hovězí, vepřový a koně jsou ustájeni ve větších, poněkud adaptovaných stájích, pole se obdělávají koňskými potahy za pomoci strojní a traktorové stanice.

Strojně traktorová stanice (STS) byla zřízena v roce 1948 a sídlila ve dvoře na Mokré. Pomáhala při sklizni sena, obilí a lnu a zajišťovala kompletní obdělávání půdy „Národního pozemkového fondu“ a současně vypomáhala státnímu statku.

Vedoucí oddělení, tzv. správci se poměrně často střídali, což mělo nepříznivý vliv i na chod celého oddělení. Proto – jak výše uvedeno - rozděluje se oddělení Kyselov na farmy: Olšov, Jestřábí a Kyselov.

V roce 1959, je statek Černá rozdělen na pět oddělení a farma Olšov patří pod jedno z nich – pod Bližnou. Vedoucím oddělení na Bližné byl tehdy Václav Růžička a veškerá výroba, její problémy,

nedostatky a další výhledy, to vše se řešilo na úrovni MNV v Bližné. Vedoucí musel pravidelně podávat na zasedání zprávu o současné situaci na oddělení.

Doslovná citace zápisu ze zprávy V. Růžičky o hospodaření oddělení statku:

„Vedoucí oddělení poukázal na problémy na farmě Olšov, na špatnou pracovní morálku a organizaci práce. Dojivost na Olšově je malá a snižuje pak celkový průměr, při převzetí dobytka bylo vážením zjištěno manko asi 25 q, prasnice byly nahlášeny jako březí, přestože březivost nebyla. Dobytek pro nedostatečné opatření přes zimu byl velmi zesláblý, krávy ležely, nemohly se pohybovat a teprve po několikadenní pastvě a pohybu na slunci se vzpamatovaly. To je také příčina, že hovězí maso vyrábíme o 60% draž nad plánovanou cenu.

Snížili jsme cenu mléka, musíme snížit i cenu masa, podstatně bude snížena i cena malých selat, protože všechny prasnice jsou již zapuštěny.

Celkově je tedy naše oddělení na Bližné velmi zatíženo nedostatky na farmě Olšov, což jsou ještě pozůstatky hospodaření před sloučením. Současná senoseč je rovněž ztížena nepříznivým počasím. Je posekáno 56% ploch, na plán 60 vagonů sena máme svezeno 18 vagonů. Čeká nás ještě práce na asi 60 ha polí a luk v nezatopeném pásmu na Kyselově.

Vyskytla se i mandelinka bramborová, školní děti provedly hledání, bude nutno ještě plochy poprášit Dynocidem, stejně tak jako 14 ha lnu“.

Další zápis je z veřejné schůze občanů z 10.prosince 1958:

„Na schůzi bylo přítomno 36 občanů, prakticky byly zastoupeny všechny rodiny z Bližné a Radslavi. Na schůzi se dostavil jako referent ing. Horňanský jako zástupce ČSSS.

Schůzi zahájil předseda ZO KSČ František Chromík a hlavní referát měl ing. Horňanský.

Kromě jiného: bylo poukazováno na to, že většina problémů ve výrobě vznikla sloučením Bližné s Olšovem a tak zaměstnanci požadují, aby byla oddělení Bližná a Olšov opět rozdělena a hospodařila samostatně“.

Požadavek zaměstnanců jakoby byl vyslyšen a při delimitaci k 1. lednu 1960 se Olšov od Bližné odděluje a stává se samostatným oddělením.

2/ Období od roku 1960 - 1989

Samostatným oddělením zůstává Olšov ještě dalších pět let, postupně se stává farmou hospodářství Hodňov a od 1.ledna 1974 se stává součástí hospodářství Horní Planá, neboť dosavadní Hodňov se sloučil s Horní Planou.

Pozemková držba oddělení – farmy Olšov v ha

DRUH PŮDY	1960	1961	1962	1963	1965
zemědělská půda	501,94	501,94	501,06	544,52	537,03
orná půda	231,23	231,23	238,23	242,75	243,60
pastviny	59,40	59,40	59,40	59,40	55,66
louky	210,87	210,87	203,87	242,01	238,01
zahrady	0,44	0,44	0,36	0,36	0,36

Hospodářství Bližná – z Kroniky obce - Z veřejné schůze občanů dne 10.prosince 1958

Na schůzi bylo přítomno 36 občanů, prakticky byly zastoupeny všechny rodiny z Bližné a Radslavi. Na schůzi se dostavil jako referent ing. Horňanský jako zástupce ČSSS.

Schůzi zahájil předseda ZO KSČ František Chromík a hlavní referát měl ing. Horňanský.

Diskuse byla zaměřena k těmto problémům:

- zaměstnanci ČSSS požadují, aby zde v pohraničí byla hodinová mzda v rostlinné výrobě zvýšena na 3 Kčs/hod, kvůli ztíženým pracovním poměrům

- požadavek, aby při ošetřování vysokobřezích jalovic a krav byla placena časová mzda, neboť tento dobytek vyžaduje všestrannou a vysokou péči před i po porodu a v zimě, pokud není zajištěn dostatek kvalitního krmení, nelze dosáhnout žádoucího přírůstku.

- je poukazováno na to, že zaměstnanci ve vnitrozemí dostávají pravidelně deputát vyšší a zde, jelikož nejsou příznivé podmínky se vždy urodí méně, což se obrazí na výši deputátu i jeho pravidelnosti

- bylo poukazováno na to, že většina problémů ve výrobě vznikla sloučením Bližné s Olšovem a tak zaměstnanci požadují, aby byla oddělení Bližná a Olšov opět rozdělena a hospodařila samostatně

- v rozboru hospodaření za rok 1958 provedl vedoucí Václav Růžička zhodnocení plnění výroby a nastínil plán na příští rok. V roce 1958 zůstane oddělení dlužno asi 1000 l mléka na dodávku a v roce 1959 by se mělo dodat 141 950 l mléka a to od těchto ošetřovatelů: Vála Josef -

45 000 l - na krávu 1 500 l za rok

Balco - 65 000 l - na krávu 1 600 l za rok

Chromíková Růžena - 16 800 l - na krávu 1 400 l za rok

Mrázová Anežka - 16 800 l - na krávu 1 400 l za rok

Velká diskuse se rozvinula kolem organizace práce a odměňování. Nespravedlivě se prý odměňuje, pracující neznají normy a tak neví, kolik jim správně náleží, nikdo nepřebírá práci. Stížnost je na četaře Koudelku, který nikdy se zaměstnanci nepracoval, sedí jen v kanceláři, úkoláky za něho musí dělat technik Kučera a přitom bere velký četařský příplatek.

Ing. Horňanský vysvětlil, jaký je úkol četaře, jaké má povinnosti, že má mít osmičlennou skupinu a hned na místě byli ustaveni noví četaři: za skupinu kočích je to Pavel Smriga / kočími a závozníky jsou Danko, Dirbák, Hanuska, Lukašák, Horečný a Berkovec; za traktoristy byl ustaven Bohouš Malý a za RV Eva Brožová.

Dále byl připomenut výnos ministerstva, kterým se zakazuje zaměstnancům chovat husy a kozy, při porušení zákazu nedostanou deputát.

Z veřejné schůze konané 17. února 1960 na Bližné – Kronika obce

Vedle předsedy MNV Antonína Cirhana, tajemnice MNV Marie Šátralové a předsedy KSČ Františka Chromíka jsou jako hosti přítomni: Vladimír Víték, poslanec ONV a Děkan, předseda ROH. Celkem přítomno 36 občanů, vesměs zaměstnanců statku.

Hospodaření statku – oddělení Bližná - rok 1959 nebyl tak úspěšný, jak se předpokládalo. V diskuzi zazněla kritika na adresu traktoristů, kteří odvedli špatnou práci, zejména František Nagy a Bohuslav Malý. Nagy prý tak špatně posekal louky, že se ani nemohlo nic nahrabat a nestálo to za svážení. Co se týče zasetí obilovin, zde se traktoristů zastal František Chromík a kritizoval především to, že práci musí někdo přebírat, dohlížet na to, aby se zejména o sklizni nekradlo, což se dělo ve velkém. Lidé poukazovali na to, že mají malý nebo žádný deputát a tak se krade. Obilí se kradlo přímo od mlátičky, byl tam mlátičkář, který se vymlouvá, že mu po tom nic není, byl tam ustanoven bývalý říd. učitel Císař a ani ten tomu nezabránil a věděl o tom dokonce i technik oddělení Imrovič a nezasáhl.

Vladimír Víték pak odsuzuje nezodpovědnost pracovníků oddělení v roce 1959, jistou lajdáckost a uvádí, že vše se mělo řešit během roku a ne až na konci. Na Bližné je nejhorší práce na celém statku, deputát se podle vyhlášky dává pouze při splnění, technik Krákora neměl dávat plané sliby lidem. V živočišné výrobě je neudržitelný stav stájí a je potřeba nová výstavba. Na finanční částku však dosáhne jen větší obec, což naznačuje, že je třeba spojení s Černou, kde jsou větší možnosti.

K 1.lednu 1960 došlo k další delimitaci na okrese Český Krumlov, původní statek Černá je zrušen a majetek rozdělen do tří nově vzniklých statků. Jedním z nich je však opět Statek Černá v Pošumaví, který je rozdělen na hospodářství Bližná, Muckov, Olšov, Slavkov a Šebanov.

Hodnocení Bližné po delimitaci - Kronika obce

K 1.lednu 1960 byla provedena delimitace statků, byl vytvořen nový Statek Černá v Pošumaví, do kterého bylo začleněno mimo jiných také hospodářství Bližná.

Ředitelství statku provedlo hodnocení celkového stavu na Bližné a konstatovalo:

v osadě je asi 28 domů a 120 obyvatel, většina domů je stavebně nevyhovujících, náves je neudržovaná v dolní části rozbahněná. Adaptací byl zřízen na čp.6 internát zemědělské školy, zde je i

závodní kuchyně, která rovněž stavebně nevyhovuje a tak nebyla zkolaudována, nevyhovuje ani po stránce hygienické a byla okresním hygienikem uzavřena.

Brigádnická ubytovna je v typovém dřevěném baráku s nevyhovujícím sociálním zařízením.

Ze zemědělských objektů jsou starší kravíny bez sociálního vybavení, zásobování vodou je ze dvou studen, voda je závadná. Vodovod je zaveden pro bytové jednotky a závodní kuchyni. Hnojiště a močůvkové jímky jsou neudržované. Na dvoře domu, kde je umístěna závodní kuchyně a zemědělská škola je neudržované hnojiště. Brigádnická ubytovna potřebuje opravit střechu.

V září 1960 přechází pod statek JZD Šumava se sídlem v Černé a jeho farmy Černá a Mokrá.

Statek po po převzetí JZD – vzpomíná pamětník Václav Lovětínský

“ Když jsme jako statek přebírali Jednotná zemědělská družstva nebyla situace nijak růžová, statek se potýkal s naprostým nedostatkem krmiva, dobytek hladověl, krmilo se skutečně všechno možné. V Černé zůstaly po JZD různé zbytky na polích, to jsme v listopadu sekali a krmilo se to, krmily se došky, na Muckově dokonce ředitel Burda přikázal krmit fůru větví přivezených z lesa.

Nejhorší situace byla na Mokré, kde bylo 60 krav a asi 40 telat, půlroční dobytek vážil 80 kg, na skladě mělo družstvo na celou zimu 70 q sena.

Samozřejmě, že se shánělo krmení a sláma, na Valtrově byl nějaký Slovák a tak jsme se snažili přes něho sehnat slámu na Slovensku, které nabízeli poměrně dost. Potřebovali jsme k tomu však souhlas Ministerstva, aby se to také nějakým způsobem zaplatilo.

V Praze jsme však měli zásluhou ředitele Burdy velmi špatnou pověst, Statek Černá byl vyhlášený jako odstrašující případ a tak, když jsem přijel do Prahy ohledně té slámy, prakticky vůbec nikdo s námi nechtěl mluvit.

Družstva, která statek přebíral na tom sice byla velmi špatně, ale mnoho lidí tam pracujících bylo velmi dobrých, v Černé např. Bláha, Honza Rosický, Macháček a mnoho dalších.

Když jsme u toho dobytka, je zajímavé, že tehdy, když jsme vyhnali na pastvu, velmi často docházelo k nadýmání a to na lučních porostech, mnohokrát bylo nutné přistoupit k trokarování. Dneska je dobytek na pastvě neustále a nic takového se neděje, žádný problém. Stáda jsme tehdy měli různě, např. na Hrušticích, u Hořic, u Pláničky a všude byly s nadýmáním problémy.

Co se týče stájí, zpočátku byl kravín na čp. 15, u Rosických byla velká maštal pro býky a teletník byl pod čp. 1 vedle Novákových / to je ten barák pod Štěřbovými, který se dosud opravuje/. Tam jsme také chodili pro mléko, když jsme měli dcerku malou”.

Nakládání snopů obilí sklizených samovazem v roce 1960

K 1.říjnu 1962 bylo převzato JZD Hraničář se sídlem v Horní Plané a jeho farmy Horní Planá, Hodňov a Hůrka.

K 1.lednu 1963 se statek Černá členil na tato hospodářství: Bližná- Černá – Muckov – Olšov – Slavkov – Šebanov – Horní Planá a Pomocná výroba.

Při delimitaci k 1.lednu 1964 se hospodářství Slavkov a Šebanov staly součástí nově vzniklého Statku Kájov a do Statku Černá bylo zařazeno hospodářství Zvonková a Valtrov, převzaté od Pastvinářského sdružení České Budějovice. Státní statek Černá byl přejmenován na Státní statek n.p. Horní Planá, podle střediskové obce.

K 1.lednu 1966 bylo do statku začleněno JZD Pernek a k 1.1.1967 bylo statku vráceno původní pojmenování : Státní statek, n.p. Černá v Pošumaví.

Budova ředitelství Statku Černá v Pošumaví v 50 letech 20.století

Opět vzpomíná Václav Lovětínský

“Po návratu z vojny v roce 1951 jsem pracoval na ředitelství statku v Černé jako hlavní zootechnik, agronomem zde byl Jaroslav Krákora, mechanizátorem Vácha, vedoucího dílen dělal Josef Dvořák, spousta lidí se zde v různých funkcích vystřídala, už si ta jména nepamatuji. Prvním ředitelem na Vltavici byl Kubík, po něm přišel jeho bratr Rudolf, mezitím došlo k přebírání JZD, postupně jsme přebírali Černou, Mokrou a Radslav.

Co se týče ředitelů statku v Černé, tak asi nejznámějším byl Burda, to byl vyučený číšník, většinou byl stále v lihu. Burda jezdil stále na koni, tehdy i vedoucí a technici měli každý koně. Burda ten většinou pravidelně koně strhal, každou chvíli jsme ho vezli do nemocnice, aby mu spravili nohy.

Statky také pořádaly koňské dostihy a tady se musím pochlubit tím, že jsem vyhrál 1. cenu rovinového závodu v běhu na koních Státních statků v Českých Budějovicích / bohužel si nepamatuji, který rok to bylo/.

Zmínil jsem se o tom, že Burda byl vyučený číšník, stejně tak tehdy ředitelé na trustu v Budějovicích mohli klidně vytvořit stavební skupinu, to byli většinou profese jako zedník, tesař, kovář a podobně, režimem na tato místa dosazeni.

Po Burdovi byl ředitelem Hlaváček, po něm přišel z Frymburku Nekovařík, pak Vítek a krátký čas i Stanislav Dvořák. Ten ovšem nechtěl v Černé zůstat a odešel do Frymburku, protože tehdy se to nějak dělilo a vznikl Statek Frymburk. No a pak už přišel Petřík a po něm Soustružník. Na ředitelství statku se to stále měnilo, vzpomínám si, že Ujčík byl kádrovák, Žilík plánovač, Válek dělal dispečera, nějaký Lachout účtaře. Majka Strnadová byla dlouhá léta sekretářkou, dělal tady i Benedikt Braun a další, kteří mi již vypadly z paměti”.

Část výše vzpomínaných funkcionářů(ředitelů) – ing.Víttek, Hlaváček a Nekovařík

Na Statek Černá vzpomíná I stavař Miloslav ČERKL

„Jak jsem se dostal do Černé? Jsem Budějčák, vystudoval jsem tam stavební průmyslovku. A protože v té době se muselo nastupovat do zaměstnání na umístěnku, tak na mě vyšla umístěnka na Statek Černá v Pošumaví – stavební oddělení. Nikdy jsem zde nebyl a když mi pak napsali, že mě očekávají 1. července 1959, že ubytování bude zajištěno, nasedl jsem na vlak a přijel do Černé. Bylo mi 18 let, měl jsem před vojnou a na statku mě tehdy přivítal p. Alois Kopeček.

Po vojenské službě jsem znovu nastoupil na statek, kde jsem se stal vedoucím investičním technikem. Z titulu této své funkce

jsem se samozřejmě více věnoval prováděným statkovým investičním akcím.

Tehdy byl statek Černá poměrně rozsáhlý, patřil k němu i Frymburk, Slupečná, Světlík a dokonce i Slavkov. Takže jsem kontroloval a dohlížel na tyto stavby. V Černé jsme tehdy stavěli bramborárnu, bylo to ještě ve štávárně, pak sušičku a další stavby.

Když jsem nastoupil na statek, tak ředitelem byl Nekovařík, pak po něm přišel ing. Petřík. Vzpomínám si samozřejmě i na další lidi, techniky i dělníky, někteří mi už vypadli, ale např. Jarda Leška, Švarc, Růžička, Kokrda, Hazuka, na PaM byl Hofírek, v účtárně Bartošová, Černá. Bezpečáka dělal Benedikt Braun, zvláštní člověk, naprosto všude, i při těch vzdálenostech, chodil pěšky, vzpomínám na Majku Strnadovou a další.

Utkvěla mi i práce Václava Růžičky st., který dělal na Jestřábí a pak se přestěhoval na Bližnou. Na pracovišti měl tehdy vzorný pořádek, pracoval jsem i s Cířhanem Antonínem.

Tehdy byl takový systém, že všichni technici museli chodit na ranní kontroly do stájí, a tak i já, jako stavař, jsem toto absolvoval. Byl jsem delegován např. na Horní Planou, kde jsem musel být brzy ráno a kontrolovat příchody zaměstnanců a pak i kvalitu jejich prováděné práce. Přišel jsem tak do styku prakticky se všemi techniky statku a s mnoha lidmi, nejenom stavební profese, protože místa kontroly se vždy měnila.

Ve stavební skupině bylo tehdy na statku asi 30 zaměstnanců. Dělal se všechny možné práce a tak zde byly i různé stavební profese.

V dílnách dělal mistra Hazuka, po něm pak, když se stal mechanizátorem, dělal mistra Václav Lhota, pamatuji se i na Františka Vaclíka, Jana Rosického, Brejcha z Horní Plané dělal sedláře a mnoho dalších“.

Krátce k organizaci a hospodaření Státních statků celostátně

Počátečním nadřízeným orgánem bylo Ústřední ředitelství ČSSS v Praze a na úrovni kraje- Krajský inspektorát. Ten pracoval podle pokynů ústředního inspektorátu a ve spolupráci s krajskými lidovými orgány a s orgány KSČ, k čemuž měl především krajského inspektora provozního, kádrového a inspektora účetního.

Na základě usnesení ÚV KSČ byl rok 1950 vyhlášen jako rok konzolidace poměrů na statcích a rozvinuta kampaň za bezpodmínečné splnění úkolů uložených operativním plánem. Byly vyhlášeny první socialistické závazky na zvýšení produktivity práce a nové formy práce ve skupinách a četách. Úkoly však byly rozepisovány centrálně bez ohledu k výrobním podmínkám i nedostatku pracovních sil na jednotlivých statcích.

Dále se státní statky zaměřily na výměnu vedoucích zaměstnanců. Bývalí majitelé statků byli nahrazeni vedoucími z řad dělníků, případně maloročníků, všichni prošli politicko-odborným školením a byli pak umístěni jako ředitelé, zootechnici, agrotechnici a vedoucí hospodářství. Na všech statcích byli ještě zástupci ředitele pro politickou práci.

Během roku 1950 začala být uplatňována zásada odměňování podle stanovených norem.

Postupně se krajský inspektorát rozšířil o další referenty na jednotlivých výrobních úsecích, v účetní i kádrově-politické práci, stejně tak přibývaly i funkce na jednotlivých statcích.

Od 1.ledna 1952 je Ústřední ředitelství v Praze nahrazeno Hlavní správou státních statků při Ministerstvu zemědělství a Krajský inspektorát je nahrazen Krajskou správou státních statků.

V roce 1952 byla do hospodaření zavedena travoplní soustava podle sovětského vzoru, byly zaváděny sedmi až devítihonné osevnické postupy všude, i tam, kde pro to nebyly naprosto vhodné podmínky. Uplatňování a provádění základních agrotechnických pravidel a sovětských zkušeností bylo důsledně zajišťováno.

Od 1.ledna 1953 bylo zřízeno samostatné Ministerstvo státních statků a dosavadní Krajská správa státních statků dostala název - Ministerstvo státních statků - trust v Českých Budějovicích a personální obsazení se opět zvýšilo.

Vládní usnesení z 26.ledna 1954 projednalo plán rozvoje hospodaření pohraničních statků, v rámci dosídlovací akce přišlo několik desítek pracovníků. V roce 1955 se jednalo o novou akci - „mládež na pomoc zemědělství“, která probíhala ve třech etapách do roku 1956, které se zúčastnilo přes 2000 mladých lidí, z nichž mnozí našli na statcích trvalé uplatnění.

31.prosince 1955 byl zlikvidován krajský orgán - trust státních statků a jeho nástupcem se stal - Ministerstvo zemědělství - hlavní správa II. v Českých Budějovicích se širokou kompetencí pro oblast kraje českobudějovického, jihlavského a plzeňského. Součástí byl i Statek Černá v Pošumaví.

Řízení však nemohla zvládnout a tak byla Hlavní správa II. k 30.červnu 1956 zrušena a její funkci převzal zemědělský odbor KNV v Českých Budějovicích a vlastní řízení pak přešlo do pravomoci ONV od roku 1960.

Usnesením ÚV KSČ z 3. a 4.dubna 1963 byly v krajích i okresech vytvořeny výrobní zemědělské správy, které řídily státní statky i JZD. Ty byly pak v roce 1967 přetvořeny na Okresní zemědělská sdružení.

Na základě zákona č.37/ 1972 Sb. byly opět zřízeny krajské a okresní zemědělské správy. V té době však již byl zaveden oborový systém řízení státních statků (nejprve v Tachově), od 1.ledna 1971 také Oborový podnik Šumava se sídlem v Českém Krumlově. Prvním ředitelem byl ing. Vojtěch Krebs, výrobním náměstkem ing. Jaromír Petřík.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Padesátá a šedesátá léta byla ve znamení výroby kompostů. Ty se vyráběly, překopávaly a rozhazovaly na pole prakticky ve všech zemědělských závodech

Výmlat obilí se prováděl přímo na poli (na obr. za Bližnou směrem k Radslavi) + secí stroje tehdy tahal pásový traktor DT-54 + př sázení brambor bylo potřeba více pracovníků

Stádo krav pasoucích se na Jestřábí + zde je též drůbežárna (chov slepic) + na aukci ve Vodňanech předvádí tradiční plemeno českou straku pan Václav Růžička st., tehdy správce na dvoře Jestřábí

Prvními kombajny na obilí byly sovětské SK-4 + sklizeň slámy, případně píce, řezačkou SP-152

Úspěšná šedesátá léta

Tehdejší Státní statek Černá v Pošumaví, národní podnik patřil k úspěšným zemědělským podnikům v rámci okresu Český Krumlov. Nespornou zásluhu na celkovém rozvoji měl bezesporu tehdejší ředitel statku **Ing. Jaromír PETŘÍK**. Řada pamětníků i ostatních zaměstnanců statku vzpomíná na Ing. Petříka jako na dosud nejlepšího ředitele, na člověka slušného, čestného a poctivého. Byl ke každému spravedlivý, dokázal trestat i chválit a byl samozřejmě i odborníkem na svém místě.

Ing. Jaromír Petřík byl v roce 1970 přeložen na Státní statek Vyšší Brod do funkce ředitele a od 1.ledna 1971 se stal výrobním náměstkem ředitele nově vzniklého Oborového podniku Státní statky Šumava. Na snímku se skupinou vedoucích pracovníků při otevírání velkokapacitního teletníku v Mostkách, první vlevo je tehdejší vedoucí tajemník OV KSČ v Českém Krumlově Josef Maňák. Na snímku vpravo je ve výřezu ing. Petřík.

Ze vzpomínek paní Marie Pajpachové, roč.1931

Paní Marie Pajpachová se se svým manželem Augustinem Pajpachem(† 1929 -†1992) přistěhovali do Černé v Pošumaví v červnu roku 1963. Hned po příchodu v roce 1963 nastoupila paní Marie Pajpachová na hospodářství Státního statku Černá v Pošumaví jako krmička a dojička do kravína v Černé a pan Pajpach začal jezdit s autem u autodopravy státního statku, která tehdy sídlila v prostorách dnešní společnosti VPS Marek. Kravín v Černé byl právě v tomto roce uveden do provozu jako čtyřřadý s kapacitou 174 ks dojníc. Ty se pravidelně vyháněly na pastvu, kde jako pasák pracoval pan František Špaček (otec Jiřiny Němcové). Na stáních pak pracovaly ošetřovatelky ve dvojicích, měly přidělenou určitou skupinu krav. Z jmen, na které si paní Pajpachová vzpomíná, to byly v tomto období např. paní Anežka Jedličková, Johana Gregarová, Emilie Zášková a další, o kterých bude zmínka později. Zootechnika tam v té době dělal Stanislav Hron, ing. Jan Novák a krátký čas i Václav Pivec. Nočním hlídačem v kravíně byl František Jedlička. Jako skladník tehdy pracoval pan Bláha a koně, ustájené na čp.15, měl na starosti Josef Macháček.

První pracovní fáze manželů Pajpachových skončila v roce 1968, kdy odešli pracovat na jiné hospodářství Statku Černá v Pošumaví – na Zvonkovou. Tam v té době dělat vedoucího (správce) Stanislav Dvořák, pozdější ředitel Státního statku Frymburk.

Poměry na Zvonkové se postupně měnily a tak se paní Pajpachová rozhodla tuto etapu pracovního života ukončit. Zavolala řediteli Statku Černá v Pošumaví ing. Jaromíru Petříkovi s tím, že by se

chtěli vrátit na Černou. Ten samozřejmě souhlasil, místo v kravíně bylo volné, volný byl i byt a tak se v roce 1970 ze Zvonkové stěhovali.

Po svém návratu nastoupila Marie Pajpachová do známých míst v kravíně Černá, ale již s jiným obsazením. O přidělenou skupinu dojníc se starala společně s paní Jaroslavou Krchovou, dále zde pracovaly ošetřovatelky paní Růžena Hlávková, Zdena Pivcová, Arnoštka Friedlová, Marie Rusová, Jaroslava Zemanová, Eva Šmahelová, Hana Kortánová, Antonie Podroužková, Růžena Kaljánková. Kdo s kým pracoval, jaký byl systém střídání, kdo pracoval ve vedlejší malé „porodně“, to si již paní Pajpachová přesně nevybavuje.

Vlastimil Pekárek (viz vyjádření k JZD) - stručně ke Státnímu statku

“Život na Muckově nebyl nikterak lehký, řada lidí odešla, ale my jsme zůstali. Přečkali jsme problémy soukromého hospodaření, přečkali jsme JZD, přečkali jsme i spoustu správců, kteří se na Muckově střídali jak na běžícím pásu. Dokonce na to existovala i písnička, která se zpívala jako častuška, pamatuji si pouze jednu sloku:

*Na státním statečku, zařehtej smutně koni,
kdykoliv jsem tam jel, správce se tam změnil,
tři letos, čtyři vloni.*

Kolem roku 1965 již jsou na Muckově pouze dva velké statky, jeden z nich je obydlen. Postupně probíhá výstavba nového Muckova, nejdříve se postavila správní budova a kuchyně s jídelnou a pak začala výstavba nových stájí. Stavět se začaly i nové finské domky.

Pak, když byly postaveny stáje, choval se zde pouze dobytek na žír. Nad stájemi se vybudovaly odchovny na brojler, později se stáje adaptovaly na mléčné krávy.

V sedmdesátých letech jsem pak začal chodit do odborné školy, udělal si maturitu a pak pracoval jako technik. Dělal jsem jak mechanizátora, tak zootechnika a to nejen na Muckově, ale i v Černé a později i na Světlíku. Z vedoucích utkvěl vlastně v paměti až poslední František Kokrda, byl zde i Václav Růžička, krátký čas i Stanislav Hron. Zootechnika dělal i Josef Němeček.

Lidí se tady vystřídalo dost, jak za JZD, tak za statků, všechny nejde vyjmenovat. Jezdil zde např. i Adolf Wudy, celou dobu zde žije a pracoval Jan Morong, byl zde i Jarda Frídl, Kubincovi, kteří bydleli na Kramolíně a pak odešli do STS Mokrá”.

Na svůj nástup na Statek Černá v Pošumaví vzpomíná I Milan NOVOTNÝ, roč. 1945

V únoru roku 1967 nastoupil jako agronom na hospodářství Muckov, Státního statku Černá v Pošumaví, n. p. Ředitelem statku byl v té době ing. Jaromír Petřík, do zaměstnání jej přijímal vedoucí osobního oddělení František Podroužek. Na Muckově byl tehdy vedoucím František Kokrda, zootechnika zde dělal Stanislav Kortán a účetního Josef Šincl.

„ V době mého nástupu do funkce agronoma na Muckov zde bylo pro zemědělské práce k dispozici asi pět traktorů Zetor 25, brzy však jsme dostali první Z-3011 a posléze i Z-40“ začíná své vyprávění pan Novotný Milan. „

Nejstarším traktoristou byl Rostislav Pekárek, který jezdil s pásovým traktorem DT-54, dále jeho bratr Vladislav Pekárek, dále Jan Novotný, Jan Morong, jezdil zde Rudolf Šuran, Martin Uhrín, Masopust a Pavel Škulka. Práci vykonávaly i tři páry koní, kočími byli Josef Macháček, Kortiš a Bigas. Kromě toho bylo na práci v rostlinné výrobě dalších asi 20 lidí, což bylo potřeba ve špičkách, ale v ostatní době se práce pro ně musela doslova vymýšlet. Uprostřed návsi stála stará usedlost, kde byly krávy a teletník, kde telata krmil Petr Morong s manželkou. Dojení bylo ruční, stejně jako všechny další práce. Na dvoře byla hromada hnoje, který překládal Z – 25 s nakladačem UNH-100, později to dělal František Macháček s lanovým nakladačem“.

„Hospodářství Muckov bylo známé hnojením vysokými dávkami umělých hnojiv“ pokračuje Milan Novotný. „Vedoucí František Kokrda využíval všech možností k získání co nejvyššího přídeľu umělých hnojiv a také důkladně nechával pozemky na Muckově vyhnojovat. Proto zde byla rostlinná výroba, oproti ostatním hospodářstvím, na vysoké úrovni. Tehdy se také pěstovaly všechny hlavní plodiny, obiloviny, stonkový len, brambory, směsky. Potřebná mechanizace, zejména ke sklizni, však nebyla k dispozici. Měli jsme jeden cepák na silážování, jinak se převážně sklízelo seno, kopením a odvozem z kopic. Pozemky na Muckově jsou dost svažité, byly i problémy s funkčností vleků, které většinou nebrzdily. Bylo to dost nebezpečné, stejně jako podzimní rozvážení Vitahumu, což byl jakýsi kompost, kdy ženské stály na vleku a lopatami rozhazovaly Vitahum na pole. František Kokrda velmi rád a ve velkém množství používal dusíkaté vápno (vápnodusík). Ten, stejně jako ostatní hnojiva, si hospodářství vyváželo samo z vagonů přistavených v Hůrce, pytle se pak ukládaly v provizorních skladech. Přes zimní období však většinou pytle popraskaly, vytvořila se nekompaktní hmota, která se musela nakládat a rozvážet a rozhazovat na poli. A to již bylo poměrně životu nebezpečné, při této práci se nesměl pít alkohol, což v té době na Muckově bylo prakticky nemožné. Jedním z machrů na způsob zacházení s vápnodusíkem byl Rudolf Klein, který nepil a tak to byla jeho práce“.

(Při této příležitosti je potřeba zdůraznit, že František Kokrda byl odborník a věděl, že právě dusíkaté vápno je nejen dobrým hnojivem, které uvolňuje do půdy dusík i vápník k okamžité potřebě rostlin, ale má i funkci ochrannou, ničí řadu choroboplodných zárodků a škůdců rostlin. Vzhledem k jeho problémům s manipulací při skladování i vlastním hnojením, jej ostatní vedoucí hospodářství často odmítali. Z vagonu se však musel odebrat a Fr. Kokrda neodmítl a zajistil si jej pro hospodářství Muckov – pozn. Fr. Z.)

„ V roce 1969 postihla Františka Kokrdu nemoc a tak na hospodářství Muckov nastoupil jako vedoucí Stanislav Hron, dosud jako agronom na hospodářství v Černé. Jenomže během krátké doby byl přemluven příslušnými orgány a nastoupil na odbor hospodářské kriminálky v Českém Krumlově a jako vedoucí na Muckově skončil. Na Muckov se nakrátko vrátil František Kokrda, ale po určité době odešel na Černou jako agronom a na Muckov přišel jako vedoucí Václav Růžička“.

Další časové období prožil Milan Novotný jako agronom na hospodářství Černá. „ Vedoucím zde byl Václav Lovětínský, zootechnikem Ing. Jan Novák a krátce i Ivan Hájek a účetní Marie Kročáková. V rostlinné výrobě se rovněž pěstovaly všechny plodiny, s vybavením mechanizací to bylo již o něco lepší. Problémy však způsobovalo pěstování stonkového lnu, ten se často, vzhledem k nepříznivému počasí dlouho rosil, na obracení sice byly již obrabeče, ale často s poruchami a tak museli nastoupit brigádníci a obracet ručně tyčkami. Problém byl i s pěstováním brambor, ty se vozily na Mokrou, kde byla třídička, často i namrzly a byl pak problém s prodejem. Ty kvalitnější nám výkup v Hůrce a paní Marie Kholová vykoupily, část ostatních jsme vozili do Červeného Dvora do lihovaru, kde určité procento namrznutí nevadilo.

Na čp. 15 uprostřed vsi byl tehdy ještě teletník a byli tam ustájeni koně. S těmi jezdil Josef Macháček a s druhým párem na Mokré Jan Kortiš. Oba dva většinou zásobovali stáje, senem, slámou a siláží, vysekávali bažiny a dělali další potřebné práce.

Traktoristy vykonávali bratři Kortišovi, Kubinec a ještě další, zejména Štefan Labaj. Ten dostal nový traktor Zetor Crystal a s ním vykonával prakticky všechny práce. Na Mokré byla dílna, kde vládl vyučený kovář Ladislav Knitl.

Pamatuji se, že na Mokré bylo tehdy do živočišné výroby málo lidí a tak tam musely jezdit ženy z Černé. Byla to paní Kortánová, Myšková, Šuranová a Kovářová. V kravíně šéfoval Vincent Pocklan“.

Z Černé odchází Milan Novotný na Pomocnou výrobu, kde se začíná zakládat oddělení těžké mechanizace. „ Tehdy jsme na statek nakupovali samé nové stroje, statek měl velmi vyspělou techniku. Zelenou tomu dal ředitel Ing. Jaromír Petřík, začaly se vytvářet sklízecí linky na siláž a senáž, utvořil se stálý kádr traktoristů, rozjela se sušárna BS-6 na zelenou píci. Na sušárnu se tehdy svázela podestýlka od kuřat, byl to experiment. Jelikož se k tomu přidávala 50% močovina, tak to postupně nevyhovovalo, neboť hliníkové plechy sušičky rezivěly a odpadávaly.

Vedoucím Pomocné výroby byl Libor Bartoš, ekonomkou a účetní v jedné osobě byla Drahomíra Čunátová, mistrem v dílnách byl Václav Lhota, sušky a sklady měl na starosti Josef Štěrba, já dělал těžkou mechanizaci, Josef Němeček byl skladník PHM a Alžběta Černá byla fakturantkou. V kanceláři pracovali ještě Jiřina Němcová a Ludmila Cirhanová. Hlavním mlynářským byl Bohuslav Wolski.

Ing. Petřík byl hybnou pákou celého statku, byl přísný, ale spravedlivý. Dokázal potrestat a pochválit, byl to podle mě nejlepší ředitel, ale i člověk. Zástupcem byl hlavní agronom Jaroslav Leška, hlavním ekonomem Alois Kopeček, hlavním mechanizátorem Bohuslav Švarc, hlavním zootechnikem Ivan Hájek. Dále zde pracovali ve funkcích hlavního účetního Vilém Augsten, práce a mzdy měl na starosti Vladimír Hofírek, osobní oddělení František Podroužek, investičním technikem byl Ing. Karel Podruh, na dalších místech pracovali Václav Mandelík, Cirhan, v účtárně Eva Bartošová, známým byl Benedikt Braun, který měl na starosti bezpečnost práce a sekretářka Marie Strnadová. Zmínil bych ještě Jana Študlara, který měl na starosti závodní kuchyně a rovněž nákupčího Jana Maxu, který přišel na statek ze Strakonice. Později měla kuchyně na starosti paní Anna Válková, Jan Študlar se stal nákupčím, na stavebním oddělení byl Josef Kocián, Miloslav Čerkl a též Martínek (zeť zemědělského tajemníka OV KSČ Františka Dudy). O všech zaměstnancích, jak na hospodářstvích, na pomocné výrobě i na ředitelství statku by jistě bylo možno hovořit, ale je to již delší doba a jména postupně vyprchají“.

Od 1.ledna 1971 vznikl Oborový podnik Státní statky Šumava se sídlem v Českém Krumlově a statek Černá v Pošumaví se stal Odštěpným závodem 01 Oborového podniku. V té době se Odštěpný závod 01 člení na hospodářství: Černá, Horní Planá, Muckov, Bližná, Pernek, Hodňov a Zvonková.

Hlavní funkcionáři OZ Černá v Pošumaví v r. 1971 – ředitel Václav Soustružník, hlavní ekonom Alois Kopeček, hlavní mechanizátor Bohuslav Švarc a hlavní agronom, zástupce ředitele Jaroslav Leška

Moje vzpomínky na Bližnou a Statek v Černé v Pošumaví – vzpomíná Ing. František Záhora

„Moje první seznámení s Černou v Pošumaví začalo na Bližné. Nastoupil jsem zde totiž v lednu roku 1971 jako vedoucí hospodářství Bližná, tehdejšího Statku Černá v Pošumaví n.p. A právě tehdy došlo k reorganizaci a vytvoření Oborového podniku Šumava, jehož ředitelem se stal Ing. Vojtěch Krebs a výrobním náměstkem Ing. Jaromír Petřík, dlouholetý ředitel statku právě v Černé v Pošumaví. Ředitelem nového odštěpného závodu byl jmenován Václav Soustružník, náměstkem a hlavním agronomem Jaroslav Leška, hlavním zootechnikem Ivan Hájek, hlavním mechanizátorem Bohuslav

Švarc a hlavním ekonomem Alois Kopeček. Na státním statku, jehož oficiální název byl od roku 1971 – Státní statky ŠUMAVA, oborový podnik, odštěpný závod 01 Černá v Pošumaví, byla samozřejmě vedle Bližné i další hospodářství a to: Černá, kde byl vedoucím Václav Lovětínský, technici Milan Novotný, Stanislav Hron, Ing. Jan Novák a další, dále bylo hospodářství Muckov, vedoucím byl právě z Bližné sem přeložený Václav Růžička, hospodářství Horní Planá, vedoucí Josef Janutka, hospodářství Hodňov, kde byl vedoucí Fedor Juráš, hospodářství Pernek řídil Milan Holčík a hospodářství Zvonková, kde byl Rudolf Vandas.

Na hospodářství Bližná byl až do konce roku vedoucím Václav Růžička, který zde byl ve funkci mnoho let, na Bližné bydlel a vykazoval zde velmi dobré výsledky, především v živočišné výrobě. Kravín na Bližné patřil v té době mezi nejlepší stáje na okrese co se týče dojivosti, většina dojnic byla zapsána v plemenné knize a dojivost již tehdy přesahovala vysoko nejen okresní, ale i krajské a mnohdy i republikové průměry.

Z aukce ve Vodňanech v r. 1960, dojnici předvádí ošetřovatel Stanislav Horečný

Na hospodářství Bližná ,kam jsem nastoupil, byla v té době nouze o techniky. Vlastně tam byl pouze jeden a to Milan Radimský jako zootechnik. Agronoma dělal Václav Pivec, který však už v té době byl vážně nemocný a také během krátké doby ho zákeřná nemoc přemohla. Účetní zde dělala velmi krátce Eva Válová / nyní Novotná /, která však během měsíce odešla na mateřskou dovolenou. Jen na velmi krátkou dobu nastoupila do této funkce moje manželka a rovněž odešla na mateřskou dovolenou. Místo účetní nemůže zůstat dlouho neobsazené a tak nejdříve nastoupila slečna Jitka Válková a po ní pan Adolf Václavík. V dubnu byl ustanoven do funkce agronoma František Seidenglanz (**obr.**), který toho již na statcích hodně prožil. Spolu jsme tedy začali jarní práce onoho roku. Tehdy jsme měli na Bližné celkem 450 ha zemědělské půdy, z čehož bylo 320 ha orné půdy. Obiloviny jsme pěstovali na 185 ha, brambory na 17 ha, kapustu na 6 ha, ostatní krmné plodiny na 136 ha, kukuřici na siláž na 26 ha. Víceletých pícnin bylo 104 ha, luk 10 a pastvin 32 ha .

Zootechnik Milan Radimský koncem roku 1971 odešel a v roce 1972 nastoupil Jan Mach, Moravák z obce Přebice u Pohořelic.

Život však běžel dál, se Seidenglanzem jsme pokračovali až do konce roku 1973, Jan Mach odešel, přišel ing. Chaloupek, předtím pracující někde na Přídolí v Práčově, kterému však většinu dne chutnal alkohol a s lidmi v živočišné výrobě se nijak nemazil a tak vznikaly další problémy. Delimitace probíhala na většině okresu a tak přišla i k nám, kdy se Bližná spojila od 1.1.1974 s Černou“.

Ke dni 1.1.1974 se slučuje Bližná s Černou a Hodňov s Horní Planou. V OZ 01 fungují hospodářství Černá, Horní Planá, Muckov, Pernek a Zvonková.

K nejzkušenějším pracovníkům tehdejšího hospodářství Černá (sloučeného s Bližnou) patřili uvedení traktoristé

Ve vzpomínkách pokračuje Ing. Záhora

„Od 1.1.1974 došlo na statku Černá ke sloučení provozů. Sloučila se nejenom Bližná s Černou, ale i Hodňov s Horní Planou a později přibyl i Pernek. V naší oblasti zůstal samostatný pouze Muckov s vedoucím Františkem Kokrdou, který znovu vystřídal Václava Růžičku, který byl přeřazen na Pomocnou výrobu. Ke Kokrdovi byl přiřazen jako agronom František Seidenglanz a zootechnika zde vykonával Tomáš Suchánek.

Na Černé byly upraveny místnosti v budově čp.15 na kanceláře hospodářství, které dostalo i jiný název a to: Výrobně organizační jednotka / zkráceně VOJ /. Vedoucí František Fleišman byl dosazen stranickými orgány, když předtím pracoval jako agronom na Horní Plané. Na rozdíl od téměř všech členů KSČ, s kterými jsem dosud pracoval, byl F. Fleišman člověk velice slušný, poctivý, pracovitý a kamarádský. Já byl ustanoven do funkce agronoma VOJ, zootechnika vykonával ing. Jan Novák, ekonomkou byla Marie Kročáková, mechanizátorem Miloslav Halada. Na Bližné a na Mokré byla jakási detašovaná pracoviště, kde byl technik, resp. dva a zařizovali potřebné práce, které se většinou řídily z Černé. Takovým technikem na Bližné byl dosud traktorista **Oldřich Schwarz**, který si z titulu stranického funkcionáře udělal „rychložír“ na úrovni maturity a byl ustanoven jako vedoucí farmy. K němu po krátké době přiřadili jako zootechničku ing. Pechovou, která zde však byla jen krátce. Na Mokré dělal farmáře Jaroslav Stejskal, který přišel jako zootechnik z Pasečné. Vedle hlavních techniků statku o kterých jsem se již zmínil – J. Leška, B. Švarc, I. Hájek a A. Kopeček, pracovali na ředitelství i další lidé v různých funkcích. Tak např. p. Benedikt Braun, velice vzdělaný člověk, údajně levoboček nějakého šlechtice, měl na starosti bezpečnost práce. Všude chodil pěšky, nikam se nenechal odvézt a vše zařizoval s klidem, slušnou a úsměvnou formou. Měl velké historické znalosti a práci na Statku bral víceméně jako placený „vedlejšák“.

Sekretářku a administrativní pracovníci vykonávala paní Marie Strnadová, účtárnu vedl Vilém Augsten, mzdovým účetním byl pan Václav Mandelík.

Útvar práce a mzdy tehdy dělal ing. Jan Nykl, osobní oddělení vedl František Podroužek, investičního technika ing. Karel Podruh. Ing. Nykl a ing. Podruh měli po roce 1968 určité problémy a ke cti ředitele Soustružníka slouží, že je na statku zaměstnal.

Na personálním oddělení, které postupně v dalším období vzniklo z osobního oddělení, pracoval Josef Horký, který předtím byl zootechnikem na Hodňově, dále Eva Macháčová a František Podroužek.

Dlouholetá sekretářka Marie Strnadová, vedoucí účtárny Vilém Augsten a Benedikt Braun
/ foto z různého časového období)

Hospodaření v letech 1974 a 1975 nebylo nikterak úspěšné, nedařilo se především v rostlinné výrobě, což bylo sice zapříčiněno i nepříznivými klimatickými podmínkami, ale zejména nebyla souhra mezi pracovníky, kteří nebyli sloučením nikterak nadšeni a přistupovali k práci dost liknavě. Traktoristé z Bližné nechtěli jezdit dělat na Černou a ti z Černé zase na Bližnou, všechno muselo být donucovací metodou a to se pak obrazí i v práci. Všechny tyto těžkosti měly samozřejmě vliv na celkové výsledky ve výrobě. Jestliže výnosy obilovin v roce 1973 byly v průměru 28,78 q/ha, tak v roce 1974 to bylo pouhých 18,05 q a v následujícím roce se nepatrně zvýšily na 19,72 q/ha. Po létech si však pracovníci na sebe zvykli a vystupovali jako jedna parta, ovšem počátky byly velmi svízelné. Projevovalo se to však i ve stále se snižujícím počtu manuálních pracovníků. Jestliže v roce 1971 jich bylo na obou hospodářstvích vedeno 101, pak v roce 1975 již to bylo jen 72 pracovníků. Na obzoru se však rýsovala další delimitace v rámci Oborového podniku Šumava, který začal vznikat a to bolestivě postihlo ty statky, které byly zrušeny a spadly pod jiný statek. Dotklo se to i Statku Černá v Pošumaví, který k 31.12.1975 zanikl a spojil se se Statkem Frymburk v jeden celek – Odštěpný závod Frymburk“.

Největší reorganizace vzniká k 1.lednu 1976, kdy dochází ke zrušení Odštěpného závodu 01 Černá, který je včleněn do Odštěpného závodu 02 Frymburk se sídlem ve Frymburku. Jednotlivá hospodářství jsou přejmenována na Výrobně organizační jednotky(VOJ) a na Statku Frymburk jsou to: Černá, Frymburk, Horní Planá, k níž se včlenil Pernek, Muckov, Světlík, Zvonková, Přední Výtoň a Pasečná. Během roku se pak Muckov slučuje s Černou v Pošumaví a Přední Výtoň s Pasečnou. Výměra zemědělské půdy na celém závodě Frymburk činila přes 10 tisíc ha, na ploše kolem 2 700 ha se pěstovaly obiloviny, na 280 ha stonkový len, závod měl v průměru 3 500 ks skotu, z nichž 2 400 ks tvořily dojnice. Průměrný počet pracovníků byl přes 800, z toho přes 100 osob bylo THP.

Hlavním závodem zemědělské výroby na území naší obce je :
Státní statek Frymburk, odštěpný závod, který vznikl právě k 1.lednu 1976 sloučením Statků Černá a Frymburk.

**V DALŠÍ ČÁSTI NÁSLEDUJÍ ZÁPISY Z JEDNOTLIVÝCH LET V KRONICE OBCE ČERNÁ
V POŠUMAVÍ – zaměřeno většinou na oblast Černé v Pošumaví**

Rok 1976 byl bezesporu nejdůležitějším předělem v dosavadní historii Státního statku Černá v Pošumaví. V úvodu si proto dovolím popsat i své vlastní vzpomínky na začátky společného hospodaření se Státním statkem Frymburk – postupně pod společnou hlavičkou.

K 1.lednu 1976 zanikl po 25 létech své činnosti Statek Černá v Pošumaví. Delimitací byl sloučen se statkem Frymburk a vznikl odštěpný závod Frymburk, Oborový podnik Šumava.

Delimitace statků probíhala nejen v našem okrese, ale v celém kraji a celé republice. Byla to politická záležitost, kdy se začaly uplatňovat rozsáhlé celky s možností použití velkoplošné mechanizace v celé zemědělské výrobě – zpracováním půdy počínaje, přes setí, ochranu proti plevelům a škůdcům až po sklizeň. V okrese se tak spojil Statek Větrník s Kájovem, Kaplice s Dolním Dvořištěm, úpravy byly i na Malontsku.

Delimitace Černé a Frymburka jsem se sám zúčastnil a byl i adeptem na některou funkci na provozech. Vedení Statku Černá usilovalo o to, aby ředitelství sloučeného podniku zůstalo v Černé, protože zde bylo i vhodné kancelářské zázemí. Budova původního hostince a později známé Adély, ve které již sídlilo ředitelství Statku Černá, by úplně postačovalo. Ředitelství však bylo přesunuto do Frymburku, což si samozřejmě prosadil již ředitel Stanislav Dvořák. Frymburští měli tehdy ředitelství na náměstí, v bytovce, kde je dnes Úřad Městyse, ten byl původně nahoře v Kulturním domě. Prostory zde byly velmi omezené a tak se hned začala připravovat rekonstrukce staré školy dole naproti kostelu, kam se asi po roce ředitelství přestěhovalo. Celkové vedení nově vzniklého statku Frymburk tedy bylo zde a rovněž veškeré ředitelské funkce, až na výjimky, si ponechali frymburští. Ze Statku Černá odešel ředitel Václav Soustružník na úsek mechanizace na Oborový podnik, agronom a zástupce ředitele Jaroslav Leška se stal náměstkem ředitele Statku Kájov, hlavní ekonom Alois Kopeček přešel na kontrolní oddělení Oborového podniku. Jedině zootechnik Ivan Hájek se stal provozním náměstkem tohoto nově vzniklého statku Frymburk.

Neznal jsem do té doby téměř nikoho z frymburské strany, pouze od vidění agronoma Františka Vlacha, když jezdil na Bližnou zajišťovat odběr brambor z pařící kolony pro Statek Frymburk. Byl jsem proto tehdy docela mile překvapen příjemným, bodrým a téměř sousedským jednáním ředitele Stanislava Dvořáka, což jsem ze Statku Černá moc neznal.

Hned od počátku roku probíhala jednání o obsazení jednotlivých hospodářských funkcí, především na provozech. S každým, z té naší „čerňácké“ strany, bylo ve Frymburku jednáno za účasti ředitele Dvořáka, nově ustanoveného předsedy KSČ Daniela Světlíčky a předsedy ROH, to už přesně nevím, kdo jím byl, ale myslím, že v té době to byl Josef Rozboud, které dělal předtím sedláře na Statku Černá. Byla mi nabídnuta funkce vedoucího provozu Světlík a musel jsem se okamžitě rozhodnout. Na mé námitky, že se musím poradit s manželkou a problémy by byly i se školou a s její prací a podobně, ředitel okamžitě poslal auto pro manželku do Černé, která tehdy pracovala na MNV a hned nás vezli na Světlík. Když jsme tam vystoupili u jedné 12 ti bytovky / na Bližné jsme bydleli v domku / hned se kolem shromáždilo plno lidí / také očekávali, kdo tam bude dělat vedoucího / a tam jsem se zasekl, samozřejmě i žena a prostě jsem na Světlík odmítal nastoupit. Po asi trojím přemlouvání znovu u ředitele ve Frymburku, když jsem stále trval na svém, poznal jsem ředitele Dvořáka z poněkud jiné stránky- už nebyl milý a usměvavý, nebyl zvyklý na to, aby mu někdo odmítl. Na Světlík pak byl ustanoven vedoucím stranický funkcionář a tehdy farmář na Bližné, Oldřich Schwarz. Rovněž František Kokrda, který byl až dosud vedoucím na Muckově, čekal na ortel a byl pak přeřazen jako vedoucí na provoz Frymburk, kam se pak i odstěhovali.

Zůstal jsem ve Frymburku čekat až do konce a pak mi ředitel statku oznámil, že mi dává poslední šanci a tou je místo vedoucího v Černé v Pošumaví, kde až dosud dělal vedoucího František Fleišman z Horní Plané. Věděl jsem, že to nebude žádný med, ale přece jenom to bylo doma a znal jsem zde lidi a tak jsem na ředitelovu nabídku kývl. Od té doby začalo jedno z mých poměrně nepříjemných období pracovního života. Na provoz v Černé, který sídlil i nadále na čp.15 byla totiž pouze účetní Marie Kročáková. Začala tedy fáze dosazování techniků na provoz. Hledal se vhodný adept na agronoma a tím se stal Stanislav Kortán, který dosud krmil dobytek na Muckově, ale měl již

určité zkušenosti jako funkcionář z doby JZD. Na Zvonkové zřejmě nevěděli co se zootechnikem, který se jmenoval Stanko Václav a tak ho přeřadili právě do Černé dělat zootechnika. Zanedlouho jsem zjistil proč k tomu došlo. Většinu pracovní doby byl totiž „pod parou“ a nikdo s ním nic nesvedl. Dalším technikem byl Jan Rulíšek, který dosud pracoval jako zedník a později jezdil jako řidič na ředitelství statku a tak byl ustanoven do funkce mechanizátora.

Musím uznat, že jako skupině technicko-hospodářských pracovníků na provoze nám to moc nešlo, nějak jsme se dohromady neztžili. Vezmeme-li dále v úvahu fakt, že došlo ke sloučení statků a zejména ze strany nejen všech techniků, ale i manuálních pracovníků byl všeobecný odpor vůči Frymburku, který byl zakořeněn již z dřívějších dob, pak se nelze divit tomu, proč zemědělská výroba velice kulhala.

Provoz Muckov zůstal při tomto sloučení samostatný a byl tam dosazen jako vedoucí Jan Šerban, černý kůň ředitele Dvořáka. Zootechnika zde dělal Tomáš Suchánek a agronoma František Seidenglanz. Připravovalo se však samozřejmě sloučení s Černou a v záloze byl jako vedoucí právě Jan Šerban.

V té době se téměř nic nedařilo, lidé byli našťvaní a k práci lhostejní, to, co dříve šlo bez problémů, s tím jsme se nyní potýkali. Marně jsem požadoval od Statku pomoc v jarních pracích, pomohli jinde, ale na Černé ne. Poklesla doживost, hynula telata, lidé si samozřejmě málo vydělali a tak to byl neustálý kolotoč a bylo jasné že musí dojít k tomu, že se sloučí Muckov s Černou a jako vedoucí nastoupí Jan Šerban, což se stalo 1. května 1976.

Já jsem byl ustanoven agronomelem na Černé, tehdy se dřívější provoz nazýval již VOJ (Výrobně organizační jednotka), dále zde byli na agronomickém úseku Slavomír Halada, František Seidenglanz a jakýmsi skupinářem byl Miroslav Burděj. Zootechnický úsek vedl Tomáš Suchánek, v roce 1977 ze školy později přišla Marie Suchanová (Kantorová) a na Muckově byla zootechničkou Marcela Koutná. Ve funkcích skončil Jan Rulíšek i Stanislav Kortán, mechanizaci dostal na starost Vlastimil Pekárek, kterému částečně vypomáhal Slavomír Halada. Ekonomkou byla Eva Válová (Novotná).

Až do konce roku 1976 nebyla situace nijak růžová, výsledky mizivé, technici většinou našťvaní, bez chuti do práce, což se odrazilo i na práci zaměstnanců.

V roce 1977 již VOJ Černá dosáhl vynikajících výsledků. Bylo dosaženo nejvyššího výnosu obilovin v historii a to 33,4 q/ha, mléka bylo vyrobeno od 577 ks krav celkem 1 733 413 l, dobrý byl přírůstek telat i jalovic. Nejlepších výsledků dosahovali manželé Lukašákoví v malé stáji Bližná, kolektiv kontrolní stáje prvotek na Mokrém vedený Vincentem Pocklanem, nejlepší přírůstek telat měl Flöring Helmut na Bližně a u jalovic Malý František na Jestřábí. Na provoze tehdy pracovalo 113 zaměstnanců a Černá byla celkově vyhodnocena na 1. místě na statku. Zdá se tedy, že osoba Jana Šerbana ve funkci vedoucího zabrala, ale od roku 1978 se již výsledky i vztahy horšily, částečně se změnili i technici a vše postupně opět směřovalo k výměně vedoucího - to ovšem v další části tohoto Sborníku !

Krátce o Statku Frymburk, odštěpný závod 02 - od 1.1.1976

Závod měl tedy dohromady 11 190 ha zeměd. půdy, průměrný stav 5 600 ks hovězího dobytka, 650 ks prasat, 61 000 ks brojlerů a celkem 860 pracovníků. Hospodářství Milná a Slupečná zanikla a sloučila se s Frymburským hospodářstvím.

Obsazení ředitelství statku: Stanislav Dvořák, ředitel; Hájek Ivan, hlavní inženýr; Šusta Bedřich, technický náměstek; Uhlíř Pavel, hlavní ekonom; Vlach František, vedoucí agronom; Beneš Drahošlav, samostatný agronom; Holčík Milan, samostatný agronom; Laburda František, vedoucí zootechnik; Ing. Jan Novák, samostatný zootechnik; Kostka Vladimír, samostatný mechanizátor; Machač Karel, samostatný mechanizátor; Valnoha Petr, investiční technik; Kubovský Bohuslav, bezpečnostní technik; Kocar Karel, referent útvaru obrany; Horký Josef, vedoucí kádrového útvaru; Žilík Josef, samostatný plánovač; Kubů Slavomír, referent ekonomiky práce; Augsten Vilém, vedoucí metodik informační soustavy.

Dále jsou ustanoveny – předseda CZV KSČ Ing. Daniel Světnička a předseda CZV ROH Josef Rozboud.

Jednotlivá hospodářství a jejich vedoucí k 1.1.1976:

Černá v Pošumaví – Ing. Záhora František; Frymburk – Kokrda František; Horní Planá – Janutka Josef; Světlík – Schwarz Oldřich; Zvonková – Fleišmann František; Přední Výtoň – Trojan Jiří; Pasečná – Šneider Václav; Muckov – Šerban Jan.

Od 1.6.1976 je hospodářství Muckov sloučeno s Černou a vedoucím ustanoven Šerban Jan.

Celkový hospodářský výsledek roku 1976 byl splněn pouze na 76,5%.

Na statku se pěstovalo 2800 ha obilovin a průměrný výnos byl 24,9 q/ha.

V ŽV se chovalo 5 800 ks skotu, z toho 2260 ks krav, výroba mléka na dojnici činila 2 672 l, oproti roku 1975 poklesla o 146 l.

Ve Frymburku byla zahájena výstavba linky na posklizňovou úpravu obilí a na výrobu tvarovaných krmiv.

Rok 1977 byl opět velmi úspěšný v produkci RV. Dosažený výnos činil 32,1 q/ha, u ozimého žita bylo z plochy 876 ha sklizeno 37,6 q/ha. V ŽV byla plánovaná výroba mléka překročena o 414 tisíc litrů.

Linka na posklizňovou úpravu ve Frymburku byla dokončena a uzačala rekonstrukce bývalé školy za kostelem na administrativní budovu ředitelství statku.

Hospodářství Přední Výtoň a Pasečná se sloučily v jedno – pod názvem Pasečná.

Hospodářský rok 1976

Provozní jednotka v obci má název VOJ / výrobně organizační jednotka/ a je sloučena z dřívějších hospodářství Černá, Bližná a Muckov. Do 1.května bylo hospodářství Muckov samostatné, vedoucím zde byl Jan Šerban, frymburský technik.

Vedoucím VOJ Černá do 1.května byl ing. František Záhora, od tohoto data a po sloučení se stal vedoucím VOJ **Šerban Jan**. Řízením rostlinné výroby byl pak pověřen František Záhora, a živočišnou výrobu vedl Tomáš Suchánek. Mechanizátorem byl ustanoven Rulíšek Jan a ekonomkou Kročáková Marie. Předsedou ZO KSČ byl Rulíšek Jan a předsedkyní DV ROH Zemanová Jaroslava.

Hlavní výroba je zaměřena na obiloviny, krmné plodiny a len. V živočišné výrobě je hlavní produkce mléka a maso hovězí a drůbeží.

Produkce RV v roce 1976 činila 4 412 000 Kčs a produkce ŽV 7 966 000 Kčs. Pro zemědělskou výrobu to nebyl rok úspěšný. Nepravidelné rozložení srážek a zejména deštivé období v době zrání znamenalo nižší výrobu obilovin, značné sucho mělo vliv na nesplnění výroby objemné píce, nedostatek pastvy na nesplnění výroby mléka. Nadbytek srážek od září pak znamenal svízelnou situaci ve sklizni stonkového lnu. Přesto byl již od podzimu dán dobrý základ k úrodě příštího roku.

Plnění hlavních ukazatelů zemědělské výroby v roce 1976:

U k a z a t e l	P l á n	S k u t e č n o s t	% p l n ě n í
Výnos obilovin v q / ha	28, 43	26, 35	85, 1
Výnos stonkového lnu v q/ ha	34, 80	31, 46	90, 7
Výroba objemné píce v q	73 720	60 755	82, 4
Výroba mléka v l	1 660 000	1 628 034	98, 1
Výroba masa v kg	334 700	289 695	86, 5

V roce 1976 bylo zaměstnáno na VOJ Černá celkem 114 pracovníků. Průměrná mzda na jednoho pracovníka činila 2 352 Kčs, z toho traktoristé 2 454 Kčs, manuální pracovníci v RV 1 863 Kčs, ošetřovatelé dojnic 2 782 Kčs, kočí měli průměrnou mzdu 2 833 Kčs a řemeslníci 2 000 Kčs.

Druhou jednotkou Státního statku Frymburk na území naší obce je **Oddělení Pomocné výroby**. Co vyrábí a zabezpečuje jsem popsal již na jiném místě. Na pomocné výrobě bylo v roce 1976 vyrobeno na sušce BS-6 celkem 10 058 q úsušků a během žní bylo usušeno 9 468 q obilí. Suška je zásobována zelenou hmotou ze všech provozních jednotek. Během zimního období se zpracovává sláma na výrobu slaměných granulí.

V tomto roce pracovalo na oddělení celkem 95 zaměstnanců. Průměrná mzda na jednoho pracovníka činila 2 627 Kčs, z toho řidiči 3 278 Kčs, řemeslníci 2 402 Kčs a ostatní pracovníci 2 233 Kčs.

V obci je dále středisko **Závodní kuchyně** Statku Frymburk. Závodní kuchyně vyvažuje nejen pro zaměstnance statku, ale i pro pracovníky ostatních podniků v obci a pro jednotlivé občany. Vedoucím střediska je Josef Bárta.

V roce 1976 bylo v Černé prodáno 38 815 jídel, materiálový a mzdový náklad na 1 jídlo činil 5, 70 Kčs. Cena jednoho jídla činí pro zaměstnance statku 4, 70 Kčs a pro ostatní 7, 50 Kčs. Po celý rok se vaří obědy a v sezoně i snídaně a večeře.

Hospodářský rok 1977

Zemědělská výroba dosáhla v tomto roce mimořádných výsledků ve všech ukazatelích. Ve výrobě obilovin bylo dosaženo nejvyššího výnosu v historii na okrese Český Krumlov. Rovněž VOJ Černá se vyrovnala se všemi výsledky v rostlinné i živočišné výrobě.

Následující tabulka ukazuje plnění rostlinné výroby:

u k a z a t e l	p l á n	s k u t e č n o s t	h a
výroba obilovin	15 699 q	19 098 q	574
výnos obilovin	27,5 q/ha	33, 4 q/ha	
výroba kukuřice	30 000 q	33 166 q	128
výroba stonkového lnu	2 110 q	2 340 q	60
výroba víceletých píceň	106 800 q	106 999 q	356
výroba louky	11 400 q	21 488 q	150
výroba pastviny	10 500 q	11 500 q	70
celkem zelená hmota	169 140 q	176 148 q	

Dosažená hrubá rostlinná produkce činila 5 546 000 Kčs.

Na úseku živočišné výroby bylo rovněž dosaženo vynikajících výsledků.

Plnění jednotlivých ukazatelů je v následující tabulce:

U k a z a t e l	p l á n	s k u t e č n o s t
výroba mléka	1 643 000 l	1 733 413 l
přírustek skotu	0, 65 kg	0, 68 kg
přírustek jalovice	0, 56 kg	0, 57 kg
přírustek telata	0, 71 kg	0, 74 kg
přírustek prasata	0, 52 kg	0, 63 kg
dojivost na den	7, 60 l	8, 05 l
dojivost na rok	2 774 l	2 938 l

Stavy zvířat byly následující:

skot celkem	-	1 132 ks
z toho krávy	-	577 ks
brojleři	-	17 520 ks

Nejlepších výsledků v dojivosti dosáhli manželé Lukašákoví v „malé stáji“ na Bližné, nejvyšší překročení plánu dosáhl kolektiv BSP / brigáda socialistické práce/ v kontrolní stáji prvotetek na Mokré. V přírustku telat dosáhl dobrých výsledků Flöring Helmut na Bližné a u jalovic Malý František na Jestřábí. O splnění a překročení všech výsledků se zasloužilo celkem 113 pracovníků, kteří patřili k nejlepším na Statku Frymburk. Svědčí o tom i řada vyhodnocených v rámci statku, kde v kategorii traktoristů byli nejlepší – Pekárek Vladislav, Morong Jan, Pekárek Rostislav a Plavucha Julius.

Kolektiv traktoristů a opravářů VOJ Černá v roce 1977 – zleva: Kovář Richard, Daniel, Kortiš Šimon, Dirbák, Vála Pavel, Gažák Štefan, Dub Jan, Zeman Alois, Kaliánko Karel, Richter Jaroslav, Pekárek Rostislav, Pekárek Vladislav a mechanizátor Pekárek Vlastimil

Nejvyšší dojivosti na celém statku dosáhli již zmínění manželé Lukašákoví a v prvotelkách kolektiv z kontrolní stáje Mokrá. VOJ Černá byla za dosažené výsledky vyhodnocena na 1. místě v rámci Statku Frymburk. Dosažená hrubá zemědělská produkce činila 13 446 000 Kčs oproti plánu 12 703 000 Kčs. Průměrná mzda na jednoho pracovníka činila 2 559 Kčs. Zisk byl dosažen ve výši 3 350 000 Kčs. V souvislosti s vynikajícími výsledky a úspěšným rozvojem zemědělské výroby, uvádím zde:

Průběh výroby na Černé od roku 1968 – výnos obilovin:

roky	Ø výnos	celkem q/ha	počet ha
1968	23,91	14 585	610
1969	24,49	14 938	610
1970	19,81	12 087	610
1971	30,58	18 503	600
1972	26,37	16 010	607
1973	27,37	16 698	605
1974	20,83	12 185	585
1975	21,44	13 298	620
1976	26,40	15 153	574
1977	33,40	19 114	574

V další tabulce je uveden vývoj v dojivosti od roku 1972:

r o k y	mléko celkem v l	Ø dojivost v l
1972	1 177 658	2 571
1973	1 357 963	2 721
1974	1 546 178	2 814
1975	1 432 486	2 444
1976	1 628 034	2 785
1977	1 733 413	2 938

V uplynulých létech dosahoval nejvyšší dojivosti kravín v Bližné, který právě začátkem sedmdesátých let byl první v okrese Český Krumlov.

Kolektiv ošetřovatelů dojníc v Bližné rok 1977 – zleva Pilcová Miluše, zooteknik Šmakal Josef, Šmakalová Eva, Burdějová, Habdáková Marie, Habdák Julius, Danihelková Ingeborg, Lukašák Josef, Lukašáková Marie, Horečný Stanislav.

Na VOJ Černá jsou některé kolektivy pracovníků, kteří soutěží o titul BSP. Jedná se o kolektiv traktoristů vedený Válo Pavlem, kolektiv pracovníků kontrolní stáje na Mokré, který vede Pocklan Vincent, kolektiv pracovníků kontrolní stáje v Černé vedený Šmahelovou Evou a kolektiv pracovníků kravína a malé stáje na Bližné, který vede Horečný Stanislav.

V průběhu roku došlo i k některým změnám ve vedení VOJ. Mechanizátorem se stal Pekárek Vlastimil, ekonomkou Válová Eva. Předsedou ZO KSČ na VOJ byl Vála Pavel.

Své úkoly za rok 1977 splnilo i **Středisko pomocné výroby**. Vyrovnalo se s plánem i s uzavřenými závazky na úseku výroby úsušků, nákladní autodopravy a opravárenství.

Hospodářský rok 1978

Zástupce Státního statku Frymburk – provoz 01 Černá – dosáhl v roce 1978 dobrých výsledků. Přestože byl velmi nepříznivý rok, výsledky byly dobré v dosažené hrubé zemědělské produkci. Nepodařilo se splnit plánovanou výrobu stonkového lnu, ani celkovou výrobu objemné píce. Velmi dobré byly výsledky v živočišné výrobě, kde byly mnohé kolektivy i jednotlivci vyhodnoceni a odměněni na prvních místech v rámci odštěpného závodu. Vedoucí zootechnik provozu **Tomáš Suchánek** byl vyhodnocen jako nejlepší zootechnik na celém Oborovém podniku Šumava.

Zootechnik Tomáš Suchánek přebírá ocenění od ředitele OZ Frymburk Stanislava Dvořáka + čtyřřadý kravín v Černé v Pošumaví

V rostlinné výrobě nastoupil do funkce agronom Miroslav Halada. Dosavadní agronom ing. František Záhora odešel do funkce agronom na ředitelství odštěpného závodu Frymburk.

Výsledky rostlinné výroby:

ukazatel	plán v tis. Kčs	skutečnost v tis. Kčs
produkce RV	4 993	4 794
z toho obiloviny	2 648	2 665
stonkový len	575	468
zelená hmota	1 770	1 641

V ý r o b a o b i l o v i n - plán 16 225 q byl splněn na 17 151 q, což představuje výnos 31, 9 q/ ha oproti plánu 29, 5 q/ ha. Z vyrobených 17 151 q představuje 14 577 q jarní ječmen, 2 195 q připadá na žito a 379 q bylo ovsu.

Vzhledem k nepříznivému počasí musela být většina ozimů zaorána a nahražena ječmenem. Rovněž část plochy ovsu nedozrála a musela být sklizena na sušku.

V ý r o b a l n u - splněna nebyla. Bylo vyrobeno 1948 q stonku oproti plánu 2 330 q. Výnos z 1 ha byl 27,8 q a plán 33, 3q.

V ý r o b a z e l e n é p í c e - celkově bylo vyrobeno 164 091 q, z toho kukuřice na zeleno 32 750 q, směsky 10 200 q, víceleté pícniny 102 900 q, louky 12 790 q a pastviny 4 850 q. Na zelené krmení bylo spotřebováno 77 360 q. Výroba zelené hmoty nebyla splněna především zásluhou kukuřice, kde byly nízké výnosy způsobené chladným počasím po dobu celé vegetace.

S p o t ř e b a h n o j i v - u obilovin bylo spotřebováno celkem 497 kg / ha v čistých živinách NPK, u víceletých pícnin to bylo 243 kg, u kukuřice 870 kg, u stonkového lnu 193 kg a u trvalých travních pícnin 601 kg / ha č.ž.NPK.

Celkově bylo hnojeno na 1 ha sklizňové plochy 420 kg a na 1 ha zemědělské půdy 397 kg č.ž.NPK.

Plnění pětiletého plánu - v hlavních ukazatelích rostlinné výroby

ukazatel	obiloviny v q	objemná píce v q
plán 6 pětiletky	81 900	929 159

splněno 1976 – 1978	50 746	470 339
% plnění	62	51

V ý s l e d k y ž i v o č i š n é v ý r o b y - na provoze bylo celkem 1 171 ks skotu, z toho krav bylo 582 ks. V odchovných pak se vykrmovalo 17 900 ks drůbežích brojlerů.

Tabulka plnění hlavních ukazatelů:

U k a z a t e l	p l á n	s k u t e č n o s t	%
Narození telat v ks	650	697	107,4
Odchov telat v ks	629	688	109,4
Úhyn telat v ks	21	9	42,8
Dojivost v litrech/den	8,05	8,48	105,3
Dojivost v litrech/rok	2 938	3 095	105,3
Státní nákup jat.skotu v kg	108 000	104 987	97,2
Přírůstky skotu v kg/ks/den	0,63	0,66	104,8
z toho mladý chovný skot	0,56	0,56	100,0
Přírůstek telat	0,73	0,77	105,5
Výroba masa v kg	248 900	256 468	103,0
z toho maso skot	81 900	106 037	129,5
Drůbeží maso	167 000	150 431	90,1
Výroba mléka v litrech	1 705 000	1 788 606	104,9
Dodávka mléka v litrech	1 603 000	1 687 124	105,2
Krmné dny brojlerů	4 860 050	5 576 229	114,7

Tržby za výrobky živočišné výroby činily u mléka 4 218 000 Kčs oproti plánu 4 009 000 Kčs. Průměrná tržba za jeden litr mléka byla 2,50 Kčs bez příplatků.

Příplatky za mléko se poskytují mimo jiných rovněž za čistotu mléka. V roce 1978 bylo zařazeno do I.jakostní třídy 84,6% vzorků mléka, do II. jak. třídy 11,6% a do III.jak. třídy 3,8% vzorků.

Mezi nejlepšími se v tomto roce umístili manželé Lukašákovi a kolektiv kravína v Bližné a rovněž kolektiv prvotelkové stáje v Mokré.

P l n ě n í H Z P :

Celková HZP - 12 823 000 Kčs - z toho RV - 4 774 000 Kčs
 ŽV - 8 049 000 Kčs

HZP v roce 1977 - 13 446 000 Kčs

HZP v roce 1976 - 12 378 000 Kč

Výsledek hospodaření byl plánován na zisk 2 470 000 Kčs, skutečnost byla 4 122 000 Kčs, výsledek byl tedy lepší o 1 652 000 Kčs.

E k o n o m i k a p r o v o z u :

Ukazatel	plán v Kčs	skutečnost v Kčs
Výkony celkové	15 670 000	17 651 000
Výkony na 1 pracovníka	135 086	160 463
Hrubá zemědělská produkce	12 139 000	12 823 000
Produkce na 1 pracovníka	104 646	116 573
Nákup osiv	846 000	900 000
Nákup hnojiv	1 470 000	1 703 000
Nákup krmiv	2 166 000	1 994 000
Nákup součástek	280 000	291 000
PHM	285 000	300 000
Celkem materiál	5 885 000	6 207 000

Průměrné výdělky u jednotlivých kategorií:

Celkem - 2 675 Kčs/ měsíc - z toho:

Kočí	-	3 417 Kčs
Ošetřovatelé drůbeže	-	3 389 Kčs
Ošetřovatelé dojnic	-	3 200 Kčs
T H P	-	3 125 Kčs
Traktoristé	-	2 901 Kčs
Řidiči nákladní dopravy -	2 889 Kčs	
Ošetřovatelé skotu	-	2 718 Kčs
Řemeslníci	-	2 143 Kčs
Dělníci v rostlinné výrobě	-	1 495 Kčs

Dalším střediskem odštěpného závodu Frymburk je v obci
provoz POMOCNÁ VÝROBA.

Zaměstnanci ústředních dílen Pavel Kučírek a Miroslav Němeček podali zlepšovací návrh na úpravu obložení směrových brzd u pásových traktorů DT-75, který byl přijat a plně se využívá.

Ústřední dílny za rok 1978 opravily:

97 ks kolových traktorů	-	15 ks pásových traktorů
8 ks rotačních žacích strojů RŽS-160	-	5 ks SP-152/sběrač píče/
1 ks SKPÚ-220	-	1 ks UNH-500
1 ks NTVS- 4	-	1 ks RCW – 2
6 ks SK- 4	-	3 ks sušiček Tmář
1 ks sušičky BS -6	-	6 ks velkoobjemových nástaveb

Pro potřeby provozů jsou prováděny opravy autoelektrikářských, soustružnických a sedlářských prací. Autodoprava disponovala s 32 vozidly. Z nich je 6 valníků, 15 sklápěčů, 4 fekály, 5 speciálů a 2 autobusy. Na sušce BS-6 bylo vyrobeno 14 990 q zelených úsušků a usušeno 10 970 q obilí.

Průměrné mzdy u jednotlivých kategorií:

Celkem	-	2 708 Kčs	Řemeslníci	-	2 489 Kčs
Řidiči	-	3 214 Kčs	Ostatní	-	2 283 Kčs

Ekonomika provozu:

Výkony celkové	-	plán 7 906 000 Kčs	-	skutečnost 7 663 000 Kčs
Výkony na 1 pracovníka	-	75 295 Kčs	-	73 394 Kčs

Plánovaný výsledek hospodaření počítal se ziskem 3 467 000 Kčs, byl však splněn na 2 958 000 Kčs, což je horší o 509 000 Kčs.

Vedoucím provozu byl ing. Jan Jankovec.

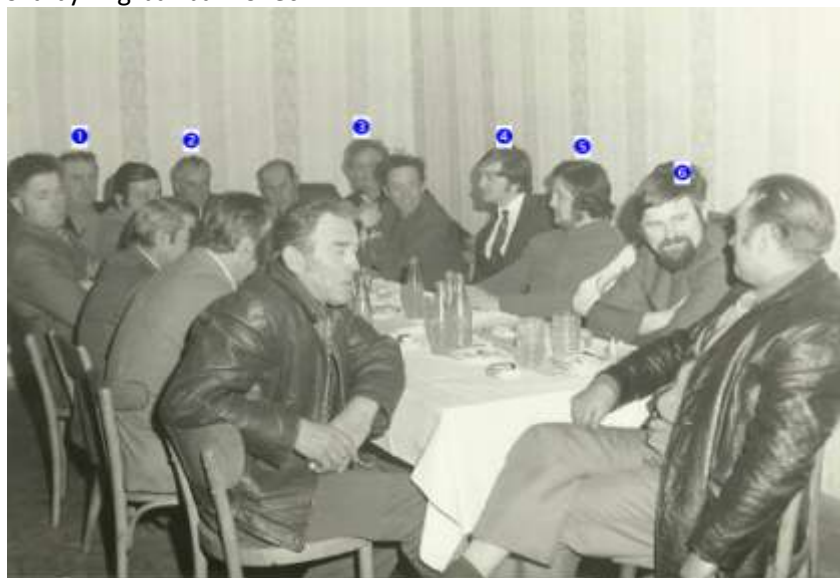

Foto z jedné ze statkových schůzí – u stolu Pomocná výroba: 1 – Josef Němeček; 2 – Vincent Macháč; 3 – Todor Kirov Karov; 4 – Bohuslav Ondráček; 5 – Miroslav Němeček; 6 – vedoucí provozu ing. Jan Jankovec.

V obci dále fungovalo **středisko Závodní kuchyně** OZ 02 Frymburk. V roce 1978 se prodalo celkem 33 168 jídel. Náklad na jedno jídlo činil 4, 68 Kčs a mzdový náklad 1, 95 Kčs. Normovaná spotřeba byla 157 436 Kčs a skutečná 155 198 Kčs.

V naší obci má dále sídlo(na čp.15) středisko **AGROSLUŽEB Větrní**.

Je to detašované pracoviště pro tuto oblast a vykonává práce spojené s výživou a ochranou rostlin pro Černou, Horní Planou a Zvonkovou. Má vlastní autocisternu na vápnění, fekál, nákladní vozy IFY, postřikovače a kolové traktory. Vedoucím střediska je Bohuslav Švarc, účetním František Podroužek.

Vedle pozemních aplikací byla při hnojení a ochraně rostlin používána i letecká aplikace řízená z pracoviště Agroslužeb ve Větrní

Několik postřehů z práce na ředitelství OZ Frymburk

V květnu 1978 mi byla nabídnuta funkce agronoma na ředitelství závodu ve Frymburku, kterou jsem po krátkém uvažování přijal. Ředitelství závodu bylo na náměstí v budově, kde je dnes radnice. Kanceláře byly různě provizorně sestaveny, protože předtím to samotnému Frymburku stačilo, nyní přišlo více techniků a tak se začala rekonstruovat bývalá škola dole u kostela.

Já jsem nastoupil již do tohoto nového ředitelství a kancelář agronomického úseku byla hned dole napravo. Hlavním agronomem byl František Vlach a já byl ustanoven jako druhý agronom. Zpočátku jsem byl posílán na různá místa na provozech, kde jsem musel prakticky celý den dohlížet na probíhající práce. Neměl jsem žádné vozidlo a tak jsem se dopravoval vždy s někým z provozu, kam jsem byl určen. Později mi bylo přiděleno osobní auto Trabant, po něm pak Škoda 105 a nakonec Dacia. To už jsem měl stanoveny úseky za které jsem měl zodpovídat, např. objemnou píci, len nebo ochrana a výživa rostlin.

Ředitel Stanislav Dvořák měl tři náměstky, ekonomického dělal Pavel Uhlíř, výrobního Ivan Hájek a technického Bedřich Šusta. Postupně odešel Ivan Hájek na zootechnické oddělení Oborového podniku do Českého Krumlova, jako výrobní náměstek přišel Ing. Zdeněk Hrdý, dosavadní ředitel Statku Vyšší Brod, po několika letech ho vystřídal František Laburda, po něm přišel z Moravy Ing. Homolka, který byl velmi brzy vystřídán Ing. Bronislavem Glogou. Náměstci to u Stanislava Dvořáka neměli vůbec lehké.

Hlavním zootechnikem byl Jan Štěpán, druhým pak Ing. Jan Novák, v pozdějších letech byl na zootechnický úsek povolán i Josef Šmakal z Bližné.

Hlavním mechanizátorem byl Milan Novotný, druhým Josef Krátký, později i Jiří Moravec.

Sem patřil i energetik Jan Fikar a nákupčí Jan Maxa. Brzy však bylo vytvořeno samostatné oddělení nákupu a služeb, které řídil Jaroslav Černý, dříve ředitel Lesů Vyšší Brod.

Důležitý byl personální útvar, který řídil Vladimír Kostka, z Černé sem přešla Eva Macháčová a později zde dělaly Zdena Kostková a Jitka Laburdová.

Na ředitelství statku se za dobu mého působení vystřídal mnoho lidí, všechny si ani nepamatuji a ani není účelem je zde popisovat.

Pouze se zmíním o agronomickém oddělení, kde byl nejdříve zaměstnán p. Běhounek, který měl na starosti půdní držbu a Jindřich Pazdera meliorace a rekultivace. Po nějaké době byly vystřídáni Janou Hrdou na půdní držbě a Ing. Jitkou Neumannovou na rekultivacích a melioracích, která k tomu dostala ještě vodohospodářský úsek. Ten se po čase opět osamostatnil a vykonával ho Jiří Procházka, který v roce 1986 emigroval do Austrálie.

Statek Frymburk tak byl rozdělen na provozy : Černá, vedoucí Jan Šerban, Frymburk, vedoucí František Kokrda, Horní Planá, vedoucí Josef Janutka, Světlík, vedoucí Oldřich Švarc, Zvonková, kde byl v určitém období syn ředitele Ing. Karel Dvořák, Pasečná s vedoucím Jiřím Trojanem a Milná, kde byl vedoucí Drahoslav Beneš. V období od roku 1976 až 1989 však došlo na provozech k mnoha změnám na úseku vedoucích pracovníků.

Pracovat na Statku Frymburk nebyla pro řadu technickohospodářských pracovníků žádná velká slast, zejména výrobní úseky byly velmi často značně zatíženy. Měly jsme sice všichni k dispozici osobní auta, ale v práci jsme museli trávit velké množství času. Ráno vždy v šest hodin začínala porada, kde všichni výrobní technici museli být přítomni.

Postupem doby jsem získal na ředitelství závodu určité postavení, zodpovídal jsem a samozřejmě s jednotlivými provozy organizoval sklizeň lnu, měl jsem na starosti veškerou ochranu a výživu rostlin, z větší části jsem zodpovídal i za sklizeň objemné píce, angažoval jsem se v tehdy vznikající Vědecko-technické společnosti. Zde byla možnost, při splnění stanovených úkolů spočívajících většinou ve zlepšovacím hnutí a rozvoji výroby, dostat finanční částky od podniku a především možnost pořádat zájezdy do zahraničí, i do tehdy kapitalistické ciziny. Byl jsem zpočátku jednatelem a později i předsedou této společnosti na statku, pracoval jsem i v DV ROH na ředitelství a v době, kdy se začaly organizovat Rady pracujících, byl jsem zvolen do rady za Statek Frymburk.

Hospodářský rok 1979

Rok 1979 se projevil svými nepříznivými klimatickými podmínkami především v nesplnění úkolů rostlinné výroby. Celková hrubá zemědělská produkce byla však splněna a Odštěpný závod Frymburk se umístil na 1. místě nejen v Oborovém podniku Šumava, ale i v okrese. Získal tím Rudý prapor od OV KSČ, ONV a OOR/ Okresní odborová rada/ a Rudou standartu od Oborového podniku.

Na těchto výsledcích se podílel i **provoz Č e r n á**, zejména velmi dobrým plněním živočišné výroby. Ve výrobě rostlinné se pracovníkům příliš nedařilo, ve výrobě obilovin skončili dokonce ze všech provozů na posledním místě.

Tabulka výroby obilovin.

O B I L O V I N A	počet ha	výnos v q	Ø v q / ha	Ø v Q/ha závodu
pšenice ozimá	42	819	19,5	22,3
žito ozimé	200	6 066	30,3	32,6
ječmen jarní	272	5 568	20,5	23,7
oves setý	36	1 369	38,0	32,6
C e l k e m	550	13 822	25,1	29,2

Z uvedené tabulky vyplývá, že nejvyšší výnos byl u ovsa a žita, kde byl také splněn plánovaný výnos. Celkově je to ovšem málo a skutečný výnos (25,1) byl nižší o téměř 5 q než ukládal plán (30,0).

Vývojová řada průměrných hektarových výnosů:

rok 1975	-	21,4 q/ha	rok 1976	-	26,3 q/ha
rok 1977	-	33,3 q/ha	rok 1978	-	31,9 q/ha
rok 1979	-	25,1 q/ha			

Tabulka výroby zelené píce.

Výroba zelené píce byla splněna a překročena. Výnosy jednotlivých plodin se pohybují ve výši plánu, pouze u kukuřice byl výnos nižší o 90 q/ha. Celková skutečnost výroby zelené píce = 214 657 q a plán byl 198 820 q.

DRUH PÍCE	výroba v q	Ø v q / ha
kukuřice na zeleno	24 240	220
ozimá směska	2 000	50
jarní směska	8 410	145
víceleté pícniny	118 720	320
louky	28 020	120
pastviny	29 207	122
kapusta	4 000	200

Výroba stonkového lnu.

Na ploše 70 ha byl na provoze pěstován stonkový len a oproti plánu výroby 2 239 q bylo vyrobeno pouze 1 825 q, skutečný výnos stonků byl 26,07 q/ha oproti plánu 30 q/ha.

Průměrná realizační cena z prodeje za 1 q byla 183,29 Kčs oproti plánu 220 Kčs.

Do jakostních tříd byl stonek zařazen takto : do 4 třídy - 19,50 q
do 5 třídy - 1 121 q
do 6 třídy - 684,50 q

Výroba stonkového lnu byla splněna pouze na 81%.

Sklizeň stonkového lnu pod Mokrou – ruční práce + stavění do kapliček

Živočišná výroba.

Výsledky živočišné výroby byly na velmi dobré úrovni, tak jako v předcházejících letech. Kolektivy pracovníků vedené svými zootechniky obsadily mnoho předních míst v rámci závodu Frymburk. Zootechnický úsek je veden zootechnikem Tomášem Suchánkem, který se rovněž podílí na dobrých výsledcích farmy Bližná. Pracovníky v Černé vede František Seidenglanz, Na Mokré Marie Suchanová, na Muckově Marcela Koutná a Bližnou řídí Tomáš Suchánek, neboť Josef Šmakal odešel do funkce zootechnika na ředitelství závodu ve Frymburku.

Plnění ukazatelů v mléce

Plánovaná dojivost - 8,46 l / ks / den
Skutečná dojivost - 9,00 l / ks / den
Plán na dojnici za rok - 3 088 l
Skutečnost na dojnici za rok - 3 286 l
Plán celkové výroby mléka - 1 770 000 l
Skutečnost celkové výroby mléka - 1 922 106 l
Plán dodávky mléka - 1 665 000 l
Skutečnost dodávky mléka - 1 818 808 l

Kolektiv pracovníků kravína v Černé – 1979 – popis viz foto

Výsledky v dojivosti byly vskutku vynikající. Nejlepších výsledků na provoze i v rámci závodu dosáhli manželé Lukašákovi z Bližné s dojivostí 4 055 l na dojnici a rok u 35 kusů. Stejně tak se na 1.místě umístil kolektiv pracovníků kravína v Bližné, který dosáhl u 96 dojnic dojivosti 3 697 l. V kolektivech ošetřujících prvotelky / kontrolní stáje/ se na 1. místě umístili pracovníci z kravína Mokrá s užítkovostí 3 683 l. Tento kolektiv obsadil i 1. místo v celém Oborovém podniku.

Vedoucí kolektivu stáje Mokrá pan Vincent Pocklan s ošetřovatelkami Veronikou Pocklanovou a Annou Knotkovou. Ve stáji v té době ještě pracoval Jan Motičák a Antonie Motičáková

Přírůstky

Celkem plánovaný přírůstek	-	0,67 kg / ks / den
Celkem skutečný přírůstek	-	0,66 kg / ks / den
Procento plnění	-	98,51 %
Skutečnost u mladého skotu	-	0,56 kg / ks / den
Plán u mladého skotu	-	0,59 kg / ks / den
Plánovaný přírůstek u telat	-	0,76 kg / ks / den
Skutečný přírůstek u telat	-	0,77 kg / ks / den

Z přehledu je zřejmé, že nebyly splněny přírůstky u mladého chovného skotu, tj. jalovic. Výroba masa celkově byla splněna vzhledem k vyšším stavům a vyšší výrobě masa drůbežího, jak je patrné z následujícího přehledu:

druh výroby	plán v kg	skutečnost v kg	% plnění
maso celkem	259 000	276 863	106,57
z toho skot	88 800	90 116	101,48
drůbeží maso	171 000	186 747	109,21

Ekonomika provozu Černá

Celkem plán hrubé zemědělské produkce	-	12 748 000 Kčs
Skutečnost hrubé zemědělské produkce	-	12 757 000 Kčs
Plán HZP na 1 pracovníka	-	112 814 Kčs
Skutečnost HZP na 1 pracovníka	-	114 928 Kčs

Další ekonomické ukazatele uvádím ve spojení s druhým zemědělským závodem v obci, který se rovněž zasloužil o dobrý výsledek celého závodu –Pomocnou výrobu.

Spotřeba nakupovaného materiálu v tis. Kčs

p o l o ž k a	provoz Č e r n á	provoz P o m. v ý r o b a
plán nakupovaných osiv	996	
skutečnost nakupovaných osiv	475	
plán nakupovaných hnojiv	1 447	
skutečnost nakupovaných hnojiv	1 604	
plán PHM	310	780
skutečnost PHM	356	604
plán náhradních dílů	330	1 400
skutečnost náhradních dílů	390	1 489
C e l k e m m a t e r i á l p l á n	6 039	4 050
C e l k e m m a t e r i á l s k u t e č n o s t	5 737	4 348

Počty pracovníků

provoz	plán	skutečnost
Černá	113	111
Pomocná výroba	103	104

Výkony v Kčs

provoz	plán celkem	skutečnost celkem	plán na 1 prac.	skutečnost na 1 prac.
Černá	15 638 000	17 065 000	138 389	153 739
Pomocná výroba	6 792 000	5 137 000	65 942	49 394

Spotřeba PHM v l

u k a z a t e l	Černá	Pomocná výroba
roční limit benzínu	5 700	5 200
skutečně spotřebováno	6 746	4 419
roční limit nafty	125 000	230 000
skutečně spotřebováno	125 651	234 700

Výdělky pracovníků v jednotlivých kategoriích – srovnání se závodem Frymburk v Kčs

k a t e g o r i e	Černá	Pomocná	Závod
plán celkem	2 572	2 641	
skutečnost	2 638	2 591	
dělníci	2 602	2 614	2 590
traktoristé	2 932	-	3 045
dělníci RV	1 897	-	1 787
kočí	3 208	-	2 487
ošetřovatelé	3 043	-	3 119
ošetřovatelé	2 700	-	2 787
ošetřovatelé	2 952	-	2 751
řemeslníci	2 139	2 406	2 595
řidiči	2 750	2 907	2 873
THP	3 048	3 260	3 250

Využití fondu pracovní doby

p o l o ž k a	Černá	Pomocná výroba
odpracované dny	6 158	5 212
neodpracované dny	495	504
%	7,44	8,82
pro nemoc	338	352
překážky v práci	44	33
školení	23	112
absence	-	1
volno pov.organizací	90	6
odprac.hodiny celkem	59 832	51 392
přesčasové hodiny	950	5 007

Hospodářský výsledek v Kčs

u k a z a t e l	Černá	Pomocná výroba
plánovaný výsledek	+ 3 386 000	+ 1 213 000
skutečný výsledek	+ 4 653 000	- 298 000
rozdíl	zisk 1 267 000	ztráta 1 511 000

Závodní kuchyně Černá.

V r. 1979 podáno celkem jídel	-	27 455
Normovaná spotřeba v Kčs	-	188 350
Skutečná spotřeba v Kčs	-	177 842
Materiálový náklad na 1 jídlo v Kčs	-	4,66
Mzdový náklad na 1 jídlo v Kčs	-	1,99

Dobré výsledky OZ Frymburk přinesly i řadu vyhodnocených pracovníků z provozů Černá i Pomocná výroba. O nejlepších pracovnících v kategorii ošetřovatelů dojníc jsem se již zmínil a tak nyní ještě vyhodnocení dalších pracovníků:

Ošetřovatelé družbeže:

1. místo - Anna Gažáková z Muckova / hmotnost brojlerů 1,74 kg a spotřeba krmiva 2,40 kg.

2.místo - Marie Knotková z Mokrý / hmotnost brojlerů 1,72 kg a spotřeba krmiva - 2,41 kg.

Traktoristé v jednotlivých kategoriích:

Na traktoru Škoda-180 - Helmut Flöring
Na Zetor 6511 - Julius Plavucha
Na zetor Crystal 8011 - Vladislav Pekárek
Na DT-54 - Rostislav Pekárek

Manuální pracovníci:

Josef Macháček

Vyhodnocení bratři- Vladislav a Rostislav Pekárkové při sběru kamene + vyhodnocený dlouholetý pracovník RV na hospodářství Černá Josef Macháček

Zootechnický úsek byl vyhodnocen na 2. místě v rámci závodu.

Na Pomocné výrobě:

Opraváři - Jaroslav Lhota a Václav Jindra
Řidič - Vincent Macháč

Změny.

V průběhu roku 1979 došlo ke změnám u technicko-hospodářských pracovníků.

Na úsek rostlinné výroby nastoupil jako praktikant ing. Emil Krol a na úsek mechanizace ing. Jan Machala. Ze zootechnického úseku odešel Josef Šmakal na ředitelství závodu.

Na Pomocné výrobě skončil jako vedoucí autodopravy Jiří Langer a na jeho místo nastoupila Jiřina Němcová. Koncem roku odešel vedoucí provozu ing. Jan Jankovec jako náměstek ředitele na závod Vyšší Brod a vedoucím se stal Jan Račák.

Praktikant Ing. Emil Krol, v dalších letech ve vedoucích funkcích Statku Frymburk + Ing. Jan Machala(vlevo) přebírající odměnu z rukou předsedy ZV ROH Rudolfa Vandase

Hospodářský rok 1980

Vedoucím provozu byl i nadále Jan Šerban. Na agronomickém úseku pracovali: ing Emil Krol, vedoucí agronom provozu a Halada Miroslav, agronom. Na úseku mechanizačním: Ing. Jan Machala, vedoucí mechanizátor a Vlastimil Pekárek, mechanizátor.

Zootechnický úsek tvoří: Tomáš Suchánek, vedoucí zootechnik a zootechnici Kantorová Marie, Koutná Marcela a Seidenglanz František.

Ekonomický úsek vedla ekonomka Eva Válová a účetní Marcela Krátká.

Provoz Černá v Pošumaví patřil v roce 1980 mezi nejlepší provozy statku. Nepodařilo se sice splnit plánovanou rostlinnou produkci, zejména ve výrobě objemné píce a stonkového lnu, ale živočišná výroba dosáhla opět dobrých výsledků.

Provoz Černá hospodařil na 1 678 ha zemědělské půdy, z toho 1 183 ha půdy orné, průměrný stav skotu byl 950 ks a evidenčně vedených pracovníků bylo 114.

Sklizeň obilovin

plodina	ha	výnos v t-plán	výnos v t-skuteč.	tuny celkem
žit o zimé	267	3,1	3,24	865
ječmen jarní	193	3,0	2,69	519
oves setý	90	2,7	3,09	278
celkem	550	3,02	3,02	1 662

Sklizeň a realizace lnu

ha	tuny	Ø výnos v t	% plnění	Ø realizač.cena	% plnění realizace
60	139,2	2,32	72,13	20,88	62,77

Výroba zelené hmoty

plodina	ha	plán v t	skuteč. v t	Ø výnos	% plnění
kukuřice	110	3 520	2 730	24,8	77,55
jednol.pícniny	42	1 297	772	18,4	59,52
víceleté pícniny	400	11 600	11 600	29,0	100,0
louky	153	2 795	2 393	15,6	85,61
pastviny	167	2 054	1 237	7,4	60,22

Spotřeba hnojiv v tunách č.ž. NPK

rok	N	P	K
1976	168,1	149,2	143,7
1978	186,5	190,8	104,6
1980	146,4	208,3	41,6

Výroba a dodávka mléka

kategorie	plán vl	skutečnost vl	% plnění
výroba mléka	1 889 000	1 889 680	100,57
dodávka mléka	1 790 000	1 800 160	100,68

V dalších ukazatelích splnil provoz všechny další kategorie, především v přírůstcích telat a ve výrobě masa. Hrubá živočišná produkce činila 10 171 000 Kčs a byla splněna na 102,53%.

Celková HZP činila 16 294 000 Kč oproti plánu 16 674 000 Kč a byla tedy splněna pouze na 97,9 %.

V tomto roce např. uhynulo 27 ks telat, 4 dojnice, 1 ks skotu ve výkrmu a 5 729 ks drůbežích brojlerů.

Provoz nakoupil materiál za celkem 5 198 000 Kčs a průměrná měsíční mzda u všech pracovníků činila 2 716 Kčs.

Kombajny ze Žimutic při sklizni v roce 1980 na Pláničce + agronom závodu Frymburk ing. Záhora

Provoz Pomocná výroba.

Provoz Pomocná výroba měl v roce 1980 celkem 101 pracovníků. Vedoucím provozu je Jan Račák a jednotlivé úseky jsou obsazeny takto:

Jiřina Němcová	-	vedoucí autodopravy
Josef Němeček	-	účetní autodopravy
Metoděj Kavan	-	garážmistr
Jiří Moravec	-	mistr v dílnách
Jan Študlar	-	sušárenství
Ing. Magdaléna Machalová	-	hlavní ekonom provozu
Drahomíra Čunátová	-	účetní provozu
Alžběta Černá	-	fakturace
Josef Štěrba	-	hlavní skladník
Marie Štěrbová + Helena Puritscherová	-	skladnice dílen

Na snímku Ing. Machalová Magdaléna + Čunátová Drahomíra + Puritscherová Helena

Foto o několik desítek let později – Němcová Jiřina + Štěřba Josef

Vzhledem k tomu, že Pomocná výroba je na Statku k dispozici všem ostatním provozům a pro ně musí zabezpečovat všechny potřebné práce, plánuje se její výsledek někdy i ve ztrátě. V tomto roce byla plánována ztráta 1 169 000 Kčs a skutečnost byla 679 000 Kčs, byl tedy provoz relativně lepší o 490 tis.Kčs.

Provoz nakoupil celkového materiálu za 5 875 000 Kčs, z toho např. PHM za 574 tis. Kčs, náhradní součástky a pneumatiky za 1 697 000 Kčs. Nafty bylo spotřebováno 217 740 litrů.

Průměrné měsíční výdělky na provoze činily 2 669 Kčs u pracovníků celkem, z toho např. řidiči měli průměrnou mzdu 3 025 Kčs a THP 3 312 Kčs.

Z použitelného fondu pracovní doby 5 075 dnů bylo odpracováno 4 552 dnů, z toho 408 pro nemoc, na přednášky a školení 91 dnů, ostatní volno 18 dnů a 6 dnů bylo neomluvené absence.

Přesčasy na Pomocné výrobě tvořily 4 342 hodin, což je 10,55%.

ZEMĚDĚLSKÁ ÚČELOVÁ VÝSTAVBA.

O b e c – o s a d a	s t a v b a	měrná jednotka	kapacita	rok uvedení do provozu
Černá	kravín čtyřřadý	ks	174	1963
	kravín	ks	35	1965
	silážní žlab	m ³	220	1963
	silážní žlab	m ³	220	1963
	seník 2 ks	m ³	800x2	1963
	sklad hnojiv	t	200	1965
	sklad obilí	t	600	1964
	sklad obilí	t	800	1964
	sklad zelených úsušků	t	400	1964
	suška obilí	t/hod.	4	1980
	suška píce	t/hod.	1	1973
	linka tvarovaných krmiv	t/hod.	1	1975
	sociální zařízení	m ²	74	1964
	kanceláře	m ²	123	1964
	garáže	ks	11	1964
	garáže	ks	10	1964
	dílny	m ²	530	1964
	dílny	m ²	660	1964

	mycí rampa	m ²	96	1964
	ubytovna	osoby	56	1967
Bližná	kravín	ks	96	1961
	kravín	ks	29	1961
	teletník	ks	60	1959
	odchovna mladého dobytka	ks	57	1963
	seník	m ³	300	1961
	vodojem	m ³	50	1961
	garáže	ks	5	1963
	dílna	m ²	30	1963
Mokrá	kravín	ks	96	1972
	sklad slámy	m ³	800	1972
	silážní žlab	m ³	150	1972
	silážní žlab	m ³	150	1972
	vodojem	m ³	150	1972
	výkrmna brojlerů	ks	9 000	1959
Muckov	kravín	ks	110	1967
	kravín	ks	110	1967
	výkrmna brojlerů	ks	2 000	1972
	výkrmna brojlerů	ks	2 500	1972
	seník	m ³	1 250	1967
Muckov	sklad slámy	m ³	700	1967
	silážní žlab	m ³	180	1967
	vodojem	m ³	100	1967
	požární nádrž	m ³	200	1967
	administrativní budova	m ²	180	1967

Hospodářský rok 1981

V roce 1981 oslavil Oborový podnik ŠUMAVA 10 let svého trvání. Na tomto místě proto věnuji větší pozornost nejen provozu Černá a Pomocná výroba, ale celému Odštěpnému závodu Frymburk.

Jak jsem se již dříve zmínil, vznikl OZ 02 Frymburk v roce 1976 sloučením bývalých odštěpných závodů Černá a Frymburk. Byl rozdělen na šest provozů a to – Černá, Frymburk, Horní Planá, Světlík, Zvonková a Pasečná.

Uvedením hlavních údajů o ostatních provozech je možno srovnávat výsledky zemědělské výroby na provoze v naší obci. Kromě hlavních výrobních jednotek jsou na závodě i provozy pomocné. Je to provoz Pomocná výroba v Černé, provoz Těžká mechanizace ve Frymburku, dále provozy Stavební, Závodní kuchyně, Bytové hospodářství a Ředitelství.

V rámci úspory PHM a energie se uvažuje o zřízení dalšího provozu a to Milná, který by se vydělil z provozu Frymburk.

Hlavní údaje o provozech

p r o v o z	ha zem. půdy	ha orné p.	Ø stav skotu	Ø počet pracov.
Černá	1 673	1 183	950	114
Frymburk	2 366	1 558	1 207	129
Horní Planá	1 959	1 325	1 172	132
Světlík	1 258	667	800	68

Zvonková	1 851	279	547	34
Pasečná	1 846	500	870	50
Pomocná výroba				101
Těžká mechanizace				46
Stavební				78
Závodní kuchyně				21
Ředitelství				37

Výměra zemědělské půdy na závodě je 10 938 ha a orné půdy 5 512 ha. Obiloviny jsou pěstovány na 2 700 ha, len na 280 ha a zbytek tvoří krmné plodiny.

Průměrné stavy skotu jsou 3 546 ks a z toho je 2 360 ks dojníc.

Hodnota základních prostředků činila k 31.12.1981 – 342 mil.Kčs,z toho budovy a stavby činí 281 mil. Kčs a stroje a zařízení 61 mil. Kčs.

Průměrný počet pracovníků je 801, z toho THP je 105 osob. Závod Frymburk je specializován v rostlinné výrobě na výrobu objemné píce, obilovin a lnu. V živočišné výrobě pak na výrobu mléka, odchov jalovic a produkci březích jalovic. V improvizovaných stavbách se vyrábí maso drůbeží odchovem brojlerů.

Průměrný věk pracovníků na závodě je 39,1 roků / na OPŠ 39,5 let /; průměrný věk THP je 38,1 roků / na OPŠ 39,3 / a průměrný věk žen je 39,9 let / na OPŠ 40,6 /.

Struktura vzdělání

Kategorie	Vzdělání	základní	střední odborné	střední odb.úplné	úplné střed.všeob.	vysokoškolské
		Z	SO	USO	USV	V
THP	předeepsané	-	17	65	1	25
	skutečné	15	14	56	8	15
dělníci		základní	vyučen	SO	USO	
		358	232	3	14	

Plnění produkce RV

Provoz	Plán	Skutečnost	% plnění
Černá	6 549	5 765	88,83
Frymburk	7 566	7 498	99,10
Horní Planá	7 406	6 879	92,83
Světlík	4 148	4 158	100,24
Zvonková	2 976	3 244	105,46
Pasečná	3 434	3 626	105,50
Z Á V O D	32 179	31 170	96,86

Z uvedené tabulky je zřejmé, že provoz Černá dopadl v tomto roce nejhůře. Nesplnil výrobu objemné píce, obilovin ani lnu.

Plnění produkce ŽV

Provoz	Plán	Skutečnost	% plnění
Černá	9 537	10 252	107,60
Frymburk	12 220	12 169	99,58
Horní Planá	12 650	12 582	99,46
Světlík	7 347	7 768	105,43
Zvonková	4 102	4 440	108,24
Pasečná	4 447	3 964	89,14
Z Á V O D	50 303	51 165	101,75

V plnění živočišné produkce je naopak provoz Černá na velmi dobré úrovni. Produkci mléka splnil na 103 %, hovězího masa na 115% a drůbeže na 116%.

Velmi dobrých výsledků dosáhl provoz Černá nejen ve výrobě a dodávce mléka, ale především v zatřídění podle kvality. Nejvyšší zatřídění v I. jak. třídě přináší nejen finanční efekt, ale i snížení nákladů. Podle zatřídění mléka patří provoz k nejlepším na celém Oborovém podniku.

Ukazatele výroby mléka

Ukazatel / provoz		Černá	Frymburk	Horní Planá	Světlík	Z Á V O D
Výroba mléka	Plán	1 870 000	2 120 000	1 910 000	1 700 000	7 600 000
	Skutečnost	1 927 433	2 096 513	1 968 139	1 770 313	7 762 398
Dodávka mléka	Plán	1 765 000	2 000 000	1 800 000	1 625 000	7 190 000
	Skutečnost	1 814 310	1 969 696	1 856 399	1 678 467	7 318 872
Ø na dojnici a den	Plán	8,91	8,67	8,41	8,91	8,71
	Skutečnost	9,38	8,62	8,41	9,29	8,89
Výroba nadojnici	Celkem	3 424	3 145	3 068	3 390	3 243
Nákup mléka podle jakosti	I.tř.	96,21	73,11	78,87	79,35	81,73
	II.tř.	1,87	22,17	17,51	19,18	15,27
	III.tř.	1,92	4,72	3,62	1,47	3,00

Výroba obilovin

Druh / provoz		Černá	Frymburk	Horní Planá	Světlík	Zvonková	Pasečná	Z á v o d
žito	ha	181	175	219	122	64	23	784
	q	6	5	7	5	1	806	27
		430	893	641	088	787		625
	Ø	35,80	33,56	34,89	41,71	27,93	35,02	35,24
ječmen	ha	289	205	235	150		30	909

	q	8 559	5 323	7 816	4 630		700	27 028
	∅	29,62	25,96	33,26	30,86		23,33	29,73
oves	ha	27	320	136	28	106	237	854
	q	825	9 185	3 627	677	2 447	5 386	22 147
	∅	30,54	28,70	26,67	24,19	23,08	22,72	25,93
obiloviny	ha	497	700	590	300	170	290	2 547
	q	15 814	20 381	19 085	10 395	4 234	6 891	76 800
	∅	31,82	29,11	32,35	34,65	24,91	23,76	30,15
plnění	%	92,7	105,9	103,2	110,0	87,3	89,5	100,0
pořadí		4.	2.	3.	1.	6.	5.	

Provoz Černá nesplnil celkovou produkci obilovin zejména proto, že 53 ha muselo být sklizeno na zelenou hmotu v důsledku poškození krupobitím a vichřicí. Ve výrobě zelené píce vyrobil provoz Černá v přepočtu na zelenou hmotu 15 752 q sena, 102 688 q siláže a 1 326 q senné moučky. Celkem vyrobil provoz 195 708 q zelené hmoty z 908 ha, což byl čistý výnos 215, 54 q /ha.

Ovšem u kukuřice na siláž bylo dosaženo na ploše 100 ha výnosu 584 q/ha, což je v našich podmínkách rekord.

Celkově ovšem zelenou píci provoz nesplnil, z provozů závodu Frymburk splnila pouze Zvonková a Pasečná, jejichž překročení bylo výrazné, čímž splnil i celý závod.

Ve výrobě stonkového lnu nebyly splněny žádné ukazatele. Hlavním důvodem byly velmi nepříznivé klimatické podmínky v době rosení stonku. Dlouhotrvající deště způsobily přerosení vlákna, čímž došlo vlastně k maximálnímu snížení jakosti. Přitom část pozemků se vůbec nedala sklídit a po komisionálním posouzení a schválení musela být zoražena.

Činnost závodu Agroslužby Kaplice.

Závod Agroslužby vykonává na našem závodě veškerou výživu a ochranu rostlin, dále hnojení chlévskou mrvou, vývoz kejdy a močůvky, bílení prostorů, desinfekci a deratizaci a provádí rovněž rekultivace a meliorace půdy.

V roce 1981 byla provedena ochrana rostlin na ploše 3 659 ha (na Černé 659 ha) a výživa rostlin na ploše 13 724 ha (na Černé 2 855 ha). Celkem bylo aplikováno 7 884 tun tuhých hnojiv, 620 tun hnojiv kapalných a 183 tun pesticidních přípravků.

Rekultivace se na závodě prováděly na 18 akcích, jejichž celková hodnota činí 42 mil. Kčs. Na provozu Černá se žádné rekultivační práce neprováděly.

Zmeliorováno na závodě bylo 232 ha v hodnotě přes 9 mil. Kčs, na Černé se meliorace neprováděly.

Hospodářský výsledek

P r o v o z	Celkové náklady		Celkové výnosy		hospodářský výsledek		
	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost	Rozdíl
Černá	12 871	12 656	19 788	19 887	+ 6 917	+7 231	+ 314
Frymburk	15 651	17 124	23 215	22 941	+ 7 564	+ 5 817	- 1 747
Horní Planá	15 990	15 885	22 435	21 633	+ 6 445	+ 5 748	- 697
Světlík	9 209	11 176	14 566	15 138	+ 5 357	+ 3 960	- 1 397

Zvonková	6 952	6 017	4 880	4 224	- 2 072	- 1 793	+ 279
Pasečná	8 834	8 185	7 350	8 326	- 1 544	+ 141	+ 1 685
Z á v o d	109 440	108 454	113 945	113 181	+ 4 505	+ 4 727	+ 272

Celkový výsledek provozu Černá ve srovnání s ostatními je dobrý. Byly ušetřeny náklady a podařilo se splnit výnosy zásluhou produkce živočišné výroby.

Průměrné mzdy

P r o v o z	mzda celková	dělníci	traktoristé	ošetř.dojnic	řidiči
Černá	2 736	2 688	3 150	2 970	1 667
Frymburk	2730	2 722	3 477	2 966	3 333
Horní Planá	2 725	2 648	3 245	2 919	2 944
Světlík	2 919	2 857	3 358	3 485	
Zvonková	2 919	2 897	3 381	3 315 ost.skot	
Pasečná	2 486	2 413	3 306	3 050 ost.skot	2 708
Pom.výroba	2 814	2 820			3 310
Těžká mechan.	3 257	3 347			3 419 řemeslníci
Stavební	2 550	2 529			2 083
Závod.kuch.	2 750				
Ředitelství	3 462				
Závod celkem	2 776	2 724	3 349	3 012	3 171

B S P / Brigády socialistické práce / na provozu Černá.

Traktoristé + pracovníci RV + technici	-	vede Jan Dub
Ošetřovatelé kontrolní stáje Mokrý	-	vede Vincent Podsklan
Ošetřovatelé kravína na Bližné	-	vede Stanislav Horečný
Ošetřovatelé kontrolní stáje Černá	-	vede Růžena Hlávková

Jan Dub + Vincent Podsklan + Stanislav Horečný + Růžena Hlávková

Hospodářský rok 1982

Tento rok přinesl zemědělcům velké starosti. Teplý a suchý květen způsobil malé nasazení zrna v klasech a malou váhu zrna a tak se všeobecně očekávala nízká úroda obilovin. Velmi to bylo špatné i s první sečí travnatých porostů.

Zrniny skutečně nevyšly a především opět vysoké teploty v červenci a srpnu způsobily nucené dozrání na úkor nízké váhy zrna.

Trávy však v pozdějším stadiu narostlo dost a tak i zajištění objemné píce bylo dobré. Zvláště vysoké byly výnosy kukuřice, včas a v dobré kvalitě se podařilo sklídit stonkový len, rychle byla uklizena sláma a dobře se povedla i podzimní setba.

Nakonec to tedy byl rok pro zemědělce příznivý, i když v rostlinné výrobě zůstalo manko, vlivem nesplnění výroby obilovin. V příznivém podzimu se podařilo udělat tolik prací jako v žádném roce předešlém. Provoz Černá se vyznamenal především ve sklizni stonkového lnu, kdy hektarový výnos 4,07 tuny patřil k nejlepším na OPŠ. Výnos kukuřice 53 t/ha byl rovněž velmi dobrý a tradicí se stalo i velmi dobré zařídění mléka podle kvality.

Problémy jsou s kvalitou senáží a siláží, resp. s jejich zaříděním a rovněž problémy jsou i s výrobou obilovin.

Zemědělské investice:

- byla dokončena komunikace Světlík – Muckov položením asfaltového koberce v prosinci. Spojení mezi provozy je nyní rychlejší.

- na Bližné bylo dokončeno složiště organických hnojiv v hodnotě 684 tis.Kčs a silážní žlab v hodnotě 1 200 tis.Kčs.

Pracovní úrazy:

Z 92 pracovníků mělo 8 pracovní úraz a 6 ostatní úraz. Bylo prostonáno 195 dnů.

Příchody a odchody:

Přišlo 8 pracovníků – 2 traktoristé, 2 pracovníci ŽV, 1 řemeslník, 1 THP, 2 ostatní.

Odešlo 17 pracovníků – 5 traktoristů, 6 pracovníků ŽV, 1 řemeslník, 5 ostatních.

Produkce RV.

druh plodiny	roč.plán	skutečnost	% plnění
obiloviny	18 340	16 577	90,39
stonkový len	1 610	1 629	101,18
zelená píce	193 700	199 890	103,20
sláma	19 500	16 120	82,67

Výroba obilovin.

druh plodiny	plán		skutečnost		skutečnost
	ha	q/ha	ha	q/ha	q celkem
žito ozimé	270	32	170	27,41	4 660
ječmen jarní	245	32	415	28,72	11 917
oves setý	70	27	-	-	-
obiloviny celkem	585	31,40	585	28,34	16 577

Ostatní provozy dosáhly těchto výnosů: Frymburk 24,99 q/ha; Horní Planá 23,99 q/ha; Světlík 32,41q/ha; Zvonková 12,66 q/ha; Pasečná 15,17q/ha; Milná 26,89q/h.

Výroba zelené píce.

	plán v tunách	skutečnost v tunách
na seno	2 796	1 397
na sennou moučku	-	565
na siláž	8 794	8 117
na senáž	-	2 630
na krmění a pastvu	7 780	7 280
c e l k e m	19 370	19 989

Výroba podle plodin.

	plán v t	skutečnost v t
brukvovité	420	-
jarní směsky	211	1 031
ostatní jednoleté	400	-
kukuřice	2 984	5 276
víceleté pícniny	11 687	9 945
louky	1 796	1 931
pastviny	1 872	1 806
celkem	19 370	19 989

Spotřeba hnojiv v q čistých živin.

	N	P	K	NPK
obiloviny	442	210	127	
jednoleté	100	345	197	
víceleté	412	212	86	
len	22	10	-	
louky a pastviny	291	124	102	
celkem	1 267	901	512	2 680

- Aplikace vápence - 1 371,1 tun na plochu 288 ha
 Aplikace DAMU - na plán 207 t byla skutečnost 129,5 t
 Letecká činnost - výživa rostlin 14,42 hodin na 395 ha
 Pozemní činnost - ochrana rostlin na 793 ha

Stavy zvířat a další ukazatele.

	plán	skutečnost	%
skot celkem	860 ks	902 ks	104,88
z toho krávy	575 ks	580 ks	100,87
narození telat	670 ks	673 ks	100,45
odchov telat	640 ks	655 ks	102,34
Ø dojivost na krávu a den	9,05 l	8,8961 l	98,30
Ø dojivost na krávu a rok	3 304 l	3 247 l	98,27
výroba mléka celkem	1 910 000 l	1 920 017 l	100,52
dodávka mléka	1 780 000 l	1 794 289 l	100,80
přírůstek jalovic	0,524 kg	0,526 kg	100,38
přírůstek telat	0,726 kg	0,686 kg	94,49
státní nákup skotu	98 000 kg	92 822 kg	94,72
státní nákup telat	3 390 kg	2 180 kg	66,06
brojleři	11 000 ks	12 000 ks	109,09
dodávka drůbežího masa	105 000 kg	100 537 ks	95,75
nákup masa celkem	206 300 kg	195 539 kg	94,78
výroba masa celkem	139 500 kg	138 861 kg	99,54
z toho skot	33 000 kg	38 086 kg	115,41
drůbeží maso	106 500 kg	100 775 kg	94,62
Ø přírůstek celkem	0,646 kg	0,619 kg	95,82

*Spotřeba materiálů nakoupených a vlastních.
/v tis. Kčs/*

	plán	skutečnost	%
nakoupená osiva	760	512	- 248
nakoupená hnojiva	1 729	1 026	- 703
nakoupená krmiva	130	122	- 8
chemické ochranné prostředky	2 009	2 181	+ 172
pohonné hmoty	332	381	+ 49
paliva	15	18	1 3
součástky a náhradní díly	450	499	1 49
stavební materiál	30	127	+ 97
ostatní materiál	230	185	- 35
c e l k e m nakoupená	5 685	5 051	- 634
vlastní osiva	-	158	+ 158
vlastní krmiva	3 379	3 565	+ 190
vlastní hnojiva	481	350	- 131
ostatní výrobky	1 623	1 668	+ 45
energie, voda	440	420	- 20
opravy od cizích	500	564	+ 64
dopravné	70	82	+ 12
spoje	30	38	+ 8
ostatní výrob.povahy	785	751	- 34
odpisy ZP	1 100	1 070	- 30
DKP	60	67	+ 7

Spotřeba PHM:

Nafty	- 119 501 l vr. 1981	- 102 575 l vr. 1982
Benzínu	- 4 738 l vr. 1981	- 2 732 l vr. 1982

Ostatní ekonomické ukazatele.

	plán	skutečnost
výkony celkem	20 066 000 Kčs	19 528 000 Kčs
výkony na 1 pracovníka	198 673 Kčs	201 320 Kčs
HZP celkem	15 543 000 Kčs	15 696 000 Kčs
HZP na 1 pracovníka	159 891 Kčs	161 814 Kčs
Náklady	12 866 000 Kčs	13 274 000 Kčs
Výnosy	20 066 000 Kčs	20 455 000 Kčs
Hospodářský výsledek	+ 7 200 000 Kčs	+ 7 181 000 Kčs

Mzdy a platy v Kčs měsíčně.

	provoz Černá	závod Frymburk
dělníci celkem	2 801	2 804
traktoristé	2 878	2 925
kočí	3 347	3 459
ošetřovatelé dojnic	3 056	3 125
ošetřovatelé ost.skotu	2 738	2 877
ošetřovatelé drůbeže	2 600	2 370
řemeslníci	2 589	2 982
řidiči a závozníci	2 986	3 318
THP	3 365	3 450
pracovníci celkem	2 863	2 851

Statek, odštěpný závod Frymburk, byl v rámci Oborového podniku Šumava, jedním ze třech závodů/ + Vyšší Brod a Dolní Dvořiště/ specializován na stonkový len. Od roku 1980 se již naprostá většina prací, spojených s pěstováním této plodiny, prováděla strojově. Po vytrhání stonků se len obracel(viz obr.) a pak/ od roku 1981/ lisoval do kulatých balíků. Před konečným lisováním byl většinou přítomen pracovník závodu Čemolen Veselí nad Lužnicí (u nás p. František Machula), který hodnotil kvalitu lnu před lisováním a následným odvozem do závodu Čemolen.

Hospodářský rok 1983

Rok 1983 byl pro zemědělství velmi svízelný. V mnoha podnicích došlo vlivem nadměrného sucha a vysokých teplot k výpadkům zejména na objemné píci. Pro závod Frymburk byl ale tento rok velmi úspěšný. Podařilo se splnit veškeré plánované ukazatele jak v rostlinné, tak v živočišné výrobě. Zvláště úspěšná byla výroba objemné píce a lnu a vysoký nádoj mléka.

Rovněž provoz Černá se na těchto úspěších podílel, přestože se zde nepodařilo splnit plánovanou výrobu obilovin. Na podmínky provozu je nevíroba obilovin a oproti ostatním provozům poměrně nízký výnos, doslova neúspěchem. Vždyť i ve výše položených a půdně nepříznivých podmínkách, byl výnos obilí větší. Přesto byla rostlinná produkce splněna díky překročení výroby objemné píce a stonkového lnu. V živočišné výrobě patří však provoz mezi nejlepší na závodech.

Jako vedoucí provozu pracoval i v tomto roce Jan Šerban, agronomem byl Pavel Wudy, zootechnikem Tomáš Suchánek a ekonomkou Eva Válková. Na úseku agro dále pracovala Blanka Černá, mechanizátorem byl ing. Jan Machala a na zootechnickém úseku dále pracovali ing. Pavel Sarauer, Hedvika Příbylová a Vlastimil Pekárek. Skladnicí byla Helena Poláková.

Přehled plnění jednotlivých výrob na provoze

Ukazatel plnění	Plán	Skutečnost
Spotřeba vlast. krmiv v tis. Kčs	3 695	3 774
Spotřeba nak.krmiv v tis.Kčs	2 335	2 159
Stavy skotu celkem v ks	910	927
Z toho krávy v ks	600	603
Narození telat	650	712
Odchov telat	625	703
Úhyn telat	25	9
Průměrný přírůstek jalovic	0,502	0,545
Průměrný přírůstek telat	0,731	0,731
Průměrný přírůstek skotu celkem	0,642	0,649
Krmné dny brojlerů	5 360 000	4 254 766

Výroba masa – telata	25 000	24 351
Výroba masa – jalovice	11 000	14 460
Výroba masa drůbež	126 000	128 204
Výroba masa celkem	162 000	167 015
Dojivost na dojnici a den v l	8,98	9.9642
Výroba mléka na dojnici celkem v l	3 275	3 637
Spotřeba mléka na 1 narozené tele	192	186
Výroba mléka v litrech	1 880 000	2 0860 823
Dodávka mléka v litrech	1 755 000	1 954 603
Státní nákup masa celkem v kg	238 000	246 250
Výroba obilovin v q	17 860	15 610
Výroba stonkového lnu v q	2 170	2 409
Výroba lněného semene v q	110	120
Výroba zelené píce	190 000	202 874
Výroba slámy	18 670	18 670
Výroba jednoletých pícnin	1 555	1 555
Výroba kukuřice	3 100	3 108
Výroba víceletých pícnin	10 800	12 060
Výroba z luk	1 463	1 463
Výroba z pastvin	2 082	2 101
% senáží a siláží v 1 a 2.jak.třídě	80	79,34
Hnojení organickou hmotou v ha	260	155
Dodávka hnojiv v č. ž. N v t	160	112
P2O5 v t	110	104
K2O v t	70	56
Spotřeba hnojiv v č.ž. N v t		136
P2O5 v t		123, 6
K2O v t		54,6
N P K v t		314,2
Na 1 ha orné půdy v kg		241,3
Na 1 ha zemědělské půdy v kg		215,6
Vápnění zemědělské půdy v ha		280
Aplikace vápence v tunách		1 100
Za 7.pětiletku – zatím obilí v t	5 325	4 799
- Stonkový len v t	573	489
- Objemná píce v t	58 683	59 849
Produkce ŽV v tis. Kčs	9 547	10 138
Náklady v tis. Kčs	13 620	13 700
Výnosy v tis. Kčs	19 610	21 716
Hospodářský výsledek	+ 5 990	+ 8 016
Spotřeba v tis.Kčs – vlastní hnojiva	485	410
Vlastní osiva	-	113
Vlastní krmiva	3 595	3 774
Nakupovaná osiva	872	832
Nakupovaná hnojiva	1 700	1 390
Chemické ochr.prostředky	120	81
Makupovaná krmiva	2 335	2 159
Nákup PHM	384	408
Nákup paliv	20	10
Nákup součástek	510	557

Stavební materiál	270	153
Ostatní materiál	141	215
C e l k e m	6 352	5 805
Spotřeba nafty v l		102 760
Spotřeba benzínu v l		3 200
Výkony celkem v tis.Kčs	19 610	21 716
Výkony na 1 pracovníka v Kčs	198 081	230 904
HZP celkem v tis. Kčs	16 027	16 525
HZP na jednoho pracovníka v Kčs	161 889	175 798
Mzdy celkem v tis. Kčs	3 417	3 463

Plnění úkolů v ŽV podle jednotlivých stájí.

Stáj	K D	Nádoj přírustek	Ø plán	Ø Skuteč.	%
Bližná kravín	34 898	368 455	10,02	10,56	105,4
Bližná malá stáj	10 522	113 002	10,98	10,74	97,0
Černá porodna	12 766	123 403	8,27	9,67	117,0
Muckov stáj I.	39 936	388 999	8,39	9,74	116,0
Muckov stáj II.	40 051	392 107	8,19	9,79	119,0
Černá KS 1-2	22 943	212 385	8,62	9,26	107,4
Černá KS 3-4	23 265	225 161	8,62	9,68	112,2
Mokrá KS	25 045	263 311	9,86	10,51	106,5
Flöringová - jalovice			0,502	0,631	125,0
Čížková - jalovice			0,502	0,508	101,0
Flöringová - telata			0,73	0,71	97,0

V jednotlivých stájích pracovali tito ošetřovatelé:

- Bližná kravín - Horečný; Lukašák; Lukašáková; Šmakalová; Čertická;
zástupci: Kiněvová; Horečná; Segečová.
- Bližná malá stáj - Danihelková; Bigas Josef;
- Černá porodna - Kortánová; Tomková;
- Muckov I. - Morongová; Köhlerová; Čizmádia; Kubinec; Flórková; Kubincová;
- Muckov II. - Pekárková Ter.; Gažáková J.; Bigasová H.; Bílková; Pirkr; Plavucha Jul.
- Černá KS 1-2 - Zemanová; Rusová; Friedlová; Pivcová;
- Černá KS 3-4 - Šmahelová; Šuranová; Krchová; Hlávková; stájnici: Krcho; Malý Zd.
- Mokrá KS - Podsklan; Podsklanová; Motičák; Motičáková; Motičáková M.; Knotková Anna.

Vyhodnocení provozu Černá v rámci závodu Frymburk za rok 1983:

Provoz se umístil na 2. místě ve výrobě objemných krmiv. Sklidil objemnou píci na 115%, průměrná cena kvality 1 tuny konzervované píce byla 290,03 Kčs. Obdržel čestné uznání s odměnou 2 000 Kčs.

Provoz se umístil na 2. místě ve výrobě stonkového lnu, kterou splnil na 111%. Obdržel čestné uznání s odměnou 500 Kčs.

Provoz se umístil na 2. místě v soutěži o nejvyšší snížení relace nákladů na krmiva ve srovnání s plánem. Dosáhl index 94,25 a obdržel odměnu ve výši 700 Kčs.

Kravin Bližná se umístil na 1. místě v soutěži kolektivů ošetřovatelů dojníc. Dosáhl užitkovosti 3 854 l mléka na dojnici a obdržel odměnu 1 200 Kčs.

KS Mokrá se umístila na 1. místě v soutěži kontrolních stájí. Užitkovost činila 3 837 l mléka na dojnici. Kolektiv obdržel odměnu 600 Kčs.

Novotný František se umístil na 1. místě v soutěži obrabečů lnu. Obrátil 164 ha lnu a obdržel odměnu 400 Kčs.

Flöring Helmut se umístil na 2. místě v soutěži o nejúspěšnějšího traktoristu 1. unifikované řady a obdržel odměnu 200 Kčs.

Flöring František se umístil na 2. místě v soutěži pracovníků rostlinné výroby na závodě a obdržel odměnu 300 Kčs.

Muckov Kravin II. se umístil na 2. místě v soutěži kolektivů o nejvyšší nárůst užitkovosti. Nárůst byl 462 l a odměna 600 Kčs.

Suchánek Tomáš byl vyhodnocen jako jeden ze tří nejlepších zootechniků na závodě a obdržel odměnu 500 Kčs.

Z pracovníků Pomocné výroby byli vyhodnoceni:

Sochor Jaroslav se umístil na 1. místě v soutěži osádek obilních kombajnů, dosáhl 1526 bodů a obdržel odměnu 400 Kčs,

Ondráček Bohuslav se umístil na 3. místě v soutěži osádek obilních kombajnů, dosáhl 1078 bodů a obdržel odměnu 240 Kčs.

Němeček Miroslav se umístil na 1. místě v soutěži opravářů a obdržel odměnu 300 Kčs.

Fučík František se umístil na 2. místě v soutěži opravářů a obdržel odměnu 200 Kčs.

Kasal Miroslav se umístil na 2. místě v soutěži řidičů a obdržel odměnu 300 Kčs.

Ing. Machalová Magdalena jedna ze dvou nejlepších ekonomek na závodě obdržela odměnu 400 Kčs.

Z osmdesátých let : Na Pomocné výrobě + sklizeň objemné píce + kombajnérii závodu

Počátkem 70.let se ještě sklízely obilniny sovětským kombajnem SK – 4, ten byl v dalších letech nahrazen kombajnem E – 512 z NDR (ilustr.foto)

Základní zemědělské práce v rostlinné výrobě – kvalitní orba (na podzim)+ jarní předsetřová příprava půdy + vlastní setí (popis viz obr.)

Hospodářský rok 1984

Rok 1984 byl pro zemědělství velmi obtížný. Přesto bylo dosaženo nejvyšší výroby obilovin v historii nejen republiky, ale i Jihočeského kraje a celého Oborového podniku Šumava.

Ovšem pro Statek Frymburk to byl naopak rok velmi neúspěšný. Jako jediný v celém OPŠ se se svými úkoly nevyrovnal a dosáhl ve sklizni zrna nejnižšího výnosu, nepodařilo se sklídit objemnou píci na zimní období a vysoce nebyla splněna výroba stonkového lnu.

V čem tkví tyto příčiny: v jarním období bylo na závodě zaoráno 700 ha ozimého žita, což je zhruba polovina. Tato plocha byla nahrazena jarním ječmenem. Jen provoz Černá z uvedené plochy 700 ha zaorával 221 ha. Průběh vegetace byl pak vcelku slibný a ještě přede žněmi byla naděje na dosažení rovněž rekordního výnosu.

Vzhledem k opožděnému zrání, které bylo způsobeno malým slunečním svitem a častými dešťovými srážkami, byly žně zahájeny až 3.zářím. Za první dva dny pokosu vykazovaly porosty slibnou úrodu, výnos se pohyboval kolem 4 t/ha. Od 4.zářím však přišlo období dešťů, které trvalo až do 10.října. V té době se sklizeň doslova kradla. Na závodě stálo na polích připraveno 80 kombajnů, rozhodnutých vjet do pole, jakmile to stav půdy jen trochu dovolí. Koncem září a začátkem října, kdy bylo na pokosu stále ještě mnoho žita a ječmene a všechny ovsy, nebylo již vyhnutí a v podmáčených polích se sekalo za každou cenu. Sušičky nestačily zpracovávat obilí o vysoké vlhkosti, na všech vhodných místech se hromadily zásoby obilí, které se neustále přehazovalo, přesto docházelo k překyselení a plesnivění.

Provoz Černá nakonec výrobu obilí splnil skutečně v hodině dvanácté. Podařilo se splnit i stonkový len, ovšem v nízké kvalitě a tím pádem za nízké tržby. Balíky se ukládaly venku do stohu, kde zůstaly uložené na Dolní Vltavici ještě další rok. Jednalo se o 22 vagonů lnu, který Českomoravský len /Čemolen/ odmítl vykoupit s tvrzením, že je nedoroslý, což byla pravda.

Na provoz Černá se však nepodařilo splnit výrobu objemné píce, kde byl výpadek nejvyšší za poslední léta. Činil 3 539 t píce na sklad v přepočtu na zelenou hmotu. V krmném období to činí

ztrátu 27 dní plného krmení. Ani kvalita vyrobených krmiv nebyla dobrá. Pouze úkoly v živočišné výrobě byly splněny.

V tomto roce došlo na provoze Černá k určitému vyhocení situace, zejména v rostlinné výrobě. Řada dobrých traktoristů rozvázala pracovní poměr / Zeman, Flöring/, nebyla dobrá spolupráce s orgány v obci a ani situace mezi technikou a vedoucími nebyla dobrá. Vedení závodu spolu s CZV KSČ proto přistoupilo k výměně vedoucího Jana Šerbana, který byl přeřazen na agronomický úsek závodu.

Od 10. září 1984 nastoupil na provoz jako vedoucí Bohuslav Švarc, do té doby bezpečnostní technik závodu. Zcela objektivně lze říci, že situace se v podzimním období viditelně zlepšila, zejména se vrátil elán a chuť do práce bez ohledu na soboty a neděle, vydatná byla i pomoc složek NF při sklizni slámy.

Na jedné z výročních konferencí statku přebírá Bohuslav Švarc (vpravo) ocenění od ředitele OZ Frymburk Stanislava Dvořáka

Obsazení THP na provoze Černá:

vedoucí provozu	- Bohuslav Švarc
agronomové	- Pavel Wudy a praktikant Petr Bárta
zootechnici	- Tomáš Suchánek, ing. Pavel Sarauer, Hedvika Příbylová
mechanizátor	- Vlastimil Pekárek
úsek ekonomický	- Arnoštka Hánová (po dobu mateřské dovolené Evy Novotné /Válové/

Předsedou ZO KSČ byl Vincent Pocklan, koncem roku převzal tuto funkci Vlastimil Pekárek. Předsedou DV ROH je Tomáš Suchánek, který je rovněž zástupcem provozu v ZV ROH Statku Frymburk. Zástupcem provozu v CZV KSČ Statku je Hana Kortánová.

Sklizeň na provoze celkem.

Plodina	Ha	Tun	Ø výnos	Ø výnos závodu
Žito ozimé	69	348	5,04	3,67
Ječmen jarní	462	1 271	2,75	2,57
Oves	29	90	3,10	1,99
O biloviny Σ	560	1 709	3,05	2,72
Len stonky	65	233	3,58	3,30
Len semeno	65	9	0,14	0,05
Kukuřice	117	3 923	33,53	38,67
Jednoleté pícniny	62	262	4,23	19,02
Víceleté pícniny	360	7 947	22,07	29,47
Louky	122	1 555	12,75	19,99
pastviny	142	2 113	14,88	15,94

Výsledky živočišné výroby na provoze.

Na provoze je celkem 882 ks skotu, z toho je 587 krav. Na farmě Bližná je kravin, odchovna jalovic, teletník, malá stáj dojníc a konírna. Na farmě Mokrá je kravin, odchovna jalovic a výkrmna brojlerů. Na farmě Muckov jsou 2 kraviny, výkrmna brojlerů a v samotné Černé je čtyřřadý kravin a malý kravin, dříve porodna.

Plnění užitečnosti.

Ukazatel	Plán	Skutečnost
Prům.dojivost	9,68	10,10
dojivost na dojnici	3 544	3 698
Prům.přírůstek jalovic	0,575	0,584
Prům.přírůstek telat	0,786	0,836
Prům.přírůstek skotu celkem	0,698	0,722
Výroba mléka	2 020 000	2 173 660
Dodávka mléka	1 880 000	2 057 542
Výroba masa	232 000	246 257
Nákup masa	303 000	300 392

Hospodářský výsledek.

Plánované náklady	-	13 828 000 Kčs
Skutečné náklady	-	15 623 000 Kčs
Plánované výnosy	-	22 431 000 Kčs
Skutečné výnosy	-	23 274 000 Kčs
Plánovaný výsledek	-	+ 8 603 000 Kčs
Skutečný výsledek	-	- 952 000 Kčs

Celkový výsledek je horší o necelý milion korun. Ve výnosech se o to přičinila RV, zejména stonkový len a objemná píce, živočišná výroba dokázala tento výpadek nahradit, takže skutečné výnosy jsou zhruba o milion korun lepší.

O dva miliony korun byly však překročeny náklady, z toho o 323 tis.Kčs osiva, kde se projevilo zaorání žita.

Vyhodnocení socialistické soutěže.

Každoročně vyhodnocuje OZ Frymburk na celoroční konferenci ROH nejlepší pracovníky a kolektivy ve všech profesích. Z naší obce byli za rok 1984 vyhodnoceni:

- 1) soutěž ve výrobě obilovin - provoz Černá na 3.místě
- 2) nejlepší pracovník RV provozu - Helena Pekárková
- 3) nejlepší 1.unif.řadě traktorů - Plavucha Jan na 1.místě
- 4) ve 2.unifik.řadě traktorů - Pekárek Vladislav na 1.místě
- 5) v samochodných mačkačích - Sochor Jaroslav na 1.místě
- 6) v kombajnové sklizni - Flöring Helmut na 1.místě
- 7) v úspoře PHM - provoz Černá na 2.místě
- 8) ošetrovatelé dojníc - kravin Bližná na 1.místě
- 9) ošetrovatelé dojníc v KS - KS Mokrá na 1.místě a KS Černá na 2.m.
- 10) ošetrovatelé brojlerů - Knotková Marie na 2.místě
- 11) soutěž THP - agroúsek provozu na 2. místě
- 12) ze stavebního střediska - elektrikář Homolka Jan
- 13) opraváři Pomocné výroby - Pivec Václav na 1.místě a Kučírek Pavel na 2.m
- 14) řidiči autodopravy - Šuran Rudolf na 2.místě
- 15) skladníci MTZ - Puritscherová Helena na 1.místě

Při vyhodnocení socialistické soutěže na Oborovém podniku Šumava za rok 1984 byli vyhodnoceni: mezi nejlepšími THP na OPŠ - Petr Valnoha
vzorný pracovník OPŠ - Vladislav Pekárek

Rok 1984 – pracovníci Pomocné výroby Černá – zleva Alexandr Roman, Miroslav Štěrba, Jaroslav Richter, Jan Štefek a Pavel Kučírek

Článek ing. Františka Záhory (ze 14.7.2014)
popisuje mimo jiné zejména neúspěšný rok 1984

=====

Už je to historie - Když hospodařil státní statek

Již několikrát jsem zmínil fakt, že historie je mým dlouholetým koníčkem a vším tím, co mi dělá téměř každodenní radost. Snažil jsem se to zhodnotit mnoha články, zejména z oblasti regionální historie, které měl čtenář možnost si přečíst na novinovém papíře okresního

periodika. Málem si někdy připadám, že jsem zapomněl, co je vlastně mé původní povolání. Zapomněl? Kdepak. Jsem dosud neaktivním účastníkem toho pravidelného rytmu zemědělských prací, velice často se mi vybavují a vracejí vzpomínky na dlouhá léta prožitá v zemědělském podniku. Pro generaci dnešních třicátníků je to vlastně již historie a tak si myslím, že není na škodu připomenout ve zkratce období hospodaření na polích a ve stájích. V našem polipenském regionu se to týká státních statků hospodařících nejprve samostatně a od roku 1971 pod hlavičkou Oborového podniku Šumava, který se postupně dalšími delimitacemi rozrůstal. Delimitace probíhaly i uvnitř podniku a tak v roce 1976 vznikl sloučením statků Černá a Frymburk velký odštěpný závod Frymburk. Jeho součástí byly nejprve výrobní provozy Černá, Frymburk, Horní Planá, Světlík, Zvonková a Pasečná, později se z Frymburku vydělil provoz Milná a Pasečná se rozdělila na Přední Výtoň a Pasečnou. Vedle toho existovaly provozy pomocné pod názvy Pomocná výroba, Těžká mechanizace, Stavební oddělení a Závodní kuchyně. Výměra zemědělské půdy na celém závodě Frymburk činila přes 10 tisíc ha, na ploše kolem 2 700 ha se pěstovaly obiloviny, na 280 ha stonkový len, závod měl v průměru 3 500 ks skotu, z nichž 2 400 ks tvořily dojnice. Průměrný počet pracovníků byl přes 800, z toho přes 100 osob bylo THP. Předmětem tohoto článku je však pouze provoz Černá v Pošumaví, který v plnění plánované celkové i tržní produkce hrál vždy významnou roli. Obhospodařoval kolem 1800 ha zemědělské a 1200 ha orné půdy, průměrně choval 950 ks skotu, práci zde nacházelo kolem 110 zaměstnanců. Výsledky hospodaření byly v jednotlivých letech různé, do „společného krajíce“ odštěpného závodu však více přispíval v oblasti živočišné výroby. Velice dobře si vedl jak ve výrobě, tak i v dodávce mléka, kterého do mlékárny dodával v průměru přes 1 800 tis. litrů za rok a míval pravidelně i velmi dobré zatřídění podle kvality.

Ovšem ani na poli to nebývalo tak špatné, provoz pěstoval kolem 500 ha obilovin, z toho téměř 300 ha jarního ječmene a necelých 200 ha žita / v roce 1981/ a něco málo ovsu. Výnosy se celkově pohybovaly na úrovni 3,2 tuny z 1 ha. Přesto právě uvedený rok nesplnil provoz Černá výrobu ani obilovin, ani objemné píce, ani stonkového lnu. Nejlepšího výsledku v rostlinné výrobě a zejména ve výnosu obilovin dosáhl provoz v roce 1977 (z 574 ha byl výnos 3,34 t z ha), pod úrovní 3 tuny z ha byl v šesti letech z deseti. Výsledek opět většinou zachraňovala dojivost krav.

Svou roli zde, ale i jinde v zemědělství, sehrávalo počasí, které v té době ukazovalo zejména zemědělcům naší oblasti svou nepříznivou tvář. Tehdy se často všude jinde pracovalo na polích, stačilo však vyjet nad Hořice, na katastr Černá a počasí bylo o mnoho procent horší.

Ve vzpomínce mi zůstal zejména rok 1984. Tehdy bylo dosaženo nejvyšší výroby obilovin v historii jak v republice, tak v Jihočeském kraji i v Oborovém podniku Šumava. Pro Statek Frymburk to však byl rok velmi neúspěšný. Jako jediný v OPŠ dosáhl nejnižšího výnosu ve sklizni obilovin, nesplnil ani objemnou píci ani stonkový len. Příčina byla již na jaře, kdy bylo nutno zaorat 700 ha ozimého žita, což byla zhruba polovina celkové plochy a nahradit ho jarním ječmenem. Z této plochy jen provoz Černá zaorával 221 ha. Zpočátku průběh vegetace byl poměrně slibný, ještě přede žněmi byla naděje na dobrý výnos. Pak ovšem velmi nepříznivé počasí s malým slunečním svitem a neustálými dešťovými srážkami způsobilo, že žně mohly být zahájeny až 3 září. Jenomže hned následující den začalo znovu pršet a období dešťů trvalo až do 10 října. Na polích statku stálo 80 kombajnů, všichni již měli sklizeno a přijeli na výpomoc, sklizeň se doslova kradla po hodinách. Začátkem října stálo ještě mnoho žita a ječmene a všechny ovsy a tak se vjelo i do podmačených polí a sekalo se za každou cenu. Obilí o vysoké vlhkosti nestačily sušičky zpracovávat a tak se na všech vhodných místech hromadily zásoby obilí, které se neustále přehazovalo, přesto docházelo k plesnivění a překyselení. Provoz Černá i při této situaci nakonec své úkoly splnil. Vytrhal se i stonkový len, ale neprodal se. Balíky se ukládaly do stohu na poli před Dolní Vltavicí a zůstaly tam i v dalších letech. Čemolen tehdy odmítl celé množství ve výši 22 vagonů lnu vykoupit, neboť byl nedoroselý. Nesplnila se též objemná píce na Černé, výpadek činil v přepočtu na krmné období ztrátu 27 dní plného krmení. Živočišná výroba tehdy své úkoly splnila. Počasí a nesplnění úkolů vedlo k vyhocení situace na provoze, někteří dobří traktoristé dali výpověď, nakonec muselo být přistoupeno k výměně vedoucího provozu.

Tolik jen malý náhled na jeden úsek celé bohaté činnosti statků, která postupně skončila po roce 1990 a současný stav již většinou připadá normální, pouze pamětníci a tehdejší aktéři mohou vzpomínat.

14.7.2014

Vnitropodnikové ceny platné od 1.1.1984.

Komodita R V	Cena za 1 t v Kčs	Komodita R V	Cena za 1 t v Kčs
Žito potravinářské	1 700	Osivo jetele	50 000
Žito krmné	1 550	Osivo travin	17 000
Ječmen krmný	1 550	Kapusta krmná	150
Oves krmný	1 550	Zel.píce z luk a pastvin	140
Brambory konzumní	1 100	Zel.píce z jetele	150
Brambory průmyslové	600	Sláma krmná	180
Brambory sadba	1 500	Sláma stelivová	120
Stonky lnu	3 000	Úsušky z kukuřice	1 450
Semeno lnu	5 500	Siláž	190
Osivo lnu	13 000	senáž	310
Komodita Ž V	C e n a	Komodita Ž V	C e n a
Narozená telata	27 Kčs/kg	Vlna	120 Kčs/kg
Přírůstek telat do 6 měsíců	21,50	Ovčí sýr	24 Kčs/kg
Přírůstek ml.chov.skotu	21,00	Ovčí mléko	5,50 Kčs/l
Přírůstek vysokobř.jal.	15,00	Včelí med	25 Kčs/kg
Přírůstek skotu výkrm	19,00	Vejce slepičí	0,80 Kčs/ks
Mléko kravské	3 Kčs/l	Trž.ryby sladkovod.	13 Kčs/kg
Selata do 15 kg	25 Kčs/kg	Chlévská mrva	50 Kčs/t
Předvýkrm prasat	19,00	Kejda	3,50 Kčs/hl
Prasata ve výkrmu	12,00	Močůvka	1 Kčs/ hl
Odstavená jehňata	400 Kčs/ks	Drůbeží trus	140 Kčs/t

Agromický úsek v roce 1985 – zleva Jana Hrdá, František Vlach, Jan Šerban + dole ing. František Záhora a Jitka Neumannová

Jak již bylo uvedeno přešel Jan Šerban na agromický úsek v roce 1984, když byl odvolán z funkce vedoucího provozu Černá v Pošumaví. Nepamatuji si však, že by býval něco konkrétního dělal, víceméně vždy jen přihlížel, František Vlach ho občas někam poslal, aby dohlédl, ale nic neorganizoval. Stejně tak nevedl žádné písemnosti, nezpracovával plány a výkazy, prostě byl jen do počtu, protože se zatím nevědělo co s ním, jakou funkci mu dát.

Hospodářský rok 1985

Vedoucím provozu je Bohuslav Švarc, agronomem Pavel Wudy, mechanizátor Vlastimil Pekárek a Věra Štibraná. Zootechnický úsek řídí Tomáš Suchánek a dále jsou zde ing. Pavel Sarauer a Hedvika Příbylová. Ekonomem je Arnoštka Hánová.

Situace v rostlinné výrobě: provoz nesplnil výrobu obilovin, plnění na 90 % a umístil se na 5. místě. Nízké výnosy byly zejména u ječmene, ale hlavní příčinou byly nepřiměřené ztráty při sklizni.

Výroba zelené hmoty byla splněna na 106% a provoz se umístil na 3. místě. Oproti předešlým létům se situace v této oblasti podstatně zlepšila, ovšem kvalita vyrobených senáží je velmi nízká. Úkol předpokládal že do 1 až 2 jakostní třídy bude zařazeno 80%, provoz však měl v těchto třídách zařazeno pouze 39% senáží a siláží.

Nejlépe si provoz vedl v plnění výroby stonkového lnu, který splnil na 108% a umístil se na 1. místě. Rovněž výroba lněného semene byla splněna na 143%. V roce 1985 to byl mimořádný úspěch, protože na ostatních provozech zůstal len přes zimu a musel být na jaře na 68 ha zaorán.

Za období 7. pětiletky splnil provoz Černá obiloviny na 91%, objemnou píci těsně na 100% a stonkový len též na 91%.

Předpokladem dosažení vyšších výnosů u všech plodin je mimo jiné i obsah humusu v půdě. Provoz produkuje chlévské mrvy jen tolik, co stačí na vyhnojení necelých 20% orné půdy, když potřeba by byla minimálně 25%.

Ve spotřebě čistých živin NPK vykazuje provoz 179 kg/ha, což je 6.místo na závodě. Ovšem z 1 kg čistých živin NPK provoz vyprodukoval 24,83 Kčs produkce, což je nejvíce, když např. Frymburk jen 16,74 Kčs a Horní Planá 21,19 Kčs.

Produkce rostlinné výroby:

Plodina	Plán v tunách	Skutečnost v tunách	% plnění
Obiloviny	1 736	1 567	90,26
Len stonek	221	239,5	108,37
Len semeno	15	21,4	142,67
Sláma	1 802	1 802	100,00
Zelená píče	18 300	19 470	106,39

Produkce RV v Kčs - 6 350 000

Produkce RV na 1 ha v Kčs - 4 440

Situace v živočišné výrobě: zde byl splněn plán v mléce, nádoj na dojnici byl po Světlíku druhý nejlepší. Přírustky skotu splněny nebyly.

Celkově byl provoz Černá v živočišné výrobě nejlepší na závodě a splnil na 102%, výkony splnil ještě provoz Milná.

V dojivosti byla nejlepší stáj Mokrá s průměrem 10,92 l, když překročila plán o 36 342 l. Úkol překročila i stáj Černé a to o 11 839 l a stáj Muckov I. o 2 647 l.

Nejnižší dojivost a to 8,97 l vykazala stáj Muckov II, která nesplnila o 11 788 l. Rovněž kravín v Bližné nesplnil o 10 626 l mléka.

Provoz Černá měl v roce 1985 i nejméně přesčasové práce.

Ukazatel	plán	Skutečnost
Skot celkem ks	860	895
Z toho krávy ks	560	572
Narození telat	709	680
Dojivost na dojnici a den v l	9,97	9,78
Roční dojivost na dojnici v l	3 640	3 570
Výroba mléka v l	2 075 000	2 094 190
Dodávka mléka v l	1 950 000	1 967 710
Přírustek jalovic v kg	0,603	0,560
Přírustek telat v kg	0,804	0,776
Přírustek skotu celkem v kg	0,719	0,673
Krmné dny brojlerů	4 800 000	4 764 310
Úhyn telat v ks	23	18
Maso celkem v kg	247 800	284 090
PRODUKCE ŽV v Kčs	10 080 000	10 260 000

Na provozu Černá pracovalo v roce 1985 celkem 90 pracovníků, kteří vytvořili výkony v hodnotě 16 581 000 Kčs. Na 1 pracovníka to bylo 184 233 Kčs.

Hrubá zemědělská produkce činila 16 610 000 Kčs na plán 16 457 000 Kčs.

Průměrná mzda činila 2 967 Kčs na pracovníka.

Provoz Pomocná výroba.

Koncem roku došlo ve vedení provozu k některým změnám. Dosavadní vedoucí Jan Račák byl jmenován vedoucím provozu Frymburk a novým vedoucím byl ustanoven Václav Čábela, dosud jako vedoucí autodopravy.

Provoz Pomocná výroba se člení na:

- dílny a opravárenství	- vede Milan Novotný
- autodoprava	- vede Jiří Puritscher
- sklady a sušárenství	- vede Bohuslav Ondráček

Ekonomkou provozu je Drahomíra Čunátová, referentem dopravy Marcela Koutná a skladnicí Dana Barešová, která vystřídala Marii Reiserovou.

Na obr. Milan Novotný + Jiří Puritscher + Bohuslav Ondráček + Drahomíra Čunátová + Marcela Koutná / foto z různého časového období/

Pomocná výroba zajišťuje zejména opravy traktorů a nákladních a osobních automobilů. Je zde vybudována mazací linka, provádí se seřízení geometrie řízení, výměna a vyvažování pneumatik, opraváři zajišťují bezporuchový chod všech sušících zařízení na závodě.

Autodoprava zabezpečuje vlastní práce v rostlinné výrobě, zejména hnojení organickými a průmyslovými hnojivy, v linkách převážně ve dvou směnách zajišťuje sklizeň senáží a siláží a hmoty na granulární linku, vyváží kejdu a močůvku, zajišťuje odvoz zrna od kombajnů, naváží stavební materiál, vyváží vagony s hnojivy, krmivy, palivy a stavebním materiálem, převáží dobytek, vyváží kontejnery s chlěvskou mrvou, autobusem zajišťuje sociální a rekreační požadavky a provádí celou řadu dalších potřebných prací. To vše samozřejmě za limitovaný příděl nafty a za nedostatku řidičů.

V určených prostorách jsou uložena osiva a krmiva a protože v prostorách PV jsou i sklady provozu MTZ, jsou zde uloženy i náhradní díly a stavební materiál.

Pracovníci PV zabezpečují provoz sušiček BS-6 a Kolman v Černé a Schirocco a Tmář ve Frymburku.

Sušička BS-6 byla určena k sušení zelené hmoty, postupně však omezením topného oleje se přešlo na sušení pouze v období žňových prací. V roce 1986 bude na této sušičce zainstalován kotel typu „Klemza“, který využívá k topení dřevní hmotu.

Na tvarovací lince nad suškou BS-6 se celoročně vyrábí granulované krmivo ze slámy a přídatku šrotu, minerálních látek a dalších podle stanovené receptury.

Na PV se rovněž uskladňuje část lněných tobolek, které se zde dosouší ventilátory. V prostoru areálu podél silnice na D.Vltavici je postavena ocelokolna n. p. Čemolen kde se uskladňuje stonkový len.

Pod Pomocnou výrobu spadá i sedlářství, kde pracuje důchodce Petr Bárta z Horní plané a dosud se zabývá opravou řemenů, plachet, koňských postrojů a chomoutů.

V prostoru areálu jsou dále garáže, mycí rampa, čerpací stanice a betonové plato k uložení zrna v období žní.

Zaměstnanci PV si v prostoru bývalé truhlárny vybudovali novou společenskou místnost, která slouží i jako jídelna.

Areál má zajištěnu nepřetržitou ostrahu objektů.

Hospodářský rok 1986

Pro zemědělství celého odštěpného závodu Frymburk to byl poměrně příznivý rok. Závod se vyrovnal prakticky se všemi ukazateli v RV i ŽV a rovněž ekonomická, resp. nákladová část byla v souladu s plánem. Všechny osm hlavních a vybraných ukazatelů, podle nichž se na konci roku závody hodnotí, bylo splněno. Nesplnila se pouze výroba stonkového lnu, ovšem pojišťovnou byla tato nevýroba pokryta. OZ Frymburk byl vyhodnocen jako první v okrese Český Krumlov a jako druhý v Oborovém podniku a to jen kvůli vyššímu procentu úrazů.

Provoz Černá si v roce 1986 vedl rovněž úspěšně, splnil hrubou zemědělskou výrobu a docílil zisk, jeho úspěchy však mohly být ještě vyšší, kdyby splnil výrobu obilovin. Vyrobil plánované množství obilovin dělá pracovníkům provozu Černá velké potíže již několik let. V roce 1986 překročily výrobu obilovin i provozy Zvonková a Pasečná, provoz Frymburk zůstal dlužen necelé tři vagony, ale Černá nesplnila o více než 17 vagonů zrna.

Provoz Černá pěstoval tyto obiloviny a dosáhl výsledků:

Ozimá pšenice	-	20 ha	-	výroba 93 tun
Ozimé žito	-	290 ha	-	609 tun
Jarní ječmen	-	230 ha	-	800 tun
Celkem obiloviny	-	540 ha	-	1 505 tun / 1 677 t plán

Z uvedeného je zřejmé, že právě největší plocha ozimého žita doslova zklamala. Ozimé žito dalo na celém závodě snížený výnos, ovšem na Černé už na podzim nebyl dán dobrý základ pro úspěšné přežití zimy a dobrý vývoj na jaře. Naproti tomu u pšenice dosáhli na Černé nejvyššího výnosu na závodě. Stonkový len pěstoval provoz na 55 ha a jeho ukazatele rovněž nesplnil. Na plán 3,5 t z 1 ha dosáhl 3,07 t a vyrobil 1 688,5 q stonku. Poměrně dobré bylo ale zpeněžování, ve II. jak. třídě prodal provoz 812,4 q, zbytek ve III. jak. třídě a dosáhl průměrné realizační ceny 293,68 Kčs na plán 300 Kčs. Celý závod zpeněžoval za 287,13 Kčs za q stonku.

U objemné píce dosáhl provoz Černá výrazných úspěchů. Celkově zde vyrobili 8 318,4 tun senáže, 2 132,9 tun kukuřičné siláže a 2 089 tun sena – vše přepočítáno na zelenou hmotu. Provoz splnil na 107,2% a vyrobil 4,24 t/VDJ.

Veškerou objemnou píci měl provoz zařazenu v 1 – 2 jakostní třídě, což je významný úspěch ve srovnání s předešlými roky i ve srovnání s ostatními provozy závodu.

V živočišné výrobě choval provoz Černá celkem 864 ks skotu, z toho 512 ks krav.

Výroba mléka:

Dojivost na krávu a den	-	10,35 l	-	plán 9,94 l
Dojivost na krávu a rok	-	3 778 l	-	plán 3 267 l
Výroba mléka celkem	-	1 994 839 l	-	plán 1 850 000 l
Dodávka mléka celkem	-	1 879 185 l	-	plán 1 715 000 l

V I. jak. třídě bylo nakoupeno 88,07% mléka a ve II. Jak. třídě 11,93% mléka.

Výroba masa:

Přírůstek jalovic denní	-	0,589 kg	-	plán 0,575 kg
Přírůstek telat denní	-	0,752 kg	-	plán 0,805 kg
Výroba masa telata	-	23 234 kg	-	plán 23 500 kg
Výroba masa jalovice	-	15 837 kg	-	plán 21 000 kg
Výroba masa drůbež	-	171 951 kg	-	plán 182 000 kg

Ekonomická část:

Výnosy celkem	-	17 345 tis. Kčs	-	plán 16 888 tis. Kčs
Náklady celkem	-	16 281 tis. Kčs	-	plán 16 088 tis. Kčs
Zisk	-	+ 1 064 tis. Kč	-	plán + 800 tis. Kčs
HZP	-	16 668 tis. Kčs	-	plán 16 585 tis. Kčs
Počet pracovníků	-	87	-	plán 89
Průměrná mzda celkem	-	3 311 Kčs	-	
Z toho dělníci celkem	-	3 333 Kčs	-	
Z nich např. kočí	-	5 168 Kč	-	THP (9) - 3 285 Kčs

BFOOP - brigádní forma organizace a odměňování práce.

Tuto nově propagovanou metodu uplatňuje v roce 1986 brigáda ošetřovatelů dojníc v kontrolní stáji v Černé. Brigáda má 12 členů, z toho je 8 dojiček, 2 stájnici a 2 stálí střídači. Vedoucím brigády je Josef Krcho, zástupcem Zdeněk Malý a garantem brigády ing, Pavel Sarauer, zootechnik provozu Černá.

Brigáda si sama řeší zastupování v době krátké nepřítomnosti, dodržuje během roku stanovené postupy, předpisy a opatření při práci a udržuje i okolí stáje v pořádku.

Celoroční přínos brigády se hlavně projevil ve větší zodpovědnosti jednotlivců za celkové výsledky a snažším a operativnějším zastupováním pracovníků.

Část členů a členek brigády na jedné schůzi statku – zleva sedící: Krchová Jaroslava+ Krcho Josef + Hlávková Růžena + Zemanová Jaroslava + Kaljánková Ludmila – zprava stojící: Kortánová Hana + Zemanová Jaroslava + Krchová Jaroslava + Kaljánková Ludmila + Hlávková Růžena + Šuranová Anežka

Výsledky podle jednotlivých stájí:

Bližná malá stáj	- 13,71 l	- 32 867 l	- 20 000 l plán
Mokrá kontrolní stáj	- 11,39 l	- 277 309 l	- 260 000 l
Černá porodna	- 11,34 l	- 45 129 l	- 36 000 l
Bližná kravín	- 11,04 l	- 384 815 l	- 353 000 l
Černá kontrolní stáj	- 10,42 l	- 493 662 l	- 441 000 l
Muckov I.	- 9,86 l	- 393 480 l	- 380 000 l
Muckov II.	- 9,20 l	- 367 277 l	- 360 000 l

Ze 16 stájí na závodě / bez kontrolních stájí/ se umístily:

Na 1. místě	-	kravín Bližná	-	dojivost 4 029 l
Na 11. místě	-	kravín Muckov I.	-	dojivost 3 598 l
Na 15. místě	-	kravín Muckov II.	-	dojivost 3 360 l

Z 5.kontrolních stájí na závodě se umístily:

Na 2. místě	-	KS Mokrá	-	dojivost 4 159 l
Na 3. místě	-	KS Černá	-	dojivost 3 804 l

Socialistická soutěž závodu Frymburk za rok 1986:

Na celozávodní konferenci ROH dne 11.2.1987 bylo provedeno rovněž vyhodnocení nejlepších pracovníků a kolektivů, kde se z provozu Černá a z provozu Technických služeb umístili:

- ve výrobě objemné píce - provoz Černá na 1.místě
- v I.unif.řadě traktorů - Zeman Alois na 2.místě
- v II.unif.řadě traktorů - Ondrovič Pavel na 2.místě
- ve ŠT-180 - Štumpauer Bohuslav na 2.místě
- v mačkačích píce - Ondrovič Pavel na 1.místě
- v řezačkách píce - Švarc Bohuslav na 1.místě

- v obilních kombajnech - Bandura Michal na 1.místě a Pivec Václav na 2.místě
- ve stájích bez KS - kravín Bližná na 1.místě
- v kontrolních stájích - KS Mokrá na 2.místě
- v ošetřovateli brojlerů - Pekárková Margita na 1.místě a Knotková Marie na 2.místě
- o nejlepšího zlepšovatele - Štumpauer Bohuslav na 1.místě a Suchánek Tomáš na 2.místě
- na úseku ochrany a bezpeč.práce - Technické služby na 2.místě

V soutěži celého Oborového podniku ŠUMAVA za rok 1986 se umístil kolektiv pracovníků kravína Bližná / šestičlenný vedený Stanislavem Horečným/ celkově na 2.místě a stejně tak se na 2. místě umístil Alois Zeman v soutěži traktoristů I.unifikované řady.

Hospodářský rok 1987

Rok 1987 nebyl pro plnění úkolů, především v rostlinné výrobě, příznivý. V jarním období se sice podařilo provést práce, zejména setí, v agrotechnických termínech, ale nepříznivé počasí v dalším období, zejména chladno, způsobilo pomalý růst rostlin a zpoždění ve sklizních během roku. V období senoseče bylo více deštivo, než bývá zvykem, což způsobilo nejen zpomalení sklizně, ale nepříznivě se odrazilo v kvalitě vyrobených senáží a siláží. Byl to problém celého závodu Frymburk, ale i celého Oborového podniku Šumava. Za poslední období byla proto kvalita sklizené objemné píce nejhorší. Byl tím vlastně ohrožen vývoj ve výrobě mléka v dalších, zejména zimních měsících.

Provoz Černá - si oproti minulým létům poněkud polepšil ve *výrobě obilovin*. Plánovaný výnos 3,1 tuny z hektaru byl splněn a bylo dosaženo 3,14 tuny. Provoz pěstoval na 63 ha ozimou pšenici a protože se podařilo především provést veškerá ošetření proti chorobám a škůdcům, vyšel výnos u pšenice 3,52 tuny oproti plánovaným 3 tunám.

Určitým přínosem pro zvýšení výnosu je pěstování ozimého ječmene. Pokud dobře přezimuje, má správnou výživu a chemické ošetření, dokáže dát výnos přes 4 tuny z hektaru. Navíc se sklízí dříve a napomůže tak k urychlení sklizně slámy a rozložení prací ve sklizni. Provoz pěstoval celkem 300 ha ozimého i jarního ječmene a dosáhl výnosu 3,23 t oproti 3,1 tunám plánu a to především díky ozimému ječmeni.

Ozimé žito, které bývá rovněž zárukou dobrých výnosů se v tomto roce nepovedlo. Žito bylo slabé na celém závodě a navíc právě v prostoru provozu Černá, na Muckově a na Mokré, byla zjištěna choroba – rez žitná. Ta se zde dříve nevyskytovala a žito vlastně po této stránce nebyla věnována nikdy žádná pozornost. Nemoc objevili pracovníci Agroslužeb Kaplice spolu s Vysokou školou zemědělskou České Budějovice. Rez žitná způsobila velké ztráty, porosty žita byly totiž velmi slibné. Žito provoz pěstoval na ploše 177 ha a dosáhl výnosu 2,86 t / ha.

V objemné píci výroba splněna nebyla. Plán ukládal vyrobit 19 600 t hmoty a bylo vyrobeno 19 145 tun. Splněna nebyla ani kvalita. Odběry vzorků provádí přibližně po šesti týdnech zrání pracovník Agroslužeb Kaplice. V letošních rozborech se projevila nepřizeň počasí, která způsobila dlouhé naskladňování, malou sušinu a vysoký obsah kyseliny máselné. To vše pak znamenalo zařazení hmoty do třetí a čtvrté jakostní třídy. Už mnoho let tak špatná kvalita píce nebyla.

Provoz Černá ukládá silážní hmotu do velkokapacitních prostorů na Bližné a na Muckově a pak do zemních provizorií na Mokré a na Jamách.

Stonkový len pěstoval provoz na 55 ha a sklídl 51 ha, zbylé 4 ha bylo nutno zaorat, protože nepříznivé počasí způsobilo nadměrné zamotání stonku a tím nemožnost trháni. Vlákno bylo již v takovém stavu, že závod Čemolen Veselí nad Lužnicí jej odmítl vykoupit. Polehlé a pomotané stonky byly i na ostatních plochách, podařilo se je však vytrhat i když s velkými ztrátami. Bylo dosaženo výnosu pouze 2 t/ha a sklídilo se 105,7 tun, místo plánovaných 187 tun.

LEN NA NAŠICH POLÍCH

Po loňském úspěšném roce přinesl nám ten letošní v pěstování lnu řadu starostí. Byl to rok s mimořádně nepříznivými klimatickými podmínkami pro vývoj lnu a zejména pro období sklízecí stonku. Porosty byly zalobeny voelku na dobré úrovni, povedla se chemická ochrana, zejména v potlačení pýru a tak se zdálo, že vše je na dobré cestě. Přesvědčili jsme se však, že počasí v naší oblasti má stále přesvědčivou převahu. Nejprve došlo ke zpoždění ve vývoji hned od samého zasetí, čímž se oddálilo trháání lnu. Před vlastním trhááním způsobila větrná smršť řadu škod na porostech. Trháání, přesto, že bylo zahájeno přibližně o 10 dnů později než obvykle, probíhalo v zelené zralosti lnu a mnohdy len ještě kvetl. Tím se nám nepovedlo sklídit určené množství semene, které v té době nebylo vůbec vyvinuto. Provedená defoliace lnu na 85 hektarech znamenala oddálení trháání lnu o dalších 14 dnů.

V měsíci září, kdy se len obrací, rosí a připravuje ke sklízni, prakticky celý měsíc přišlo. Obrabeče lnu typu URBAN, se kterými jsme v letošním roce poprvé pracovali, mohly být využity, vzhledem k deštivému počasí, opravdu minimálně. Byli jsme voelku závislí na pomoci brigád tam, kde se dal obracet len i vlnčí. Vlastní sklízecí

sež probíhala ve větší míře až v měsíci říjnu. Deštivé počasí nám komplikovalo situaci tak, že se nám objevil len přerostlý a len, který byl defoliován, byl zase nezralý.

Do sklízecí byly nasazeny 3 ks svinovačů HESTON, se kterými pracovali s. Kutlák Josef ze Světlíku, s. Jan Bažil z Horní Plané a Josef Kozojed z Milné. Všem třem patří poděkování za vykonanou práci, zejména s. Josef Kutlák prakticky len na Světlíku sesel, vytrhal, avimul a ještě pomáhal na jiných provozech.

Na svoz balíků jsme využili 4 ks vozíků OMAS, poděkování patří i předsedovi ZV ROH Rudolfu Vandasovi a s. Josefu Krátkému, za obětavou pomoc při svozu. Dále byly do svozu nasazeny 2 nákladní automobily z autodopravy.

Pro budoucnost se ukazuje, že bude nutné zabezpečit vhodnou mechanizaci, zejména na vlastní manipulaci s balíky, především ve sklízecí, ale i na poli. Bude-li do sklízecí nasazeno např. 6 svinovačů, je nutno počítat s tím, že nám svinou 500 i více balíků za den. Tuto várku je nutno z pole okamžitě odvézt, neboť v době sklízecí nelze spoléhat na počasí.

Vlastní sklízecí jsme letos ukončili 30. října. Byla provedena s velkým obilím a nepřímými kvalitními podmínkami se propjevily zejména na výnos, ale především v kvalitě sušeného lnu.

Zpravodaj Frymburk

Ing. P. Záhora

Článek o sklízni stonkového lnu na závodě Frymburk v roce 1987. Článek je součástí Zpravodaje, který vycházel jako občasník na závodě Frymburk. Fr. Záhora byl členem redakční rady.

V živočišné výrobě byla situace poměrně příznivější. Výroba mléka byla splněna a překročena. Bylo vyrobeno 2 101 928 litrů mléka oproti plánu 1 955 000 l. Na dojnici to činí 3 840 l oproti plánu 3 760 l. Rovněž nákup mléka i kvalita byly nad úroveň závodu. V první jakostní třídě bylo prodáno 89,05% a ve druhé jakostní třídě 10,95% mléka.

Největší dojivost vykazala Malá stáj Bližná a to 14,91 l / dojnici, dále porodna Černá měla 12,40 l, Kontrolní stáj Černá 11,41 l, kravín na Bližné 11,39 l, stáj Mokrý 10,10 l, Muckov I. nadojil 10,06 l a Muckov II 9,04 l / dojnici a rok.

Přírůstek jalovic byl na úrovni 0,60 kg na plán 0,571 kg/ks a den, přírůstek telat byl velmi dobrý a to 0,834 kg. Nejlepšího přírůstku dosáhl teletník na Bližné a to 0,649 kg / jalovice/, což bylo první místo na závodě.

Produkce ŽV byla plánovaná ve výši 10 316 tis. Kčs a skutečná byla 10 980 tis. Kčs.

Výsledek provozu:

Skutečné výnosy činily 18 081 tis. Kčs a náklady 16 307 tis. Kčs.

Na provoz pracovalo 92 zaměstnanců, bylo vyplaceno průměrně 3 446 Kčs měsíčně, z toho traktoristé měli 3 551 Kčs, ošetřovatelé dojnic 3 299 Kčs, THP 3 331 Kčs.

Provoz řídili THP ve složení: Švarc Bohumil (vedoucí), Wudy Pavel (agronom), Pekárek Vlastimil a Štibráná Věra (mechanizátoři), Suchánek Tomáš a ing. Sarauer Pavel (zoo technici) a Suchánková Vladimíra (účetní).

Státní statek Frymburk staví na Bližné 5 bytových jednotek. Plánovaný termín dokončení v roce 1987 nebyl dodržen, což způsobila materiálová nezabezpečení subdodavatele.

Dále staví Statek Frymburk na Bližné čistírnu odpadních vod, která byla dokončena v plánovaném termínu a stála 1 249 tis. Kčs.

Maličkosti jen zdánlivé / podle Jihočeské pravdy z 8.7.1987/

O problémech, starostech, ale zejména o zlepšovací iniciativě pracovníků provozu Černá hovoří článek v Jihočeské pravdě. **Mechanizátor provozu Vlastimil Pekárek** zde hovoří o stálých

poruchách řetězových dopravníků mrvy, které se opakují týden, co týden.

Cituji z deníku: „Šest dopravníků, jejichž ocelové lopatky shrnují chlěvskou mrvu a dopravují ji ven z kravína, působilo opravářům značné starosti, především v zimě, kdy mrva na lopatky namrzala a ty se velmi často ohýbaly. Jejich výměna byla složitá, protože byly k řetězu přínýtovány a navíc jich nebyl dostatek. Každá vzpříčená lopatka také poškozovala koryto i konstrukci samotného dopravníku, takže musel být často vyměňován i hnací řetěz, který stojí kolem tří tisíc korun. Ona zdánlivá maličkost, kterou opraváři z Černé použili na dvou dopravnících a ve třetí stáji je právě montují, zapříčinila téměř roční bezchybný chod dopravníku. Pro původní vynálezce je to dosud nedosažitelný cíl. Přitom stačí železné lopatky zaměnit za kusy silné gumy z pásových dopravníků, které se k řetězu přišroubují, takže výměna je snadná. Zatím však nebyla potřebná, protože pružné gumové lopatky, i když mají větší záběr, vydrží tuhé mrazy i nešetrné zacházení a neničí koryto ani konstrukci dopravníku. Soustružník

Zdeněk Čížek napravil ještě další bolest dopravníku. Tažné kolo z litiny bylo umístěno na kulaté hřídeli a zajištěno klínem. Často se protáčelo a v mrazu lámalo. Šestihránná hřídel z ocelového pancíře potíže vyřešila“.

Odcházím z ředitelství na Horní Planou

V listopadu roku 1987 mě zavolal ředitel Stanislav Dvořák spolu s předsedou CZV KSČ Františkem Laburdou a vedoucí kádrového a personálního útvaru Evou Macháčovou, a ředitel mě informoval, že počítá s tím, že nastoupím jako vedoucí provozu Horní Planá, kde dosavadní vedoucí Josef Janutka již přesluhoval v důchodu. Bylo to pro mě docela překvapení, protože jít na Horní Planou, kde byly zavedeny již dlouholeté zvyky, to musela být hodně silná nátura. Nějaký čas jsem se rozhodoval, zda ano, či ne, probíral vše ze všech stran, až jsem nakonec na nabídku kývl. Nastoupil

jsem tedy do Horní Plané přesně 17. prosince a samozřejmě, že vánoční svátky jsem strávil většinou v práci. Technické obsazení bylo na úrovni, zástupce mi dělal František Fleišman a na velké seznamování nebylo moc času. Ostatně provoz po stránce agro i mechanizační jsem poměrně dobře znal ze své funkce agronoma na ředitelství statku.

Práci na Horní Plané nebudu zde rozebírat nijak podrobně, každopádně je nutno říci, že s kolektivem techniků i lidí se nám na provozu dařilo. Hned od počátku jsme zvedli doживost, takže přes zimu byl provoz nejlepší, ale vše fungovalo i na jiných úsecích a Horní Planá patřila po ty dva roky a kousek k nejlepším provozům. Polepšil jsem si podstatně i finančně a pozvedl své renomé.

Se zootechniky provozu Horní Planá (Daniel Selucký a ing. Jiří Janda) + budu přebírat Čestné uznání pro Horní Planou od ekonomického náměstka Pavla Uhlíře + při dožínkách na Horní Plané v r.1988

Hospodářský rok 1988

Od 1.7. 1988 pokračuje Odštěpný závod Frymburk dále, patří však pod nově vzniklý Agrokombinát Šumava. Vedoucí provozu v Černé Bohuslav Švarc, dlouholetý pracovník v zemědělství, se dožil v roce 1988 důchodového věku. Protože již během roku byl nemocen, ukončil k 1.říjnu pracovní činnost a odešel do důchodu. Během jeho vedení, kdy převzal funkci vedoucího provozu po Janu Šerbanovi, se poněkud stmelil kolektiv pracovníků, zejména díky zlepšenému jednání s lidmi.

Po jeho odchodu byl do funkce vedoucího provozu Černá ustanoven **Pavel Wudy**. Pracoval dosud jako agronom, je mladý a má všechny předpoklady k tomu, aby pod jeho vedením provoz dosahoval dobrých výsledků. Na místě agronoma pracuje Gabriela Robová, čerstvá absolventka Střední zemědělské technické školy / ročník 1970/.

Ze zootechnického úseku odešel koncem roku Tomáš Suchánek, který se zdatně podílel na úspěších živočišné výroby. Zootechnický úsek nyní vedl **ing. Pavel Sarauer**, který pracuje na provozu od roku 1983, spolu s T. Suchánkem začali již dříve uplatňovat progresivní kolektivní odměňování s nahranými mzdami na disketách. Sám P.Sarauer začal na počítači používat program VISKOT, kam zadával kompletní údaje o veškerých zvířatech. Na úsek přišla Eva Fučíková, která dosud pracovala na Milné. Zootechnikem farmy Muckov je Vlastimil Pekárek.

Na úseku mechanizačním pracuje Věra Štibraná, krátký čas byl mechanizátorem Jan Dub a pak Pavel Molák. Po odchodu Vladimíry Suchánkové na mateřskou dovolenou, nastoupila do funkce ekonomky provozu Jana Bártková.

Plnění hlavních úkolů.

Provozu Černá se v tomto roce nedařilo v pěstování obilovin a stonkového lnu a v živočišné výrobě ani v plnění přírůstku jalovic i telat.

Povšimneme-li si např. vývojové řady hektarových výnosů obilovin od roku 1980, zjistíme, že potřebných 3,15 – 3,2 tuny z 1 ha bylo dosaženo pouze v jednom roce:

1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
3,02	3,18	2,83	2,76	3,05	2,79	2,88	3,14	2,96

Výroba obilovin v roce 1988.

Druh obiloviny	Plán v q/ha	Skutečnost v q/ha
Pšenice ozimá	32,9	37,0
Žito ozimé	31,0	29,6
Ječmeny celkem	31,9	29,2
C e l k e m	31,9	29,6

Výroba stonkového lnu.

Ani v této plodině nebyl provoz úspěšný. Pěstoval jí na 55 ha a z plánovaných 187 tun stonku sklídl 166,8 tun. Průměrná realizační cena za 1 q činila 1 808 Kčs, když plánovaná byla 3 000 Kčs.

Výroba objemné píce.

Druh píce	Plán v t	Skutečnost v t
Na seno	2 290	1 582,6
Na siláž	3 520	9 047,3
Na senáž	5 240	556,1
Na úsušky	1 000	549,3
Na zelené krmení	7 450	7 786,2

Výroba mléka.

Na plán výroby 2 090 000 litrů bylo vyrobeno 2 106 708 litrů mléka. V tržní produkci byl plán dodat 1 950 000 l a skutečně bylo dodáno 1 977 117 litrů mléka.

V I. jakostní třídě bylo odevzdáno 73,24%, ve III. Jak. Třídě 10,58% a v nestandard 1,34% mléka.

Výsledek.

Celkové náklady činily 17 101 000 Kčs na plán 15 764 000 Kčs. Celkové výnosy pak byly 18 678 000 Kčs na plán 17 632 000 Kčs. Celkové hospodaření provozu pak bylo ztrátové, protože plánovaný zisk byl 1 868 000 Kčs a skutečný 1 577 000 Kčs.

Celkově měl provoz Černá 91 pracovníků, z toho 9 THP. Čistá produkce, která je jedním z hlavních ukazatelů plnění výroby, byla splněna přesně na 100%. Na jednoho pracovníka činila 58 121 Kčs / na závodě 58 672 Kčs/.

Průměrná měsíční mzda činila 3 475 Kčs na jednoho pracovníka.

NĚKOLIK DOBOVÝCH OBRÁZKŮ Z 80. LET

Každoročně se konala Konference ROH, kde se, mimo jiné, prováděl rozbor hospodaření za skončený rok a vyhodnocení jednotlivých zaměstnanců. Na obr.zleva: Jan Dub, vedoucí BSP, Jan Plavucha, Bohuslav Švarc, Pavel Ondrovič a František Flöring. Na druhém obr. zleva ing. Bronislav Gloga, Julius Plavucha, Štefan Gažák, Bohuslav Štumpauer a Jan Dub.

Ve chvílích odpočinku zaměstnanci RV provozu Černá + na zájezdě pracovníci autodopravy provozu Pomocná výroba Černá

ZPRAVODAJ

Státního statku Frymburk

Mezi další vyhodnocené pracovníky patří i Bronislav Mal se stavebního střediska, Bohuslav Študlar se stavebního střediska, Jan Červený rovněž se stavebního střediska. Z provozu Technických služeb to jsou Václav Pivec, Jiří Vítovec, Zdeněk Koutný, Alexandr Roman, Pavel Rychnovský a Vincent Machač.

... z výroční konference ROH

10.2.1988

Ze Zpravodaje statku Frymburk

Závazek BSP autodeprava na r. 1989.

- Zrzespedárnění přepravy materiálu s maximálním využitím vozidla.
- převzetí techniky do socialistické péče.
- zlepšení životního prostředí v areálu prevezu- 100 hodin.
- uspešit 1 % nafty z normální spotřeby při plných a přepravních pracech.
- tete docílit steprecentním využitím strojů a správnou technikou jízdy.
- Úspora nákladů na náhradní díly e 10 000 Kčs.
- zabezpečení sezenních prací bez ohledu na osobní volno.
- sběr druhotných surevin v množství 3 t.
- stát se bezplatnými dárci krve - 4 členů.
- včasné vyležení vagenů.
- uskutečnit tématický zájezd.
- děkenčit sociální zařízení na autodepravě.

Plněním tohoto závazku chceme plně zabezpečit plnění plánu našeho odštěpného závadu a přinést maximální úspory celé naší socialistické společnosti. Zároveň se zapojujeme do soutěže e stříbrný odznak BSP.

Členové BSP.

[Handwritten signatures of BSP members]

Za vedení prevezu:

[Handwritten signature of the transport management]

Hospodářský rok 1989

Rok 1989 byl určitým mezníkem v dosavadním pracovním koloběhu nejen provozu Černá, ale celého státního podniku Agrokombinát Šumava v Českém Krumlově.

V úterý 14. března bylo v zámecké jízdárně shromáždění dříve zvolených delegátů na všech provozech a ti zde právě tento den volili nového ředitele.

Na tuto funkci byli navrženi tři kandidáti: dosavadní ředitel AKŠ ing. Bohuslav Olšan, jeho výrobně – technický náměstek ing. Vladimír Brablec a dosavadní ředitel odštěpného závodu Vimperk **ing. Jaroslav Zámečník (foto r. 2015)**. A právě ten byl naprostou většinou delegátů zvolen novým ředitelem Agrokombinátu. Ze 409 odevzdaných hlasů jich nový ředitel obdržel 272.

Ve svém prvním vystoupení poděkoval ing. Zámečník za projevenou důvěru a oslovil přítomné větou: „Čeká nás tvrdá práce“.

Volbě ředitele vždy předcházely volby do shromáždění delegátů a do Rady pracovního kolektivu. Jednotliví delegáti se prostřednictvím DV ROH navrhovali na všech provozech a na uvedeném shromáždění v jízdárně pak byli většinou zvoleni. Z naší obce byli jako delegáti zvoleni: z provozu Černá – Pavel Wudy, ing. Pavel Sarauer, Růžena Hlávková a Petr Badáň;

Z provozu technických služeb – Václav Čábela, Václav Pivec a Helena Puritscherová.

Delegátem za provoz Horní Planá byl zvolen ing. František Záhora, který byl na shromáždění rovněž zvolen členem 21 – členné Rady pracujících, zastupujících 880 zaměstnanců Agrokombinátu.

V tomto roce došlo i ke změně ředitele odštěpného závodu Frymburk.

Po 20-ti letech působení ve funkci odešel do důchodu Stanislav Dvořák a od 1.6. 1989 byl ředitelem jmenován **ing. Bronislav Gloga**, dosavadní technický náměstek ředitele, který přišel na závod Frymburk z funkce zootechnika OZ Vimperk. Výrobním náměstkem OZ Frymburk byl jmenován Jaroslav Zámečník, který byl na závod dosazen z funkce zootechnika OZ Kájov.

Na provozu Černá pokračoval ve funkci vedoucího Pavel Wudy, agronomem se stal ing. Libor Hájek, mechanizátory pak Josef Zášková a Věra Štibraná, zootechniky ing. Pavel Sarauer, Hedvika Příbylová a Vlastimil Pekárek. Ekonomkou byla Jana Bártková.

Provoz měl na tento rok v plánu 93 pracovníků, skutečně jich bylo 91. Vytvořili čistou produkci ve výši 67 667 Kčs na jednoho pracovníka, když plán byl 64 217 Kčs. Na mzdách bylo vyplaceno 3 599 tis. Kčs, což znamenalo 3 517 Kčs průměrné měsíční mzdy.

Celkové výnosy činily 21 417 tis. Kčs na plán 18 334 tis. Kčs, ovšem náklady byly zase vyšší o 3 042 Kčs a činily 20 842 Kčs. Celkově byl vytvořen zisk ve výši 571 tis. Kčs, což bylo o 41 tis. Kčs více než určoval plán.

Rostlinná výroba.

Pěstování rostlinných produktů je v posledních letech stále obtížnější. Přírodní klimatické podmínky jsou natolik rozmanité, že ovlivňují průběh vegetace doslova každý den. Stane se pak to, co tento rok, kdy doslova pěkné porosty obilovin v posledním období před sklizní, díky nevhodnému počasí, vyložené zklamou. Nepovedla se ani výroba stonkového lnu, ani výroba objemné píce.

V obilovinách vyrobil provoz Černá celkem 1 547,5 tuny na 540 ha, což znamená výnos 2,87 t/ha. Plán činil 1740 t a výnos 3,22 t/ha.

Stonkového lnu bylo vyrobeno 125,5 t na ploše 55 ha, když v plánu se předpokládalo 200 tun. Průměrný výnos byl 2,77 t/ha, tržba činila 4 852 Kčs z jednoho hektaru, 66,6% bylo prodáno ve III. jakostní třídě a zbytek ve čtvrté.

Objemné píce bylo vyrobeno 19 290,8 tun na plán 19 500 tun. Průměrné zařazení siláží v jakostních třídách bylo 3,1, v 1. třídě neměl provoz zařazenou žádnou siláž ani senáž, nejvíce 44% bylo až ve IV. jak. třídě.

Živočišná výroba.

Provoz choval celkem 875 kusů skotu, z toho 559 krav a 83 ks mladého chovného skotu. Na dojnici bylo vyrobeno 4 182 l na plán 3 820 l. Velkově pak provoz vyrobil 2 273 771 l mléka a do mlékárny bylo dodáno 2 136 697 l na plán 1 980 000 l mléka. V I. jakostní třídě bylo zařazeno 86,66% mléka.

Průměrná realizační cena mléka činila 4,634 Kčs.

Průměrný přírůstek telat byl 0,751 kg / ks / den a u jalovic 0,623 kg/ks/den.

Celkem bylo vyrobeno 22 778 kg u telat, 27 545 kg u jalovic a 197 549 kg drůbežního masa. Celková výroba masa byla vyšší o 21 172 kg.

Dojivost podle stájí v jednotlivých létech: / v litrech na dojnici a rok /

Stáj	1987	1988	1989
Mokrá	3 687	3 814	4 424
Bližná	4 157	3 902	4 252
Černá KS	4 165	3 938	4 143
Muckov I.	3 672	3 715	3 986
Muckov II.	3 300	3 396	3 807

Ve zpeněžování jatečných zvířat byla cena za 1 kg skotu celkem 24,13 Kčs, z toho za krávy 23,81 Kčs, za telata 18,86 Kčs, za mladý chovný skoz 27,98 Kčs a za brojelry 18 Kčs.

Celková produkce ŽV byla dosažena ve výši 16 092 tis. Kčs na plán 15 392 tis. Kčs.

Přestože provoz Černá dosáhl poměrně příznivého výsledku v živočišné výrobě, oblast rostlinné výroby byla pozadu a především vysoké byly náklady.

Provoz Černá tento rok kooperoval při sklizni objemné píce s provozem Horní Planá, spolupráce byla dobrá, ale pro Černou neuspokojivá. Štěstěna se k Černé nepřiklonila, v období dobrého počasí se zrovna sklízelo na Horní Plané a i její výsledky v objemné píci byly na dobré úrovni, stejně tak jako kvalita píce.

Závodní kuchyně Černá.

Celkem bylo ve zdejší závodní kuchyni prodáno 41 743 jídel, materiálový náklad na 1 jídlo činil 6,81 Kčs a mzdový náklad 2,36 Kčs.

Normovaná spotřeba byla 292 199 Kčs a skutečná 284 316 Kčs.

DOVĚTEK.

Dne 16. listopadu 1989 zemřel bývalý ředitel Statku Frymburk Stanislav Dvořák, dlouholetý hospodářský, ale především stranický funkcionář.

Hned druhý den – 17. listopadu 1989 – začala „sametová „ revoluce. Od té doby se udála v celém našem státě převratná změna a samozřejmě se to dotklo i zemědělství. V počátku této kapitoly popisují zvolení ing. Jaroslava Zámečnicka ředitelem Agrokombinátu Šumava, nyní musím konstatovat, že pod tlakem byl nucen ing. Zámečnick oznámit koncem roku své odstoupení z funkce. Došlo k němu počátkem roku 1990 a řízením Agrokombinátu byl pověřen ekonomicko-obchodní náměstek ing. Jaroslav Vlasatý.

Vše špelo ke změnám i na závodě Frymburk. Nebylo to však tak rychlé jako v jiných organizacích. Na provoz Černá k žádným změnám nedošlo.

Hospodářský rok 1990

V roce 1990 dochází na Odštěpném závodě Frymburk k podstatným změnám, které souvisí se změnami v polistopadovém období. Mění se nejenom personální obsazení, ale postupně i struktura výroby. Odštěpný závod Frymburk, patřící tehdy pod Agrokombinát Šumava, zaniká a vzniká samostatný Státní podnik- Statek Frymburk.

Sametová revoluce, která postupně přinesla změny v celé republice, se samozřejmě nevyhnula ani Statku Frymburk. Na provozech se toho moc zpočátku nedělo, ovšem na ředitelství tam již docházelo ke změnám. Sepisovaly se petice za odvolání některých funkcionářů a techniků, což dopadlo i na ředitele Ing. Glogu, který pod nátlakem nakonec odstoupil a úplně se i odstěhoval z Frymburku. Jeho pozici převzal dosavadní náměstek Jaroslav Zámečník, který byl řízením pověřen.

Během ledna 1990 pak po celém statku kolovaly archy, kde lidé navrhovali různé kandidáty na ředitele, kterých nakonec byla téměř dvacítká. Když se vše pak z provozů sebralo a spočítalo, zjistilo se, že nejvíce hlasů od zaměstnanců obdržel ing. Záhora František a jako druhý se umístil Jaroslav Zámečník.

„Zástupci Občanského fóra ze Statku Frymburk, zastoupení Františkem Kundrátem a Ing. Janem Novákem výsledky hlasování na frymburském statku pak předložili nově zvolenému řediteli Agrokombinátu Šumava ing. Jaroslavu Vlasatému. Ten mě předvolal v pátek 9.března k sobě, kde jsem nakonec (od ledna do této doby jsem se rozhodoval)na nabídku funkce kývl“.

Na pondělí 12. března byli svoláni všichni pracovníci ředitelství, přijel Ing. Vlasatý a představil mě jako nového ředitele Odštěpného závodu O2 Frymburk.

ŘEDITELÉ STATKU FRYMBURK

Stanislav Dvořák (1969 – duben 1989) + Ing. Bronislav Gloga – vpravo druhý obrázek (1.5.1989 – 31.12.1990) + Ing.František Záhora (12.3.1990 – 30.6.1997) – od 1.1.1990 do 12.3.1990 zastupující ředitel Jaroslav Zámečník (bez fota)

V roce 1990 hospodaří na území naší obce v oblasti zemědělství provozy – Černá a Pomocná výroba.Organizačně patří pod odštěpný závod Frymburk, jehož ředitelem je ing.František Záhora.

Na provoze Černá je vedoucím Pavel Wudy,na Pomocné výrobě Václav Čábel a později ing.Roman Blecha.

Jarní práce začaly a probíhaly v tomto roce jako v létech předešlých.Problémy technického a organizačního rázu se výrazně neprojevovaly.Zvýšené náklady byly na odstranění některých ekologických problémů, jako jsou hnojné koncovky u stájí, jímky na silážní šťávy,ČOV na Bližné, oplocení a opravy vodních zdrojů.Probíhají komplexní prověrky OBP a PO,v živočišné výrobě jsou však větší ztráty telat.

Staví se pětibytovka na Bližné, v Černé se rekonstruuje čp.32 na dva byty 2+1 a jeden byt 3+1 a v Černé směrem k Slavkovicím se staví silážní žlaby. Postupně se již připravuje koncepce přechodu k tržnímu mechanismu a nastolovány jsou záležitosti vlastnických vztahů k půdě, ocenění půdy, daně/připravuje se daň z přidané hodnoty, spotřební daň a z nemovitostí/, otázky dotací a subvencí a jiné. Podporuje se podnikání všeho druhu, přitom se stále diskutuje na různých úrovních o pochopení společenských změn, ekonomickém myšlení lidí, rychlé reakci při rozhodování, zainteresovanost na konečných výsledcích a jiné.

Začínají vznikat nové typy firem, zejména akciové a s.r.o. a pomalu se vše připravuje na podstatné snížení zemědělské výroby.

Naše provozy však ještě své úkoly plnily a vedly si v rámci Statku Frymburk velmi dobře. Provoz Černá splnil tržby na 106% a to bylo nejvíce ze všech provozních středisek, Pomocná výroba na 108% a autodoprava na 129%. Představitelé obou provozů podporují tendenci zůstat nadále pod Statkem Frymburk, koncem roku však začínají petice zaměstnanců provozů na osamostatnění a vytvoření Statku Černá v Pošumaví.

Konec platnosti některých ekonomických ukazatelů

Před rokem 1989 byly v zemědělské výrobě uplatňovány některé systémy dotační politiky ke stabilizaci výroby v jednotlivých oblastech.

Zemědělské podniky byly zařazeny již v sedmdesátých letech 20. století do „produkčně ekonomických skupin“ t. zv. PES podle příznivosti podmínek k zemědělské výrobě. PES 1 – 21 znamenal, že podniky platily pozemkovou daň a naopak podniky zařazené v PES 22 – 42 dostávaly tzv. diferenciální příplatky k tržbám za výrobky vlastní zemědělské výroby.

Na závodě Frymburk byl provoz Světlík zařazen do PES 24 / příplatek 6 Kčs / a naopak provoz Pasečná do PES 39 / 80 Kčs/. Provoz Milná byl v PES 26,5 / 18,50 Kčs/.

Vyplácel se rovněž tzv. pohraniční příplatek ke mzdám a to nejen v zemědělství. Jeho výše činila 10%. Dále byly vypláceny t. zv. stabilizační věrnostní odměny zaměstnancům s trvalým pobytem a odpracovanými léty. Ještě v roce 1990 bylo na závodě Frymburk vyplaceno na těchto odměnách celkem 849 587 Kč. Pro jednoho zaměstnance to byla zpravidla částka 2 000 Kčs.

Rokem 1990 veškeré tyto příplatky skončily. V dalším období byly PES zrušeny, zařazení do těchto skupin se však využívalo i nadále ke stanovení výše dotací v oblastech s nepříznivými půdními i jinými podmínkami.

Hospodářský rok 1991

S platností k 31.12.1990 zaniká Agrokombinát Šumava, státní podnik a tím i všechny dosavadní odštěpné závody.

Od 1.1.1991 vznikly na katastru bývalého Odštěpného závodu Frymburk dva nové státní podniky – **Statek Frymburk, státní podnik** a **Statek Černá v Pošumaví, státní podnik**.

Ředitelem Statku Frymburk, st. podnik byl konkurzní komisí v Písku jmenován ing. František Záhora a ředitelem Statku Černá v Pošumaví, st. podnik Jan Wudy a jeho zástupcem ing. Jan Machala.

Majetek se začíná rozdělovat mezi dva subjekty – Frymburk a Černou. Pro tento účel je utvořena delimitační komise, kterou na straně Černé tvoří ing. Machala, Jan Wudy, Pavel Wudy, František Kundrát a Milan Novotný.

Rozdělují se i odbory, služby, zaměstnanci, byty, závodní kuchyně, nábytek, počítače a další. Proces rozdělování je velmi náročný, ne všechno probíhá bez stresu, zejména u mechanizačních prostředků, skladových zásob, ale i po finanční stránce.

Před novým subjektem stojí řada závažných úkolů např. -připravit se na průběh restitucí, tj. proplácení živého a mrtvého inventáře – provést inventuru staveb na cizích pozemcích – vypracovat nový organizační řád –nově uzavřít kolektivní smlouvy atd.

Po krátkém působení Jana Wudyho byl jmenován ředitelem závodu Černá ing. Machala Jan, který jako první uvedl do funkce svého ekonomického náměstka ing. Hanu Ščevíkovou.

Minimální mzda v tomto období činí 10,80 Kč/ hod. u profesí odměňovaných hodinovou mzdou a 2 000 Kč u měsíčních tarifů.

Postupně se zastavuje investiční výstavba, radikálně se začíná snižovat intenzita vstupů/hnojiva, osiva, chem. prostředky, náhrad. díly apod./, omezují se náklady všeho druhu, snižují se počty pracovníků.

Než začne proces privatizace je nutno – přesně identifikovat vlastníky – oddlužit statek – vytvořit podmínky pro soukromníky. V této době začíná výroba ustupovat do pozadí a důležitá je především ekonomika a ekologie.

V souvislosti s rozdělováním majetku mezi závody Frymburk a Černá musí často zasahovat Hlavní delimitační komise v Českém Krumlově. Vznikají spory zejména o autobus, Tatra 148, jeřáb, auta AVIE, Škody 1203, spory jsou i o výpasové středisko Račín, které předtím sloužilo celému sloučenému závodu.

Začíná postupný prodej strojů a zařízení za odhadní ceny. Za odhadní ceny je možno se souhlasem Ministerstva zemědělství prodávat na tzv. výjimku i domy a ostatní nemovitosti.

Závod může čerpat dotace podle tří vyhlášených titulů a to za 1/ převod orné půdy do trvalých travních porostů – za 2/ převod do lesní půdy – za 3/ částečné vyrovnání nepříznivých klimatických podmínek.

Z delimitace vznikl po konečné sumarizaci dluh vůči závodu Frymburk ve výši 6,5 mil. Kč. Závod Frymburk totiž převzal veškeré pohledávky po odběratelích a bude je od Černé vymáhat. Současně běží dohadování o způsobu a termínu splátek.

Od 25.6.1991 se ruší veškerá užívací práva a v platnost vstupuje zákon o půdě.

Závod Černá, stejně jako všechny Statky v republice, začíná zpracovávat povinný zakladatelský privatizační projekt, ve kterém se nejprve vyčlení majetek, který bude vydán na restituce, dále nepotřebný majetek a teprve zbytek půjde do privatizace. Do uskutečnění privatizace se majetek může pronajímat, ale skutečně jen ten, o kterém je známo, že nemůže být předmětem restitučního řízení. V katastru závodu Černá se předpokládá že až 80 % majetku bude vydáno na restituce.

Statek Černá zavedl osobní účty každého nájemce, v nich se odrážejí veškerá plus a minus, nájemce nic neplatí, z možných plusů dostává část a zbytek se mu promítá na minusové části.

Hlavní nápor na restituce a privatizaci však přijde v dalších letech.

Hospodářský rok 1992

Přestože na obou statcích ještě běží určitá forma hospodaření, jak v rostlinné, tak v živočišné výrobě, vše se připravuje na následnou privatizaci a především na vypořádání restitučních nároků.

Všechny Statky v ČR postupně obdržely zpracovanou metodiku privatizace statků na disketách. Jako prvořadý se vedle restituce jevil pronájem veškerého majetku Statku vybraným a schváleným uchazečům. Stavby a ostatní zařízení včetně bytového fondu se projednávaly s Pozemkovým fondem, smlouvy na pronájem strojů a zařízení, dojnic a ostatních zvířat, zásob, DKP a dalšího materiálu sepisoval st. podnik přímo s vybraným nájemcem.

V souvislosti s privatizací je nutno na Statku Černá provést soupis všech budov a staveb a zajistit veškeré doklady k nim, protože řada objektů totiž nebyla vůbec zkolaudována.

Vzhledem k nedostatku finančních prostředků se začíná zemědělská výroba pomalu rozpadat, přestává se hospodařit a protože na Statku je velká většina restitucí, nebude téměř co privatizovat. Restituenti jsou z velké většiny bývalí příslušníci tzv. přídělci a nyní je povinností pracovníků Statku tyto přídělce přezkoumávat a oprávněné nároky vydávat. Řada přídělců už většinou všechny dokumenty o přídělu nemá k dispozici a tak se využívá vydané vyhlášky, která stanoví postup. Přídělci jsou v naprosté většině starší lidé, kteří nemají sílu znovu obnovit svá hospodářství, nehledě na to, že usedlosti, které dostali přídělem už jsou buď zaniklé nebo slouží úplně jiným účelům. Děti přídělců hospodařit nechtějí, přivykli jinému stylu života a hlavní jejich cíl je nyní získat peníze. Jenomže ty tady nikdy nebyly a samozřejmě, že také nejsou. Investovalo se do velkých staveb a je to dnes těžké rozumně rozdělit. Proto se většinou na restituce vydává veškerý dobytek, který hned restituenti prodají na jatka, aby utrhli hotové peníze.

Celkově se v zemědělství prosazuje teorie, že již nebude klasickým producentem pro potravinářství, ale spíše pro nepotravinářské a kvalitní životní prostředí s vesnickou infrastrukturou. Dotace pro zemědělce se zaměřují spíše na útlumový program.

V naší oblasti se nikterak nedařilo intenzivnímu hospodaření a tak útlum znamená prostě konec. Konec práce cca 80 lidí v obvodu obce Černá a také konec všemu co Statky do této doby zabezpečovaly ve spolupráci s obcí.

V první polovině roku odešel soukromě podnikat ředitel Statku ing. Jan Machala a do funkce nastoupil ing. Pavel Dyrhon, který dosud pracoval ve funkci zootecnika na Horní Plané. Stav pracovníků na ředitelství se postupně zužuje na 4 lidi, kteří musí zabezpečit restituční a privatizační a dovést Statek k řádnému ukončení.

Majetek Statku v Černé je pronajat podle privatizačního projektu budoucím nabyvatelům a to jak v Černé, tak v Bližné, na Muckově i na Mokré. Pozemky mají jednotliví nájemci pronajaty od Pozemkového fondu.

Nájemci využívají pozemky většinou ve vegetačním období, kdy je dobytek navezen na pastviny a na podzim znovu odvezen. Na základě toho jsou využívány i dotační tituly.

Na Statku Černá stále probíhají jednání o vyrovnání dluhu vůči Statku Frymburk. Splácí se tedy jalovicemi, zástavovým skotem, vyřazenými kravami a podobně.

Ve spojitosti s tím, že dochází prakticky k zrušení zemědělské výroby v naší oblasti a propouštění zaměstnanců, se jeví jako klad alespoň to, že někteří zaměstnanci mohli na tomto základě začít podnikat a to jak s koupenými zemědělskými stroji /např. Rudolf Šuran, Miroslav Kasal, Milan Novotný a další/ tak v opravárenství /Petr Štěrba, Pavel Kučírek, Zdeněk Čížek/ i v jiné oblasti /Suchánek Tomáš/. Více méně jediným soukromým zemědělcem v obci je Miroslav Němeček a i ten hospodář na získaných pozemcích v Hořicích.

Obec Černá jedná prostřednictvím svých zástupců i s ředitelem Statku Černá s. p. ing. Pavlem Dyrhonem. Statek dosud obhospodařoval některé pozemky, které jsou důležité pro obec a které nyní v rámci restitučního řízení vydává jejich majitelům. Může to znamenat, že Statek pozemky vydá v restituci a obec je bude muset od vlastníka vykoupit, pokud je však on bude chtít vůbec prodat.

Již jsem se zmínil o pozemcích na tábořišti Jestřábí I. a u jachtklubu, které budou vydány p. Karlu Strnadovi. Dále p. Rosický zřejmě dostane zahrádky u spodních „družstevních“ řadovek, p. Rozboud pozemky/cestu/ ke hřbitovu, p. Lomecká pozemky na tábořišti Jestřábí II. a Jestřábí III., p. Tomandl pozemek od MŠ k Expressu a pod chatkami Autokempu.

Další nároky uplatňují Císařovi, Študlar Stanislav, Fikar, Zášková, Machkovi, Bláha, Vrána a Rosický.

Pozemky Statku se někde prolínají s pozemky obecními, některé dosud využívala obec sama / veřejná tábořiště/.

Systém dalšího hospodaření na Statku Frymburk je rovněž pod vlivem nových ekonomických podmínek a tlaků. Od samého počátku je vše směřováno k postupné likvidaci a zániku státních statků v celé republice.

Na Statku Frymburk se sice stále vyrábí v rostlinné i živočišné výrobě, dokonce je snaha i o rozšíření mnoha nezemědělských činností, podaří se vystavět Jatka, ve spolupráci s Otavanem Třeboň se utváří šicí dílna, prodávají se výrobky z masa i mléka / t. zv. z auta/, ale stále ubývá zaměstnanců, dobyt看 se pokrývají restituční nároky a pomalu se připravuje privatizace.

Na všech provozech se omezují nákupy všeho druhu a začínají se snižovat stavy pracovníků. V rámci transformace se jako první osamostatňuje Stavební středisko a vzniká nový subjekt pod názvem FAO. Statek Frymburk připravuje privatizační projekt, nejprve jako akciová společnost, posléze jako přímý prodej, nejprve jako pronájem vybraným zájemcům.

V dalším období probíhající privatizační proces byl velmi složitý, postupně všechny Statky v ČR obdržely zpracovanou metodiku privatizace statků na disketách. Jako prvořadý se vedle restituční jevil pronájem veškerého majetku Statku vybraným a schváleným uchazečům. Stavby a ostatní zařízení včetně bytového fondu se projednávaly s Pozemkovým fondem, smlouvy na pronájem strojů a zařízení, dojníc a ostatních zvířat, zásob, DKP a dalšího materiálu sepisoval st. podnik přímo s vybraným nájemcem.

Pronájem na Statku Frymburk se postupně realizoval s dalšími subjekty a to Fragam, s.r.o., Kerim, s.r.o., Frymagro, s.r.o., FAO v.o.s., a Služby JPS, s.r.o.

Hospodářský rok 1993

Stále probíhá diskuse o problematice privatizace statků. Zpomaluje se zejména vypořádávání restitučních nároků, neboť restituenti často předkládají svůj nárok bez ověřených dokladů pouze čestným prohlášením. V některých případech si sami sobě prokazují vlastnictví majetku, které bývá i nadhodnocené.

Hlavním předmětem vrácení je půda, u které však musí být provedeno rozparcelování a geometrické zaměření. Někteří, kterým se povedlo být mezi prvními a půdu dostávají vydanou, ji po krátkém čase prodávají s velkým ziskem. Mezi kupujícími je i řada cizinců, kteří ji jinak koupit od státu nemohou. Právě o půdu zde v Lipenské oblasti je veliký zájem.

Průběh privatizace začátkem roku 1993 v celostátní měřítku dokazuje to, že ze 460 státních subjektů je zatím zprivatizován jeden.

V květnu proběhlo na Statku Černá Výběrové řízení na pronájem farem a objektů jehož výsledkem bylo:

1 / Farmu Hůrka	- získal ing. Jiří Janda
2 / Farmu Muckov	- získala firma Eskulap
3 / Farmu Horní Planá	- získala firma Agriprod
4 / Farmu Pernek	- získala firma Agroles
5 / Pronájem pozemků	- na Kyselově a Račíně firma Statku Třeboň
6 / Pronájem farem	- Přední a Zadní Zvonková získal Jan Wudy

Po realizaci těchto pronájmů zůstává pouze farma Černá s Mokrou a Bližnou, kde zatím hospodaří 50 zaměstnanců.

Během roku dostává farmu Černá do pronájmu firma CAVALLO s.r.o., která patří paní Evě Palyzové známé jezdce na koni / včetně Velké pardubické. /

Na farmu Muckov přichází koncem roku rakouský občan p. Zimmer, který na základě svých velkých představ dostává od našich orgánů zelenou, včetně vysoké půjčky, a začíná rozjíždět svůj styl hospodaření.

Statek Černá na základě privatizačního projektu předává bezúplatně na obec vodovody v Bližné, Mokré, Muckově, ČOV Bližná a místní komunikace Černá – Slavkovice – Muckov a Bližná – Jestřábí.

Na Statku působí i promovaný právník Lubor Kitzler z Č. Krumlova, aby se podílel především na vypořádávání rozsáhlých restitucí. Ty totiž tvoří na Statku Černá převážnou část z celkového majetku. Majetek, který zbývá k privatizaci je všechen pronajat, státní podnik již nehopodaří-4 lidé připravují podklady pro restituce a privatizaci.

Statek Frymburk, státní podnik v roce 1993 veškerou zemědělskou výrobu pronajal vybraným a Ministerstvem zemědělství schváleným zájemcům, čímž **přestal hospodařit**. Připravuje se dále privatizace a uskutečňují se i restituční nároky.

Hospodářský rok 1994

V obci Černá v Pošumaví převzala budovy živočišné výroby společnost s ručením omezeným CAVALLO, která je psána na syna paní Evy Palyzové, známé dostihové jezdce z 60 let. V prostorách se však nehopodaří, pouze přes letní období je sem navezen dobytek, který spásá pastviny v prostoru od Černé hory směrem k Muckovu.

Ředitelství Statku, nyní již státního podniku, pracuje ve složení: ředitel Statku ing. Pavel Dyrhon, na ekonomickém úseku pracují paní Marcela Koutná a paní Jana Moravcová a za úsek právní a privatizační zodpovídá p. Lubor Kitzler.

Hlavní náplní je vydávat oprávněné restituční nároky a připravovat privatizaci. Statek Černá se postupně vyrovnává i s dluhem vůči Statku Frymburk.

Protože hospodaření v naší oblasti se pronikavě omezilo a lze říci, že prakticky zaniklo, začínají se na polích, které většinou přešly do trvalých travních porostů, v neobvyklé míře rozmnožovat plevelné druhy rostlin. Pohled na takto neobdělávané pozemky není nikterak příjemný.

PRIVATIZACE STATKU ČERNÁ, STÁTNÍ PODNIK – KOMPLETNĚ

**USNESENÍ
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY
ze dne 1. června 1994 č. 302 + P
o rozhodnutí o privatizaci podle § 10, odst. 1 zákona
č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné
osoby, ve znění pozdějších předpisů
(materiál č. 41)**

Příloha k usnesení vlády ze dne 1. června 1994 č. 302

Seznam

rozhodnutí o privatizaci formou přímého prodeje majetku podniků předem určeným nabyvatelům za účetní hodnotu zjištěnou ke dni prodeje. V případech, kdy se takto stanovená kupní cena snižuje o hodnotu restitučního nároku a restituční nárok je vyšší než účetní hodnota zjištěná ke dni prodeje, převádí se majetek bezplatně a k dalšímu finančnímu vyrovnání nedochází.

4. STATEK ČERNÁ V POŠUMAVÍ, Černá v Pošumaví - PP 15116

a) Farma Pernek, starý kravín a sklad píce

Hodnota prodáváného majetku uvedená v projektu: 107 tis. Kč

Nabyvatel: Antonín Terber, Pernek 37, Horní Planá, r.č.: 620427/1777

Podmínky privatizace: a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.

b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568.

b) Farma Hůrka

Hodnota prodáváného majetku uvedená v projektu: 753 tis. Kč

Nabyvatel: Ing. Jiří Janda, Hůrka 13, Horní Planá, r.č.: 600719/1454

Podmínky privatizace: a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.

b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568.

c) Farma Maňava

Hodnota prodáváného majetku uvedená v projektu: 471 tis. Kč

Nabyvatel: Ing. Eva Dyrhonová, Dobrovodská 70, Horní Planá, r.č.: 625927/0567

Podmínky privatizace: a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.

b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568.

d) Farma Hodňov

Hodnota prodáváného majetku uvedená v projektu: 1 526 tis. Kč

Nabyvatel: Jaroslav Novotný, Hodňov 14, Horní Planá, r.č.: 510105/119

Podmínky privatizace: a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.

b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568.

e) Zvonková, Bližší Lhota

Hodnota prodáváného majetku uvedená v projektu: 15 918 tis. Kč

Nabyvatel: Jan Wudy, Hůrka 63, Horní Planá, r.č.: 561012/1594

Podmínky privatizace: a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.

b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568.

f) Farma Černá v Pošumaví

Hodnota prodávaného majetku uvedená v projektu: 14 243 tis. Kč

Nabyvatel: Cavalo, s.r.o., Černá v Pošumaví, IČO: 47239786

Podmínky privatizace: a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.

b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568.

g) Farma Horní Planá, Pernek, Mokrá, Račín, suška Černá v Pošumaví

Hodnota prodávaného majetku uvedená v projektu: 24 309 tis. Kč

Nabyvatel: AGRO ŠUMAVA, s.r.o., Horní Planá, IČO: 49022954

Podmínky privatizace: a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.

b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568.

h) Hala, suška Inu

Hodnota prodávaného majetku uvedená v projektu: 119 tis. Kč

Nabyvatelé: Miloslav Novotný, Černá v Pošumaví 85, r.č.: 450130/036 - ideální 1/2

Ing. Štefan Smolen, Šumavská 504, Český Krumlov, r.č.: 510610/133 - ideální 1/2

Podmínky privatizace: Privatizační projekt bude realizován

Pozemkovým fondem ČR.

Na základě privatizačního projektu byly dále realizovány prodeje rodinných domů jednotlivým nabyvatelům, kteří o to v počátcích projevíli zájem.

=====

V polovině roku 1997 (k 30.6.) definitivně zaniká Statek Frymburk, státní podnik.

Statek Černá v Pošumaví, státní podnik vykazoval dluhy, které vysoko převyšovaly pohledávky, a tak nemohl být jako ostatní statky normální cestou ukončen, ale byl dán do konkurzního řízení. Byl jmenován správce konkurzní podstaty a části restitucí a privatizace se dokončovaly s pomocí Územního odboru Ministerstva zemědělství v Českém Krumlově i v následujících letech, jak vyplývá z Výpisu z obchodního rejstříku:

Jednotlivými statutárními orgány – pověřenými řízením podniku Statek Černá v Pošumaví, st. podnik za celou dobu trvání byli(bez uvedení titulů): Jan WUDY (29.12.1990 – 15.3.1991); Jan MACHALA (15.3.1991 – 16.6.1992); Pavel DYRHON (15.6.1992 – 18.2.1997); František SOCHA (18.2.1997 – 8.4.1998) ; Rudolf ČECH (8.4.1998 – 18.3.2004); Vladislav HADÁČEK (18.3.2004 – 13.11.2012); Viktor BEDRNA (13.11.2012 – 30.11.2013); Josef KREUTZER (30.11.2013 – 12.6.2015); Vladimír ČAPEK (12.6.2015 – 15.9.2016).

Na základě usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22.března 2011 č.j. 13 K 89/96-782 o zrušení konkurzu na majetek dlužníka Statek Černá v Pošumaví, státní podnik po splnění rozvrhového usnesení **se vymazává z veřejného rejstříku Statek Černá v Pošumaví, státní podnik**, Černá v Pošumaví, PSČ 38223, identifikační číslo 128 89 971, včetně všech zapsaných skutečností.
od 15. 09. 2016.

STRUČNÝ PRŮBĚH VÝVOJE NADŘÍZENÉHO ORGÁNU STÁTNÍCH STATKŮ

K 1.lednu 1971 byly rozhodnutím Ministerstva zemědělství a výživy ČSR zřízeny

STÁTNÍ STATKY ŠUMAVA, oborový podnik

se sídlem v Českém Krumlově. Jeho nadřízenou složkou byla Krajská zemědělská správa v Českých Budějovicích.

Do oborového podniku bylo začleněno 18 odštěpných závodů, z toho 15 závodů se zemědělskou prvovýrobou ve třech okresech Jihočeského kraje a to:

V okrese Český Krumlov - Černá v Pošumaví; Dolní Dvořiště; Frymburk; Hněvanov; Kájov; Kaplice; Malonty; Větřní; Vyšší Brod.

V okrese Prachatice - Horní Vltavice; Ktiš; Vimperk; Vlachovo Březí; Volary.

V okrese České Budějovice - Nové Hrady.

Dále byly začleněny tři odštěpné závody služeb: Mechanizační závod Kaplice (základem byla STS Kaplice); Zemědělský stavební podnik Český Krumlov a Závod výpočtové techniky Český Krumlov (základem byla Strojně početní stanice v Kaplici).

K 1.lednu 1972 bylo do oborového podniku začleněno Zemědělské stavební sdružení v Českém Krumlově.

K 1.lednu 1975 byl do OPŠ začleněn Státní statek Trhové Sviny.

K 1.lednu 1976 převzal OPŠ bývalá JZD okresu České Budějovice a to: JZD Čížkrajíce; JZD Kamenná a JZD Slavče.

Dále byl k tomuto datu vytvořen nový odštěpný závod Agroslužby se sídlem ve Větřní (delimitací Mechanizačního závodu a několika středisek Státních statků).

V rámci OPŠ byla zřízena Oblastní zemědělská agrolaboratoř.

DELIMITACE ODŠTĚPNÝCH ZÁVODŮ OPŠ K 1.LEDNU 1976

Černá v Pošumaví	- zrušen	- převod na OZ Frymburk
Dolní Dvořiště	- převzal OZ Hněvanov a hospodářství Hubenov	OZ Kaplice
Frymburk	- převzal OZ Černá v Pošumaví	
Hněvanov	- zrušen	- převod na OZ Dolní Dvořiště
Kájov	- převzal OZ Větřní	
Kaplice	- zrušen	- převod na OZ Malonty a hospod. Hubenov
Malonty	- převzal OZ Kaplice (bez hospod. Hubenov)	
Větřní	- zrušen	- převod na OZ Kájov
Vyšší Brod	- beze změn	
Nové Hrady	- převzal OZ Trhové Sviny, JZD Čížkrajíce, JZD Kamenná a JZD Slavče	
Trhové Sviny	- zrušen	- převod na OZ Nové Hrady

Na okrese Prachatice odštěpné závody beze změn.

K 1.lednu 1977 bylo do OPŠ začleněno Meliorační družstvo Kaplice.

K 1.lednu 1978 byly zrušeny odštěpné závody OZ Horní Vltavice (začleněn do OZ Vimperk) a OZ Ktiš (začleněn do OZ Volary, OZ Vlachovo Březí a JZD Lhenice).

Dále byl Závod výpočetní techniky začleněn do OP Šumava a závod Meliorace Kaplice sloučen se závodem Agroslužby Kaplice. Do OPŠ bylo začleněno JZD Besednice.

K 1.lednu 1989 byl zakládací listinou Ministerstva zemědělství a výživy založen

AGROKOMBINÁT ŠUMAVA, státní podnik Český Krumlov.

Všechny dosavadní podniky nesly nyní označení – Agrokombinát Šumava, odštěpný závod .....

K 31.prosinci 1990 zaniká Agrokombinát Šumava, státní podnik, s ním i všechny dosavadní odštěpné závody a vznikají nové státní podniky. Na místo ředitelství Agrokombinátu vzniká Agroservis, státní podnik.

NOVĚ VZNIKLÉ STÁTNÍ PODNIKY NA ÚZEMÍ BÝVALÉHO AGROKOMBINÁTU K 1.LEDNU 1991

Statek Dolní Dvořiště, státní podnik	- <u>Statek Frymburk, státní podnik</u>
Statek Kájov, státní podnik	- Zahradní architektura Kvítkův Dvůr, st. podnik
Statek Malonty, státní podnik	- Statek Besednice, státní podnik
Statek Studánky, státní podnik	- Statek Přízeř, státní podnik
Statek Kyselov, státní podnik	- Agrotex Vyšší Brod, státní podnik
Zemědělské služby Vyšší Brod, st. podnik	- Stavební podnik Vyšší brod, státní podnik
Agroservis Český Krumlov, st.podnik	- Kaplické opravy a strojírna, státní podnik
Podnik elektroniky Kaplice, st. podnik	- Stavební podnik Český Krumlov, st. podnik
Agroslužby Kaplice, státní podnik	- <u>Statek Černá v Pošumaví, státní podnik</u>
PROTECO Kaplice, státní podnik	- EKOSTAV Kaplice, státní podnik
Statek Nové Hradky, státní podnik	- Stavební podnik Nové Hradky, státní podnik
Statek Trhové Sviny, státní podnik	- Statek Slavče, státní podnik
Statek Vimperk, státní podnik	- JELKO Šumava Vimperk, státní podnik
Statek Vlachovo Březí, státní podnik	- Statek Volary, státní podnik

Nově vznikla příspěvková organizace: Střední odborné učiliště zemědělské Kaplice

OBSAH PUBLIKACE

Celkově k úvodu do problematiky	-	3
Horská pastvinářská družstva	-	4
První osídlenci	-	4
Dekret o vlastnictví půdy	-	5
KOLEKTIVIZACE ZEMĚDĚLSTVÍ - JZD - Černá na Šumavě	-	6 – 12
Vzpomíná pamětník Karel Strnad	-	13
JZD Mokrý na Šumavě	-	13 – 18
JZD Muckov	-	18 – 25
JZD Plánička	-	26
Strojně traktorová stanice – STS	-	28 – 29
Státní statky – vznik a postupný vývoj	-	30 – 37
Krátce k organizaci a hospodaření státních statků celostátně	-	38
Obrazová příloha	-	39
Úspěšná šedesátá léta	-	40
Ze vzpomínek Marie Pajpachové	-	40 – 41
Vlastimil Pekárek – ke státnímu statku	-	41
Vzpomíná Milan Novotný	-	41 – 43
Vzniká Oborový podnik Státní statky Šumava	-	43
Vzpomínky autora – František Záhora	-	43 – 46
Rok 1976 – důležitý předěl v historii statku	-	47 – 48
Krátce o Statku Frymburk od 1.1.1976	-	48 – 49
Hospodářský rok 1976	-	49 – 50
Hospodářský rok 1977	-	50 – 52
Hospodářský rok 1978	-	53 – 56
Několik postřehů z práce na ředitelství statku	-	56 – 57
Hospodářský rok 1979	-	57 – 62
Hospodářský rok 1980	-	63 – 66
Hospodářský rok 1981	-	66 – 70
Hospodářský rok 1982	-	71 – 74
Hospodářský rok 1983	-	74 – 78
Hospodářský rok 1984	-	78 – 83
Hospodářský rok 1985	-	83 – 85
Hospodářský rok 1986	-	86 – 88
Hospodářský rok 1987	-	88 – 91
Hospodářský rok 1988	-	91 – 94
Hospodářský rok 1989	-	95 – 96
Hospodářský rok 1990	-	97 – 98
Hospodářský rok 1991	-	98 – 99
Hospodářský rok 1992	-	99 -100

Hospodářský rok 1993	-	101
Hospodářský rok 1994	-	101 – 102
Privatizace Statku Černá v Pošumaví – kompletně	-	102 – 103
Stručný průběh vývoje nadřízeného orgánu státních statků	-	103 – 104
Obsah publikace	-	105 – 106

HISTORIE VÝVOJE ZEMĚDĚLSTVÍ PO ROCE 1945 V OBLASTI OBCE ČERNÁ V POŠUMAVÍ

=====

Autor textu: Ing. František Záhora

Autor fotografií : Ing. František Záhora – Archiv Kroniky obce Černá v Pošumaví

Zdroje: Kroniky obce Černá v Pošumaví

Archiv Český Krumlov

Vzpomínky pamětníků

Články autora v Českokrumlovském deníku

Rok: 2018

